

ROZKŁAD MATERIAŁU Z PLANEM WYNIKOWYM *ZROZUMIEĆ TEKST – ZROZUMIEĆ CZŁOWIEKA* KLASA 1 CZĘŚĆ 1

Szarym kolorem tła oznaczono wymagania i treści kształcenia w zakresie rozszerzonym

	Temat/hasło			Wymagania podstawowe	Wymagania		
BIBLIA W LITERATURZE I KULTURZE							
1.	U źródeł kultury: Biblia Biblia jako księga święta, dzieło literackie i dokument historyczny	tablica chronologiczna, s. 8–9; wykład w podręczniku, s. 10–12;	Poznanie budowy, tematyki i okoliczności powstania Biblii	– objaśnić znaczenie słów <i>biblia</i> i <i>testament</i> ; – określić czas powstania Biblii; – objaśnić istotę podziału Biblii na Stary i Nowy Testament; – podać lokalizację wybranego fragmentu Biblii, posługując się skrótem biblijnym;	– wymienić typy ksiąg biblijnych; – opisać zawartość tematyczną wybranych ksiąg biblijnych;	kultura śródziemnomorska a <i>sacrum profanum</i> werset	I 19, 31 II 17, 24
2.	<i>Oto jestem</i> . Człowiek i Bóg w Biblii – historia Abrahama Człowiek wobec Boga i dylematów wiary	<i>Księga Rodzaju</i> (podręcznik, s. 13–14); Caravaggio <i>Ofiarowanie Izaaka</i> (podręcznik, s. 15);	Opisanie relacji między człowiekiem a Bogiem w Starym Testamencie	– objaśnić tytuł <i>Księgi Rodzaju</i> ; – opowiedzieć historię Abrahama; – scharakteryzować bohatera, zwracając uwagę na motywy jego postępowania; – zaprezentować starotestamentową wizję Boga;	– ocenić postępowanie bohatera; – skomentować refleksje S. Kierkegarda dotyczące wiary Abrahama;	<i>Pięcioksiąg</i> monoteizm inwersja holokaust przymierze	II 31, 41
3.	<i>Strach, niepowstrzymany strach</i> . Świat ludzkich uczuć wobec próby wiary Nawiązania do biblijnych	G. Herling-Grudziński <i>Ofiarowanie</i> (podręcznik, s. 17–19); Caravaggio <i>Ofiarowanie Izaaka</i> (podręcznik, s. 19);	Porównanie biblijnej historii Abrahama z jej współczesną interpretacją	– wskazać podobieństwa i różnice w kreacji świata przedstawionego w obu tekstach; – określić kompetencje narratora w obu tekstach;	– zinterpretować wymowę opowiadania G. Herlinga-Grudzińskiego, wykorzystując w funkcji argumentacyjnej cytaty z książki autora <i>Rozmowy w Neapolu</i> ;	pastisz apokryf	I 28 II 33, 39, 40

	toposów i motywów w literaturze współczesnej						
4.	<i>W boleści mej duszy...</i> Obraz ludzkiego cierpienia w Biblii Człowiek wobec Boga i dylematów wiary Człowiek Biblii wobec problemów egzystencjalnych	<i>Księga Hioba</i> (podręcznik, s. 22–23); P. Breugel <i>Kaleki</i> (podręcznik, s. 23);	Scharakteryzowanie biblijnej koncepcji niezawinionego cierpienia	– opowiedzieć historię Hioba; – opisać relacje między Bogiem a człowiekiem przedstawione w księdze biblijnej; – odszukać w tekście i zinterpretować uniwersalne wypowiedzi dotyczące ludzkiego losu;	– scharakteryzować językowy kształt wypowiedzi Hioba, wskazując na jej lamentacyjny charakter;	poemat powtórzenie lamentacja	I 19 II 26, 44
5.	<i>Marność nad marnościami...</i> Biblijna wizja losu ludzkiego Człowiek Biblii wobec problemów egzystencjalnych	<i>Księga Eklezjasty</i> (podręcznik, s. 26–27); J. de Valdes Leal <i>W mgnieniu oka</i> (podręcznik, s. 28);	Opisanie motywów wanitatywnych w różnych tekstach kultury	– objaśnić sens wyrazu <i>marność</i> w kontekście księgi biblijnej; – odszukać w tekście i zinterpretować aforyzmy wyrażające prawdy o świecie i człowieku;	– wskazać językowe środki stylistyczne podkreślające refleksyjny charakter tekstu; – porównać sposób przedstawienia przemijalności świata i życia ludzkiego w Biblii i w dziele malarskim;	stylizacja biblijna wywód filozoficzny aforyzm paralelizm składniowy paralelizm znaczeniowy <i>vanitas</i>	I 19 II 36, 41
6.– 7.	<i>Psalm będę śpiewać...</i> W świecie poezji biblijnej Człowiek wobec Boga i dylematów wiary Świat biblijnych wartości w Starym i Nowym Testamencie	wykład w podręczniku, s. 29–30; <i>Psalm 23</i> (podręcznik, s. 30); J. Kochanowski <i>Psalm 91</i> (podręcznik, s. 32); M. Sęp Szarzyński <i>Psalmu CXXX paraphrasis (...)</i> (podręcznik, s. 32–33); Cz. Miłosz <i>Psalm 30</i>	Scharakteryzowanie psalmów jako wzorca poezji religijnej	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata oraz relacje między nimi w omawianych psalmach; – wskazać cechy gatunkowe psalmu w omawianych utworach; – określić rodzaj psalmu;	– wskazać najważniejsze środki stylistyczne zastosowane w psalmach oraz określić ich funkcję;	psalm (błagalny, pochwalny, dziękczynny, ufności, mądrościowy) psalterz	I 22 II 10, 12, 26, 27, 30, 38

		(podręcznik, s. 33);					
				– omówić związki psalmów z muzyką;	– porównać kształt językowy psalmów w różnych tłumaczeniach;		R I 1, 7 R II 8, 9
8.	<i>Ostatni będą pierwszymi...</i> Symboliczny język przypowieści ewangelicznej Świat biblijnych wartości – w Starym i Nowym Testamencie Biblijny język symboliczny	<i>Przypowieść o robotnikach w winnicy</i> (podręcznik, s. 35); <i>Winobranie</i> , mozaika wczesnochrześcijańska (podręcznik, s. 36);	Określenie istoty paraboliczności	– opowiedzieć wydarzenia zawarte w przypowieści; – przyporządkować znaczenie symboliczne elementom świata przedstawionego przypowieści;	– określić funkcję ewangelicznego mówienia nie wprost o rzeczywistości religijnej; – samodzielnie zinterpretować wybraną przypowieść biblijną;	ewangelia przypowieść (parabola) symbol kanoniczny apokryficzny	II 27, 28, 31, 38, 46
9.	<i>Światło i uczucia</i> . Powrót syna marnotrawnego Rembrandta Inne teksty kultury	R. van Rijn <i>Powrót syna marnotrawnego</i> (podręcznik, s. 39);	Porównanie literackiej (biblijnej) i malarskiej wizji historii syna marnotrawnego	– opisać sytuację przedstawioną na obrazie; – określić nawiązania do przypowieści obecne w dziele malarskim; – wskazać elementy przypowieści zreinterpretowane przez malarza;	– scharakteryzować środki malarskie służące wyrażaniu emocji i budowaniu nastroju;	światłości	I 24, 26 II 41 R II 12
10.	<i>I piąty anioł zatriębił...</i> Biblijna wizja końca świata Człowiek Biblii wobec problemów egzystencjalnych	<i>Apokalipsa św. Jana</i> (podręcznik, s. 42); <i>El Greco Otwarcie piątej pieczęci</i> (podręcznik, s. 43);	Opisanie motywu apokalipsy w różnych tekstach kultury	– opowiedzieć wydarzenia opisane we fragmencie; – scharakteryzować kreację człowieka przedstawioną w tekście; – wskazać w tekście cechy wypowiedzi proroczej;	– odszukać w tekście środki językowe służące obrazowaniu apokaliptycznemu; – wskazać sposoby kreacji apokaliptycznego przedstawienia rzeczywistości w dziele malarskim;	apokalipsa katastrofa wizja anafora	I 19 II 25, 26, 28, 30, 41
11.	<i>Nie możesz mnie teraz opuścić...</i> Współczesna	Z. Herbert <i>U wrót doliny</i> (podręcznik, s. 45–46);	Odczytanie Herbertowskiej reinterpretacji	– scharakteryzować kreację podmiotu mówiącego w utworze;	– porównać wizję końca świata przedstawioną w <i>Apokalipsie</i> i wierszu	Sąd Ostateczny relacja	I 18, 28 II 25, 29, 33, 40

	wizja Sądu Ostatecznego Nawiązania do biblijnych toposów i motywów w literaturze współczesnej	G. di Arpo <i>Zastęp zbrojnych aniołów</i> (podręcznik, s. 46–47);	biblijnego motywu Sądu Ostatecznego	– opisać bohaterów przedstawionych w relacji podmiotu mówiącego; – wskazać nawiązania do Biblii obecne w wierszu;	Herberta, samodzielnie dobierając kryteria porównania;		
12.	Biblia – wędrówka przez motywy i symbole Biblia jako księga święta, dzieło literackie i dokument historyczny	wykład w podręczniku, s. 48–51;	Synteza wiadomości na temat Biblii	– wymienić i omówić najważniejsze motywy biblijne oraz wskazać ich realizację w konkretnych księgach biblijnych; – odczytać znaczenie najważniejszych symboli biblijnych;	– sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat Biblii; – rozpoznać charakterystyczne cytaty biblijne i powiązać je z konkretnym motywem;	motyw topos	I 19, 21 III 26, 27
13.	<i>Między mitem a historią</i> . Wiedza o przeszłości i świecie w Biblii Biblia jako księga święta, dzieło literackie i dokument historyczny	A. Świderkówna <i>Biblia między mitem a historią</i> (podręcznik, s. 52–54); <i>Król Salomon</i> , miniatura średniowieczna (podręcznik, s. 53);	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi popularnonaukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście;	– hierarchizować i syntetyzować informacje; – rozpoznać zależności kompozycyjne pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;		II 17, 18, 19, 24
14.	<i>Ewangelia w oczach historyka</i> . Jezus i Galilea w źródłach historycznych Biblia jako księga święta, dzieło literackie i	G. Vermes <i>Jezus a Galilea</i> (podręcznik, s. 56–58); H. Llanos <i>Święta rodzina podczas</i> (podręcznik, s. 59);	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi naukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – hierarchizować i syntetyzować informacje;	– rozpoznać charakterystyczne cechy języka i stylu tekstu; – wnioskować na podstawie zebranych informacji;		II 17, 18, 19, 22, 24

	dokument historyczny						
15.	<i>Człowiek z gnoju – Hiob...</i> Biblia w świecie poetyckim Tadeusza Nowaka Nawiązania do biblijnych toposów i motywów w literaturze współczesnej	T. Nowak <i>Psalm nad śnieg bielszy</i> (podręcznik, s. 60), <i>Psalm o chorych nogach</i> (podręcznik, s. 63); <i>Psalm 51</i> (podręcznik, s. 62); El Greco <i>Zmartwychwstanie</i> (podręcznik, s. 61);	Omówienie sposobów i funkcji przekształcania tradycji biblijnej w wierszu T. Nowaka	– wskazać aluzje i nawiązania biblijne w <i>Psalmie nad śnieg bielszym</i>; – odszukać i nazwać środki językowe budujące stylizację biblijną w <i>Psalmie nad śnieg bielszym</i>; – wyjaśnić, na czym polega reinterpretacja psalmu biblijnego w wierszu;	– samodzielnie zinterpretować <i>Psalm o chorych nogach</i>, odczytując obecne w nim przekształcenia tradycji biblijnej;	stylizacja biblijna archaizm reinterpretacja	I 22 II 29, 30, 33, 39 R I 6, 14 R II 1, 2, 9
16.	<i>Wyznania, których nie chcą wymówić usta.</i> Symbolika chrześcijańska a świat starożytnych Rzymian Starcie rzeczywistości chrześcijańskiej i przedchrześcijańskiego Rzymu w <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza	wykład w podręczniku, s. 64–66; H. Sienkiewicz <i>Quo vadis</i> (podręcznik, s. 66–68 oraz całość powieści); A. Carracci <i>Domine, quo vadis?</i> (podręcznik, s. 65);	Scharakteryzowanie świata przedstawionego powieści H. Sienkiewicza	– objaśnić genezę powieści; – opowiedzieć i nazwać główne wątki powieści; – wskazać w utworze cechy gatunkowe powieści historycznej; – rozróżnić bohaterów historycznych i fikcyjnych, reprezentantów świata rzymskiego i chrześcijańskiego;	– scharakteryzować świat rzymski i chrześcijański, odwołując się do kreacji bohaterów powieściowych; – określić funkcję kontrastu jako zasady rządzącej kreacją świata przedstawionego w powieści;	powieść historyczna	I 18, 19 II 25, 26, 32, 35, 38
17.	<i>Poczynają powstawać jakieś nowe uczucia...</i> Powieść o narodzinach miłości	H. Sienkiewicz <i>Quo vadis</i> (podręcznik, s. 70–73 oraz całość powieści); H. Siemiradzki <i>Za przykładem bogów</i> (podręcznik, s. 70);	Omówienie dwóch koncepcji miłości przedstawionych w powieści H. Sienkiewicza	– opowiedzieć dzieje miłości przedstawionej w powieści; – scharakteryzować Winicjusza i Ligę; – wskazać przyczyny przemiany duchowej Winicjusza;	– powiązać wątek miłosny z wymową powieści (moralne zwycięstwo chrześcijaństwa); – zanalizować zastosowane w powieści sposoby budowania nastroju w scenach	<i>amor profanus</i> <i>amor caritas</i>	I 18, 19 II 25, 31, 36

	Starcie rzeczywistości chrześcijańskiej i przedchrześcijańskiego Rzymu w <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza				miłosnych;		
18.	<i>Koniec i początek</i> . Refleksja historyzoficzna w obrazach śmierci św. Piotra i Petroniusza Starcie rzeczywistości chrześcijańskiej i przedchrześcijańskiego Rzymu w <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza	H. Sienkiewicz <i>Quo vadis</i> (podręcznik, s. 75–77 oraz całość powieści); T. Couture <i>Rzymianie w czasach upadku</i> (podręcznik, s. 74);	Omówienie filozofii dziejów wpisanej w powieść H. Sienkiewicza	– według podanych kryteriów porównać dwa obrazy śmierci przedstawione w powieści; – zaprezentować utwór jako powieść o starciu dwóch cywilizacji; – wyjaśnić tytuł utworu w kontekście zaprezentowanej w nim koncepcji historyzoficznej;	– wskazać i nazwać środki językowe służące gloryfikacji postaci; – powiązać koncepcję historyzoficzną powieści z poglądami św. Augustyna;	gloryfikacja historiozofia monolog wewnętrzny	I 18, 19 II 28, 29, 43, 44, 46
19.	<i>Pięć kroków do sukcesu</i> – jak napisać wypracowanie maturalne	wykład w podręczniku, s. 78–80;	Poznanie zasad pracy nad wypracowaniem typu maturalnego	– wymienić etapy pracy nad wypowiedzią pisemną; – wyjaśnić zasady dotyczące planowania, komponowania, redagowania i adiustacji wypracowania;	– poprawić błędy językowe, stylistyczne i kompozycyjne we fragmencie dłuższej wypowiedzi pisemnej; – zredagować plan typowego wypracowania (w odniesieniu do tekstów/fragmentów tekstów literackich);		I 32, 33, 34, 35 III 26, 27, 29
LITERATURA GREKÓW I RZYMIAN							
20.– 21.	Literatura i jej klasyfikacje Swoistość literatury jako	wykład w podręczniku, s. 82–85; Homer <i>Odyseja</i> (podręcznik, s. 85–	Powtórzenie i usystematyzowanie wiadomości o rodzajach i gatunkach	– wymienić cechy swoiste literatury; – odróżnić rodzaj od gatunku literackiego; – scharakteryzować każdy	– wyjaśnić istotę opozycji literatura – retoryka oraz poezja – proza; – wskazać cechy rodzajowe w wybranym	literatura epika liryka dramat narrator podmiot	I 20, 21, 22 II 27

	dziedziny sztuki i rodzaju piśmiennictwa	86); Safona [wierz mi...] (podręcznik, s. 86);	literackich	z trzech rodzajów literackich; – nazwać podmiot mówiący charakterystyczny dla każdego z trzech rodzajów literackich;	tekście literackim; – posługiwać się biegle terminologią teoretycznoliteracką dotyczącą klasyfikacji rodzajowej i gatunkowej;	liryczny osoby dramatu rodzaj literacki gatunek literacki synkretyzm poezja proza	
22.	Literatura starożytnych Greków i Rzymian Idea naśladowania natury w sztuce starożytnej	tablica chronologiczna, s. 8–9; wykład w podręczniku, s. 87–89;	Poznanie ram czasowych i głównych cech literatury antycznej	– określić czas trwania epoki starożytnej; – wyjaśnić, na czym polegała antyczna idea naśladowania; – wymienić najważniejsze tematy literatury antycznej;	– scharakteryzować cztery okresy literatury starożytnej; – wymienić nazwiska najważniejszych twórców literatury antycznej oraz określić tematykę ich utworów;	antykw grecko-rzymski poezja tytowska	I 27, 28
23.	<i>Wiem, że nic nie wiem...</i> Filozofia grecka Inne teksty kultury	wykład w podręczniku, s. 90–91; Platon <i>Obrona Sokratesa</i> (podręcznik, s. 91–92); J.-L. David <i>Śmierć Sokratesa</i> (podręcznik, s. 92);	Scharakteryzowanie zadań filozofii jako dziedziny ludzkiej myśli	– wyjaśnić, co jest istotą filozofii, odwołując się do omawianego tekstu; – posługiwać się w swojej wypowiedzi nazwami wartości (dobro, prawda, mądrość, cnota); – skomentować wybrane myśli greckich filozofów, wskazując na wartości, które się w nich ujawniają;	– wyjaśnić różnice między filozofią a mitologią; – wymienić nazwiska najważniejszych greckich filozofów oraz określić ich poglądy;	filozofia etyka	I 28 II 17, 18, 24
		Platon <i>Obrona</i>		– scharakteryzować w tekście; – rozpoznać w utworze środki językowe służące perswazji;	– omówić światopogląd		R I 12
24.	<i>Pieśń od Muz Helikońskich</i> zaczniemy... Mitologiczna wizja świata	Hezjod <i>Teogonia</i> (podręcznik, s. 95); N. Poussin <i>Parnas</i> (podręcznik, s. 96);	Scharakteryzowanie mitologicznej wizji świata, bogów i człowieka	– scharakteryzować kreację podmiotu mówiącego; – opisać Muzy; – odszukać w tekście personifikację;	– wskazać epickie cechy dzieła; – określić relację między człowiekiem a bogami przedstawioną w dziele;	mit teogonia epos religijny politeizm personifikacja	I 20, 22 II 26, 28, 30, 38, 41

25.	Klasyczne piękno – Apollo Sauroktonos Praksytelesa Inne teksty kultury	wykład w podręczniku, s. 97–98; Praksyteles <i>Apollo zabijający jaszczurkę (Sauroktonos)</i> (podręcznik, s. 99); Poliklet <i>Doryforos</i> (podręcznik, s. 98);	Opisanie posagu Apolla jako wzorowego przykładu sztuki antycznej	– opisać postać boga oraz sytuację przedstawioną przez rzeźbiarza; – określić proporcje ciała postaci; – wskazać, jak została przedstawiona boskość wyrzeźbionej postaci;	– objaśnić symbolikę jaszczurki oraz określić funkcje wykorzystanego motywu w dziele rzeźbiarskim; – scharakteryzować zastosowane w rzeźbie środki służące wyrażaniu emocji i prezentacji postaci;	kanon proporcja symetria kontrapost	I 24, 26 II 28 R II 12
	Nawiązania do mitologicznych oraz antycznych toposów i motywów w literaturze i sztuce współczesnej	J. Pasierb <i>Sauroktonos</i> (podręcznik, s. 100);	Określenie relacji pomiędzy rzeźbiarskim a literackim przedstawieniem tego samego motywu	– wskazać w wierszu nawiązania do dzieła rzeźbiarskiego; – określić funkcję motta i tytułu wiersza; – scharakteryzować sytuację liryczną w wierszu;	– zaproponować i uzasadnić własną interpretację tekstu poetyckiego;		II 26, 29, 34, 41
26.	<i>Apollo między mrokiem a światłem</i> . Wina i oczyszczenie w kultu-rze greckiej Bohaterowie greckiej mitologii jako archetypy ludzkich postaw i zachowań	Z. Kubiak <i>Apollo między mrokiem a światłem</i> (podręcznik, s. 101–103); G. Moreau <i>Apollo i Boreasz</i> (podręcznik, s. 102);	Poznanie świata wartości antycznej Grecji	– opowiedzieć dzieje boga; – wykazać niejednoznaczność mitologicznego wizerunku boga, odwołując się również do dzieła malarskiego; – scharakteryzować pojmowanie sprawiedliwości w starożytnych Atenach;	– wskazać związki pomiędzy religią starożytnych a ich prawodawstwem; – określić hierarchię wartości społeczeństwa starożytnej Grecji;		II 17, 18, 19, 24
27.	<i>Tak wielki był jej smutek...</i> Cierpienie w mitologii greckiej. Bohaterowie greckiej mitologii jako archetypy ludzkich postaw	wykład w podręczniku, s. 104–107; <i>Do Demeter</i> (podręcznik, s. 106); L. Giordano <i>Porwanie Prozerpiny</i> (podręcznik, s. 105);	Interpretacja archetypicznego sensu mitu o Demeter i Korze	– opowiedzieć historię Demeter i Kory; – scharakteryzować obie bohaterki przedstawione w hymnie, zwracając uwagę na przeżywane przez nie emocje; – wskazać sensy dosłowne i symboliczne mitu;	– samodzielnie zinterpretować dowolną historię mitologiczną, wskazując na jej archetypiczny charakter; – wskazać w hymnie i nazwać środki językowe służące wyrażaniu emocji postaci;	misterium archetyp	II 27, 28, 30, 31, 42 R I 6, 7 R II 1, 5

	i zachowań.						
28.	<i>Na ścieżce do Hadesu... Miłość i śmierć w mitologii greckiej</i> Nawiązania do mitologicznych oraz antycznych toposów i motywów w literaturze i sztuce współczesnej	wykład w podręczniku, s. 108–111; J. Kaczmarzki <i>Przechadzka z Orfeuszem</i> (podręcznik, s. 108–109); P.-A.-J. Dagnan Bouveret <i>Lament Orfeusza</i> (podręcznik, s. 109); O. Tokarczuk <i>Posłowie do Anny In w grobowcach świata</i> (podręcznik, s. 112);	Opisanie funkcjonowania mitu orfickiego w kulturze	– opowiedzieć mit orficki; – objaśnić, na czym polegał rytualny charakter mitu; – wskazać w wierszu aluzje i nawiązania do historii mitologicznej; – scharakteryzować obraz piekła przedstawiony w wierszu;	– przywołać różne przykłady nawiązań do mitu orfickiego w literaturze, sztukach plastycznych i muzyce; – określić egzystencjalny sens mitu o zejściu do podziemi, odwołując się do przykładów z różnych kultur;	mit orficki	II 25, 29, 33, 34 R I 6 R II 1, 2
29.	<i>W śmierć nie odejdę bez sławy... Wojna i walka w eposie bohaterskim</i> Heroizm i codzienność w eposie homeryckim	wykład w podręczniku, s. 113–115; Homer <i>Iliada</i> (podręcznik, s. 115–116); Filoksenos <i>Bitwa pod Issos</i> (podręcznik, s. 114);	Poznanie cech gatunkowych eposu	– określić autora, czas powstania i przynależność gatunkową tekstu; – objaśnić tytuł eposu; – scharakteryzować Achillesa i Hektora jako bohaterów heroicznych; – wskazać najważniejsze cechy gatunkowe eposu dotyczące tematu, kreacji bohaterów, typu narracji i stylu;	– wskazać najważniejsze wydarzenia w eposie; – scharakteryzować sposób prowadzenia narracji; – samodzielnie przeanalizować porównanie homeryckie, wskazując na jego funkcję w utworze;	epos rycerski heksametr inwokacja heroizm porównania patos	I 18, 19, 20, 22, 23 II 27, 30, 32, 35, 38
30.	<i>Można to było podziwiać... Epicki obraz starożytnego świata</i> Heroizm i codzienność w eposie homeryckim	Homer <i>Iliada</i> (podręcznik, s. 118–119); <i>Grający na flecie</i>, malowidło grobowe (podręcznik, s. 120);	Zbadanie, w jaki sposób literatura grecka odzwierciedla rzeczywistość	– wypisać sceny przedstawione na tarczy Achillesa; – wskazać w tekście epitety i określić ich funkcję;	– scharakteryzować rzeczywistość antycznej Grecji, odwołując się do tekstu; – wyjaśnić, na czym polega idea naśladownictwa zrealizowana w utworze;	epitet <i>mimesis</i>	I 18, 22, 26, 27 II 41, 42 R II 9

	Idea naśladowania natury w sztuce starożytnej						
31.	<i>Okrutne fortele Kirki</i> . Baśniowy świat eposu Heroizm i codzienność w eposie homeryckim	wykład w podręczniku, s. 120–125; Homer <i>Odyseja</i> (podręcznik, s. 121–123); <i>Atak Lajstrygonów na statki Odysa</i> , fresk (podręcznik, s. 122);	Charakterystyka fantastyki w <i>Odysei</i> jako jednej z konwencji literackich	– określić autora, czas powstania, temat i przynależność gatunkową tekstu; – wyjaśnić różnicę między fikcją a fantastyką; – wskazać w tekście fantastyczne elementy świata przedstawionego;	– porównać sposób kreacji bohaterów eposu rycerskiego i fantastycznego; – dostrzec w utworze realizację toposu życia jako wędrówki; – porównać sposób kreacji rzeczywistości fantastycznej w dziele literackim i malarskim;	fantastyka retrospekcja cudowność epicka epitet stały <i>homo viator</i>	I 18, 22 II 25, 26, 28, 36, 40
32.	<i>Homer jako wychowawca</i> . Rola poezji w antycznej Grecji Dydaktyczna i formacyjna funkcja literatury antycznej	W. Jaeger <i>Homer jako wychowawca</i> (podręcznik, s. 126–127);	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi popularnonaukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście;	– hierarchizować i syntetyzować informacje; – rozpoznać zależności kompozycyjne pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;	paideia	II 17, 18, 19, 24
33.	<i>Uosobienie przewrotności losu</i> . Tragedia grecka – bohater tragiczny i jego tragizm Koncepcja ludzkiego losu i etos w tragedii antycznej	wykład w podręczniku, s. 128–129; J. Misiewicz <i>Tragedia attycka</i> (podręcznik, s. 129–131); teatr w Epidauros (podręcznik, s. 130);	Poznanie genezy i budowy tragedii antycznej	– wskazać źródło tragedii antycznej w obrzędach religijnych; – wskazać cechy gatunkowe tragedii; – objaśnić, jakie funkcje pełni dialog w tragedii; – nazwać cel tragedii greckiej;	– wymienić elementy kompozycyjne tragedii oraz określić ich funkcje; – scharakteryzować budowę greckiego amfiteatru;	tragedia <i>katharsis</i> akcja kompozycja	I 20, 23, 27 II 17, 18, 24 R II 5
34.	<i>Życie wasze to cień cienia...</i> Koncepcja losu ludzkiego w tragedii antycznej	wykład w podręczniku, s. 132; Sofokles <i>Król Edyp</i> (podręcznik, s. 133 oraz całość dramatu);	Scharakteryzowanie antycznej koncepcji ludzkiego losu	– opowiedzieć dzieje Edypa przedstawione w micie tebańskim i tragedii; – określić czas i miejsce akcji dramatu;	– porównać koncepcję ludzkiego losu w tragedii i biblijnej <i>Księdze Eklezjasty</i>; – sformułować prawdy	fatum	I 18 II 35, 42, 44, 45, 46

	Koncepcja ludzkiego losu i etos w tragedii antycznej	A. Kokular <i>Edyp i Antygona</i> (podręcznik, s. 134);		– określić winy Edypa; – wskazać wpływ przeznaczenia na losy bohatera;	o ludzkim losie wyrażone w pieśni chóru;		
35.	<i>Ty sam sobie zatratą...</i> Wybór i wina w tragedii greckiej Koncepcja ludzkiego losu i etos w tragedii antycznej	Sofokles <i>Król Edyp</i> (podręcznik, s. 136–139 oraz całość dramatu); G. Moreau <i>Edyp i Sfinks</i> (podręcznik, s. 138–139);	Określenie istoty tragizmu Edypa	– określić sytuację wypowiedzi w omawianym fragmencie dramatu; – scharakteryzować Edypa, odwołując się do fragmentów tragedii; – wskazać cechy Edypa jako bohatera tragicznego;	– wskazać psychologiczne powody braku akceptacji przez Edypa zarzutów Tyrezjasza; – rozstrzygnąć, czy bohatera należy uznać za winnego, czy niewinnego, odwołując się do tekstu J. Misiewicza (lekcja 33.) i poznanych pojęć;	ironia tragiczna tragizm wina tragiczna hybris nieświadomość świadomość wyparcie	I 18, 19, 23 II 26, 42, 44, 45
36.	<i>Więc wiedząc, zmiłkniesz?</i> Mowa zamiast milczenia – język jako akt komunikacji Elementy aktu komunikacji językowej Najważniejsze funkcje komunikatów językowych	wykład w podręczniku, s. 142–143; Sofokles <i>Król Edyp</i> (podręcznik, s. 136–139);	Wyjaśnienie, na czym polega specyfika komunikacji językowej	– objaśnić różnicę między komunikacją werbalną a pozawerbalną; – wskazać sześć najważniejszych elementów aktu komunikacji językowej w dowolnym komunikacie; – rozpoznać funkcję informatywną, ekspresywną i impresywną w omawianym tekście;	– scharakteryzować sześć najważniejszych funkcji komunikatów językowych; – wskazać środki językowe, za pomocą których jest realizowana w dialogu Edypa i Terezjasza funkcja impresywna i ekspresywna;	akt mowy nadawca odbiorca kontekst komunikat kod kontakt funkcja ekspresywna funkcja impresywna funkcja informatywna funkcja poetycka funkcja metajęzykowa funkcja fatyczna komunikacja werbalna komunikacja pozawerbalna	I 9, 10 II 11, 12 I R 2
37.	<i>Słowa twe na wiatr ulecq...</i> Porozumienie	wykład w podręczniku, s. 144–146;	Sformułowanie zasad sprzyjających	– odróżnić monolog od dialogu oraz tezę od hipotezy;	– określić powody nieporozumienia w rozmowie Edypa i	monolog dialog polilog	II 11, 13

	i nieporozumienie w języku Warunki skuteczności komunikacji językowej	Sofokles <i>Król Edyp</i> (podręcznik, s. 136–139);	porozumieniu w komunikacji językowej	– określić intencje rozmówców omawianego dialogu; – wymienić reguły skutecznej komunikacji;	Tyrezjasza; – zbudować wypowiedź respektującą reguły skutecznej komunikacji;	stychomytia prawda fałsz teza hipoteza pytanie	
38.	<i>Bóg wielki, mocny, wiecznie młody...</i> Religijny charakter <i>Króla Edypa</i> Koncepcja ludzkiego losu i etos w tragedii antycznej	Sofokles <i>Król Edyp</i> (podręcznik, s. 147 oraz całość dramatu);	Opisanie związków pomiędzy literaturą a sferą <i>sacrum</i> w tragedii antycznej	– scharakteryzować ludzi i bogów na podstawie pieśni chóru; – opisać relacje między ludźmi a bogami przedstawione w pieśni chóru; – wykazać sakralny i moralistyczny charakter tragedii antycznej;	– wskazać podobieństwa między starotestamentowymi normami religijnymi a nakazami wyrażonymi w pieśni chóru; – uzasadnić, która z koncepcji religijnych (politeizm czy monoteizm) przejawia się w omawianym tekście;	<i>profanum sacrum</i>	II 26, 40, 42, 44, 45 R II 1, 5
39.	<i>Furia i wrzask...</i> Współczesna bliskość antyku Nawiązania do mitologicznych oraz antycznych toposów i motywów w literaturze i sztuce współczesnej	W. Lengauer <i>Gardzienickie gesty</i> (podręcznik s. 149–151);	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi naukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – hierarchizować i syntetyzować informacje;	– rozpoznać charakterystyczne cechy języka i stylu tekstu; – wnioskować na podstawie zebranych informacji;	oralność	II 17, 18, 19, 22, 24
40.	<i>Odważ się być mądrym.</i> Horacy – wychowawca Dydaktyczna i formacyjna funkcja literatury antycznej	wykład w podręczniku, s. 153–155; Horacy <i>Ojczyzna – okrętem</i> (podręcznik, s. 154), <i>Do młodzieży</i> (podręcznik, s. 155);	Scharakteryzowanie Horacjańskiego modelu patriotyzmu	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w omawianych pieśniach; – wskazać w pieśni i zinterpretować poetycki obraz alegoryczny; – nazwać cechy patrioty opisanego w pieśni;	– odtworzyć i ocenić hierarchię wartości starożytnego Rzymu; – zabrać głos w dyskusji na temat uniwersalności nakazów etycznych w poezji Horacego;	pieśń alegoria etos patriotyzm	I 18, 19, 31 II 25, 26, 28, 35, 45 III 1, 18, 20
41.	<i>Czemu wędrujemy</i>	wykład w	Omówienie	– scharakteryzować	– wskazać w pieśniach	stoicyzm	I 18, 19, 22

	wiecznie? Horacy – filozofujący poeta Życie godne i szczęśliwe w pieśniach Horacego	podręczniku, s. 156–158; Horacy <i>Pieśń zimowa</i> (podręcznik, s. 157), <i>Do Mecenasa</i> (podręcznik, s. 158–159), <i>Do Pompejusza Grosfusa</i> (podręcznik, s. 160);	filozofii życiowej Horacego	kreację podmiotu lirycznego i adresata w omawianych pieśniach; – sformułować zalecenia, jak żyć szczęśliwie na podstawie analizowanych tekstów; – objaśnić zasady etyczne stoicyzmu i epikureizmu z odwołaniami do analizowanych tekstów;	obecność motywów żeglugi, biesiady i Fortuny oraz objaśnić ich funkcje; – powiązać nazwiska filozofów z reprezentowanym przez nich kierunkiem filozoficznym;	<i>aurea mediocritas</i> epikureizm <i>carpe diem</i> topos liryka refleksyjna	II 25, 26, 34, 42 R II 5
42.	<i>Podam do lotu wysokie skrzydła...</i> Horacy – poeta natchniony Refleksja metapoetycka w	mapa cesarstwa rzymskiego (podręcznik, s. 163); Horacy <i>Poeta – ptak</i> (podręcznik, s. 162);	Scharakteryzowanie Horacjańskiej koncepcji poety i poezji	– wykorzystać kontekst biograficzny do interpretacji pieśni; – objaśnić, z czego wynika przekonanie podmiotu własnych dokonań; – wskazać w wierszu przemiany; – odczytać znaczenie aluzji mitologicznej zastosowanej w wierszu;	– określić znaczenie motywu lotu i przemiany dla struktury artystycznej utworu; – wskazać podobieństwa Horacego a fragmentem pieśni J. Kochanowskiego;	szał poetycki wieszcz <i>non omnis moriar</i> utwór metapoetycki	I 18, 19, 28 II 25, 26, 28 III 14 R II 5, 9, 11
43.	Wędrowka przez motywy i symbole antyczne	wykład w podręczniku, s. 164–167; A. Bocklin <i>Cisza morska</i> (podręcznik, s. 167);	Synteza wiadomości na temat literatury antycznej	– wymienić i omówić najważniejsze motywy i toposy literatury starożytnej oraz wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich; – odczytać znaczenie najważniejszych symboli antycznych;	– sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury antycznej;		I 19, 21 III 26, 27
44.	<i>Lekko trącam struny...</i> zabawa z tradycją antyczną Nawiązania do mitologicznych	Anakreont <i>Śniadanie, Bój z Erosem, Eros w pułapce</i> (podręcznik, s. 168); K.I. Gałczyński <i>O wróbelku</i>	Wskazanie podobieństw formalnych i myślowych między antycznymi	– określić nastrój i tematykę omawianych wierszy; – wyodrębnić i zinterpretować puentę; – wskazać nawiązania do	– wykazać podobieństwo leksykalne i kompozycyjne między anakreontykami a wierszem współczesnym;	epigramat puenta anakreontyk	I 19 II 25, 29, 39, 40

	oraz antycznych toposów i motywów w literaturze i sztuce współczesnej	(podręcznik, s. 169)	anacreontykami a współczesną miniaturą poetycką	myśli filozoficznej antyku w wierszu współczesnym;			
45.	<i>Pięć kroków do sukcesu</i> – jak przygotować prezentację ustną	wykład w podręczniku, s. 170–172;	Poznanie zasad pracy nad prezentacją ustną	– wymienić etapy pracy nad prezentacją ustną; – objaśnić zasady dotyczące wyboru tematu, doboru bibliografii, gromadzenia, przetwarzania i selekcji informacji oraz przygotowania wystąpienia;	– zredagować plan typowej prezentacji (określić tezę, argumenty i wnioski);		I 12, 13a, 32 III 26, 27, 29
46.	Kultura i literatura starożytna – propozycje prezentacji	tematy prezentacji (podręcznik, s. 172);	Przygotowanie prezentacji ustnej na wybrany temat dotyczący Biblii i/ lub literatury antycznej	– samodzielnie wybrać temat prezentacji i zgromadzić materiał umożliwiający realizację tematu; – na podstawie zgromadzonego materiału sformułować tezę, dobrać argumenty i wyciągnąć wnioski; – przywołać właściwe konteksty interpretacyjne;	– przy przygotowywaniu prezentacji wykorzystać samodzielnie dobraną bibliografią przedmiotową; – posługiwać się biegle terminologią teoretyczną i historycznoliteracką;		III 1, 2, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 23, 25 R III 2, 3
ŚREDNIOWIECZE							
47.	Tysiąc lat kultury średniowiecza Przemiany w średniowiecznym światopoglądzie i duchowości	tablica chronologiczna, s. 174–175; wykład w podręczniku, s. 176–179; J. Fouquet, ilustracja rękopisu (podręcznik s. 178);	Określenie ram czasowych i najważniejszych cech epoki	– określić czas trwania epoki; – objaśnić nazwę epoki; – wskazać rolę chrześcijaństwa dla tworzenia się kultury średniowiecza;	– objaśnić, z czego wynikała i na czym polegała średniowieczna zasada uniwersalizmu;	średniowiecze uniwersalizm	I 27, 28
48.	<i>Wszystko jest dobre...</i> Filozofia średniowieczna	wykład w podręczniku, s. 179–180; św. Augustyn	Przedstawienie średniowiecznej koncepcji Boga jako przyczyny	– wyodrębnić tezę postawioną przez św. Augustyna; – stwierdzić, jaka ocena	– wskazać argumenty św. Augustyna dowodzące nieistnienia zła w świecie; – porównać poglądy na	patrystyka scholastyka uniwersalia teodycea	I 28 II 17, 18, 24 R I 12

	Przemiany w średniowiecznym światopoglądzie i duchowości	Wyznania (podręcznik, s. 181–182); B. Gozzoli <i>Życie św. Augustyna</i> (podręcznik, s. 181);	dobra w świecie	Boga i świata wyłania się z tekstu filozoficznego;	temat dobra reprezentowane przez Sokratesa i św. Augustyna;		
49.	W świecie znaków Znak językowy na tle innych rodzajów znaków	wykład w podręczniku, s. 183–185; witraż katedry w Kolonii (podręcznik, s. 185);	Poznanie klasyfikacji znaków	– zdefiniować pojęcie znaku; – objaśnić istotę znaku językowego; – wskazać znak ikonograficzny i symbol w materiale ikonograficznym; – zaklasyfikować podany znak do odpowiedniego typu;	– odróżnić znak umowny od symptomu oraz znak symboliczny od ikonического; – podać własne przykłady różnych typów znaków;	semiotyka semantyka znak znak umowny symptom znak symboliczny znak ikonyczny znak językowy mowa ciała	I 1a II 1
50.	<i>Gaude, Mater Polonia</i> . Hymn pierwszego polskiego poety Realizacje idei <i>ad maiorem Dei gloriam</i> w literaturze średniowiecza	wykład w podręczniku, s. 186–189; Wincenty z Kielczy <i>Hymn do świętego Stanisława</i> (podręcznik, s. 187–188);	Wskazanie w hymnie syntezy wątków religijnych i patriotycznych	– przedstawić biografię świętego opisaną w hymnie; – określić zasługi świętego dla Boga i ludzi; – wskazać cechy gatunkowe hymnu w omawianym utworze; – wyróżnić części kompozycyjne hymnu;	– wyróżnić w tekście zwroty do różnych adresatów i określić ich funkcje; – objaśnić przyczynę połączenia w hymnie wątków religijnych i patriotycznych;	hymn	I 23 II 26, 27, 38, 43, 45
		Wincenty zwany Kadłubkiem <i>Kronika polska</i> (podręcznik, s. 189–190);	Analiza różnych sposobów przedstawienia śmierci św. Stanisława	– wskazać podstawę porównania hymnu oraz fragmentu kroniki; – odszukać w tekście alegorię i określić jej – porównać sposoby przedstawienia męczeństwa św. Stanisława, wskazując na różnice rodzajowe między tekstami;	– ustalić samodzielnie kryteria porównania hymnu oraz fragmentu kroniki;	alegoria antyteza	II 40 R II 3, 11
51.	Pieśń ojczysta – <i>Bogurodzica</i> Realizacje idei <i>ad</i>	wykład w podręczniku, s. 192–193; <i>Bogurodzica</i>	Interpretacja <i>Bogurodzicy</i> jako pieśni wyrażającej idee	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresatów w pieśni oraz określić relacje między nimi;	– wymienić dogmaty wiary przedstawione w tekście; – udowodnić symetrię	pieśń religijna pośrednictwo teocentryzm hierarchizm	I 18, 19, 22 II 25, 26, 27, 35, 42, 46

	<i>maiolem Dei gloriam</i> w literaturze średniowiecza	(podręcznik, s. 191); ikona <i>Deesis</i> (podręcznik, s. 193);	religijne epoki	– ustalić hierarchię osób wpisaną w utwór; – dostrzec różnice w postrzeganiu w pieśni życia doczesnego i wiecznego;	budowy obu zwrotek utworu;	<i>deesis</i>	
52.	Sztuka romańska i <i>Bogurodzica</i> Realizacje idei <i>ad maiolem Dei gloriam</i> w literaturze średniowiecza	wykład w podręczniku, s. 194–196; <i>Bogurodzica</i> (podręcznik, s. 191); ikona <i>Deesis</i> (podręcznik, s. 193); kościół św. Piotra w Kruszwicy (podręcznik, s. 195); <i>Madonna z Dzieciątkiem</i> (podręcznik, s. 196); <i>Maryja z Dzieciątkiem</i> (podręcznik, s. 196);	Omówienie związków między <i>Bogurodzicą</i> a romańskimi dziełami sztuki	– wskazać podstawę porównania <i>Bogurodzicy</i> i malarskiego przedstawienia <i>deesis</i> ; – omówić i porównać realizację średniowiecznej idei wstawiennictwa w dziele literackim i malarskim;	– wskazać średniowieczną symbolikę liczb w <i>Bogurodzicy</i> ;	styl romański portal iluminacja	I 24, 26, 27, 28 II 41 R II 12
53.	<i>A na świecie zbożny pobyt...</i> Trwałość i zmiana języka w dziejach Pochodzenie polszczyzny Rodzina językowa języków słowiańskich Najważniejsze zmiany w polskim systemie językowym w zakresie fonetyki, fleksji, leksyki i składni	wykład w podręczniku, s. 197–199; <i>Bogurodzica</i> (podręcznik, s. 191);	Dostrzeżenie różnic między staropolszczyzną a polszczyzną współczesną	– wskazać archaizmy występujące w <i>Bogurodzicy</i> ; – umiejscowić polszczyznę w grupie języków słowiańskich;	– określić typ archaizmu; – zanalizować budowę słowotwórczą i fleksyjną wybranych archaizmów; – podać własny przykład neosemantyzmu i archaizmu leksykalnego;	archaizm neologizm neosemantyzm	I 15 II 14
54.	Język jako system	wykład w	Poznanie	– objaśnić, na czym polega	– scharakteryzować	system znaków	I 1b, c, 2a, b, 3a, b

	znaków Cechy charakterystyczne języka jako systemu znaków Podsystemy języka	podręczniku, s. 199–201; [<i>Ach, miłość...</i>] (podręcznik, s. 201);	wzajemnych zależności między poszczególnymi podsystemami języka	systemowy charakter języka; – podzielić wyraz na głoski i sylaby; – określić typ wypowiedzenia;	podsystemy języka; – wyróżnić w formie wyrazowej rdzeń i formant oraz temat i końcówkę fleksyjną;	fonetyka leksyka słowotwórstwo fleksja składnia	II 2
55.	Gotyk – piękno uduchowione i pełne emocji Przemiany w średniowiecznym światopoglądzie i duchowości	wykład w podręczniku, s. 202–206; zamek w Malborku (podręcznik, s. 203); Wit Stwosch, ołtarz główny (podręcznik, s. 206); J. van Eyck <i>Zaślubiny Arnolfinich</i> (podręcznik, s. 207);	Scharakteryzowanie gotyku jako stylu w sztuce średniowiecznej	– opisać cechy architektury gotyckiej, odwołując się do wybranego przykładu; – porównać styl romański i gotycki w architekturze, rzeźbie i malarstwie;	– wymienić przykłady dzieł gotyckich w Polsce i Europie; – zastosować w opisie dzieł sztuki terminologię charakterystyczną dla sztuk plastycznych;	gotyk łuk ostry witraż rozeta	I 24, 26, 27
		J. Przyboś, <i>Widzenie katedry w Chartres</i> (podręcznik, s. 204–205); katedra w Chartres (podręcznik, s. 204);	Interpretacja wiersza Przybosia jako przekładu intersemiotycznego	– określić sytuację liryczną; – opisać katedrę przedstawioną w wierszu; – wskazać w wierszu środki językowe służące wyrażaniu emocji;	– omówić rolę koloru i przestrzeni w utworze;		I 28 II 29, 41 R II 12
56.	<i>Dualizm wyobrażeń...</i> Symbolika przestrzeni w średniowieczu Inne teksty kultury	A. Guriewicz <i>Kategorie kultury średniowiecznej</i> (podręcznik, s. 207–210); <i>Święta rozmowa</i> (podręcznik, s. 210);	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi popularnonaukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście;	– hierarchizować i syntetyzować informacje; – rozpoznać zależności kompozycyjne pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;		II 17, 18, 19, 24
57.	<i>Pełna smutku i żalości...</i> Liryzm i dramatyzm planktu średniowiecznego	<i>Posłuchajcie, bracia miła</i> (podręcznik, s. 212–213); R. van der Weyden <i>Zdjęcie z krzyża</i>	Przedstawienie wizerunku Maryi jako cierpiącej matki	– opowiedzieć zdarzenia opisane w wierszu; – scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresatów w utworze oraz	– wskazać w wierszu kontrasty i określić ich funkcję; – wskazać w wierszu środki językowe służące	lament (plankt) apokryf liryzm oksymoron kontrast	I 18, 19, 22 II 25, 26, 27, 35, 42, 46

	Przemiany w średniowiecznym światopoglądzie i duchowości	(podręcznik, s. 213);		określić relacje między nimi; – nazwać emocje przeżywane przez Maryję;	wyrażaniu emocji podmiotu mówiącego w stosunku do różnych odbiorców;		
58.	<i>Posłuchajcie, bracia miła</i> w kręgu literatury i sztuki średniowiecza Przemiany w średniowiecznym światopoglądzie i duchowości	<i>Bogurodzica</i> (podręcznik, s. 191); <i>Posłuchajcie, bracia miła</i> (podręcznik, s. 212–213); <i>Stabat Mater dolorosa</i> (podręcznik, s. 214–215); <i>Pieta z Jeżewa</i> (podręcznik, s. 215); B. Bermejo <i>Pieta</i> (podręcznik, s. 216);	Podkreślenie różnorodności wizerunków Maryi w kulturze średniowiecza	– porównać kreację Maryi w <i>Bogurodzicy</i> i <i>Lamencie świętokrzyskim</i> według wskazanych kryteriów; – wskazać środki służące wyrażaniu emocji Maryi w dziełach malarskich i rzeźbiarskich;	– wskazać odmienność punktów widzenia na cierpienie Chrystusa w omawianych plankach; – dostrzec wspólne cechy gatunkowe omawianych planków;	pieta	II 40, 41 III 27
		Peregryn z Opola <i>Kazanie na Wielki Piątek</i> (podręcznik, s. 217);		– porównać różne malarskie, rzeźbiarskie i literackie wizerunki Maryi w sztuce średniowiecznej;	– omówić sposób przetworzenia motywów z kazania w <i>Lamencie świętokrzyskim</i> ;		R II 12
59.	<i>Wszystko cirpiał prze Bog rad...</i> średniowieczne idee – asceza Realizacje idei <i>ad maiorem Dei gloriam</i> w literaturze średniowiecza	wykład w podręczniku, s. 218; <i>Legenda o świętym Aleksym</i> (podręcznik, s. 218–221); <i>Święty Aleksy</i> (podręcznik, s. 220);	Przedstawienie św. Aleksego jako wzorca osobowego ascety	– opowiedzieć dzieje św. Aleksego, zwracając uwagę na cuda towarzyszące jego życiu i śmierci; – scharakteryzować bohatera; – wyjaśnić, na czym polegał dydaktyzm utworu;	– wskazać wartości typowe dla średniowiecza wpisane w legendę;	legenda hagiografia asceza <i>fuga mundi</i> literatura parenetyczna	I 18 II 2, 46
60.	<i>Czemu za tobą?...</i> średniowieczne idee – franciszkanizm Realizacje idei <i>ad</i>	wykład w podręczniku, s. 228; <i>Kwiatki świętego Franciszka z Asyżu</i> (podręcznik, s. 223–225);	Porównanie i ocena średniowiecznych modeli świętości	– opisać stosunek św. Franciszka do Boga, przyrody i innych ludzi; – porównać modele życia zaproponowane przez obu świętych (według	– rozstrzygnąć i uzasadnić, do którego ze średniowiecznych modeli świętości odwołuje się w swoim wierszu J. Twardowski;	antologia franciszkanizm epifora litota <i>vita contemplativa</i> <i>vita activa</i>	I 18, 22 II 40, 46 III 14, 18, 19, 27

	<i>maiolem Dei gloriam</i> w literaturze średniowiecza	J. Twardowski <i>malowani święci</i> (podręcznik, s. 227); G. di Bondone <i>Kazanie do ptaków</i> (podręcznik, s. 225);		wskazanych kryteriów);	– zabrać głos w dyskusji na temat postawy dwóch średniowiecznych świętych (ocenić te postawy);		
61.	<i>Okrutność śmirci poznajcie!...</i> Średniowieczny motyw <i>danse macabre</i> Średniowieczne oswajanie śmierci	wykład w podręczniku, s. 229–231; <i>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> (podręcznik, s. 232–233); P. La Rouge <i>Taniec śmierci</i> (podręcznik, s. 233);	Scharakteryzowanie średniowiecznego postrzegania śmierci	– opowiedzieć wydarzenia opisane w dialogu; – scharakteryzować wygląd Śmierci; – wymienić stany i zawody ludzi uczestniczących w tańcu śmierci; – wskazać elementy grozy i komizmu w kreacji Śmierci oraz określić funkcję ich połączenia;	– określić podobieństwa między literacką a plastyczną realizacją motywu tańca śmierci; – wymienić przyczyny zainteresowania tematem śmierci w średniowieczu;	<i>danse macabre</i> groteska antyteza	I 18, 23 II 25, 26, 30, 41, 42, 46
62.	<i>Już ci zgotowana deszczka...</i> Satyra i humor w literaturze średniowiecza średniowiecznych toposów i motywów w literaturze współczesnej	<i>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> (podręcznik, s. 234–236); H. Holbein <i>Zakonnik</i> (podręcznik, s. 236); Wywiad (podręcznik, s. 237);	Analiza sposobów budowania humorystycznej i satyrycznej kreacji świata	– scharakteryzować przedstawicieli zawodów i stanów wymienionych w utworze; – wskazać środki językowe służące – odszukać w tekście przykłady kontrastu i karykatury oraz wskazać ich funkcję; określić nawiązania do w wierszu M. Białoszewskiego;	– porównać sposób przedstawienia śmierci w średniowiecznym utworze i wierszu współczesnym, samodzielnie dobierając kryteria porównania;	satyra	I 23, 25 II 30, 31 III 14 R I 9 R II 7
63.	<i>Boć paniami stoi wiesiele...</i> Obraz miłości dwornej w poezji średniowiecza	wykład w podręczniku, s. 238; W. von der Vogelweide <i>Piękność i wdzięk</i> (podręcznik, s. 239);	Wykazanie europejskiego charakteru polskiego średniowiecza	– określić podobieństwa w kreacji kobiety oraz relacjach między kobietą a mężczyzną w obu tekstach średniowiecznych; – wskazać uniwersalne	– odszukać fragmenty świadczące o związkach obu utworów średniowiecznych ze środowiskiem dworskim; – wskazać nawiązania do tradycji średniowiecznej	miłość dworna	II 25, 36, 42, 43 III 12, 13

	Przemiany w średniowiecznym światopoglądzie i duchowości	P. Słota <i>Wiersz o chlebowym stole</i> (podręcznik, s. 240–241); H. Poświatowska <i>Śpiący jednorożec</i> (podręcznik, s. 242); <i>Księga cudów</i> (podręcznik, s. 242);		prawdy o miłości w wierszu niemieckiego poety;	w wierszu współczesnej poetki;		
64.	<i>Wydam mu bitwę...</i> Etos rycerski w średniowieczu Przemiany w średniowiecznym światopoglądzie i duchowości	<i>Dzieje Tristana i Izoldy</i> (podręcznik, s. 244–246);	Odtworzenie hierarchii wartości średniowiecznego rycerza	– scharakteryzować Tristana, wskazując na wartości, jakimi się kierował; – opisać obyczaj rycerski przedstawiony we fragmencie utworu;	– porównać etos średniowiecznego rycerza i mitologicznych herosów;	etos rycerski heroizm	I 18 II 25, 40, 42, 44 III 14
65.	W świecie idei i motywów literatury średniowiecza	wykład w podręczniku, s. 247–250; H. Memling <i>Sąd Ostateczny</i> (podręcznik, s. 248);	Synteza wiadomości na temat literatury średniowiecznej	– wymienić i omówić najważniejsze motywy i toposy literatury średniowiecznej oraz wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich; – nazwać idee wyrażone w średniowiecznych dziełach literackich i ikonograficznych;	– sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury średniowiecza;		I 19, 21 III 26, 27
66.	<i>Tajemniczy sens świata...</i> Symbol i alegoria w Alegoryczny język średniowiecznej kultury	U. Eco <i>Sztuka i piękno w średniowieczu</i> (253); <i>Niewiasta na bestii</i> (podręcznik, s. 252–253);	Umiejętność czytania ze zrozumieniem naukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i – hierarchizować i syntetyzować informacje; – zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście;	– wnioskować na podstawie zebranych informacji;		II 17, 18, 19, 24

67.	<i>W głębi ciemnego lasu... Boska komedia</i> – poetycka <i>summa</i> średniowiecza Alegoryczny język średniowiecznej kultury	wykład w podręczniku, s. 254–256; Dante Alighieri <i>Boska komedia</i> (podręcznik, s. 257);	Poznanie tematu oraz struktury i poetyki dzieła Dantego	– objaśnić znaczenie tytułu dzieła; – opisać kompozycję utworu; – określić sytuację egzystencjalną bohatera na podstawie analizy fragmentu; – wskazać w tekście i zinterpretować alegorię;	– scharakteryzować świat przedstawiony dzieła;	poemat narracyjny tercyna realizm wizyjność alegoryczność mistycyzm	II 26, 28 R I 5, 6, 9, 14 R II 10
68.	<i>Porzućcie wszelką nadzieję...</i> Średniowieczna i współczesna wizja piekła Nawiązania do średniowiecznych motywów w literaturze współczesnej	Dante Alighieri <i>Boska komedia</i> (podręcznik, s. 258); T. Różewicz <i>Brama</i> (podręcznik, s. 260); <i>Anioł zamyka piekło</i> (podręcznik, s. 259);	Porównanie dwóch wizji piekła i dwóch sposobów jego kreowania	– objaśnić znaczenie frazeologizmu <i>sceny dantejskie</i>, odwołując się do fragmentu utworu; – wskazać charakterystyczne cechy Dantejskiej kreacji piekła; – określić nawiązania w wierszu współczesnym; – scharakteryzować współczesną rzeczywistość przedstawioną w wierszu;	– dostrzec i nazwać swoiste cechy języka i stylu T. Różewicza; – objaśnić puentę wiersza;	materializm metafizyka eschatologia	II 27, 29, 31, 34 III 18 R II 2, 5, 9
69.	<i>Oto się w gwiazdach lepsza dola święci...</i> Świat i jego przyszłość w średniowiecznym światopoglądzie i duchowości	Dante Alighieri <i>Boska komedia</i> (podręcznik, s. 262–263);	Opisanie treści wizji Beatrycze oraz sposobów kreowania wypowiedzi profetycznej	– scharakteryzować Beatrycze; – wskazać środki językowe służące kreacji postaci; – przedstawić historię Beatrycze; – objaśnić symbole zastosowane we fragmencie;	– udowodnić wizyjny i symboliczny charakter wypowiedzi Beatrycze;	erudycja profetyzm	R II 1, 9, 10, 11
70.	<i>Dlaczego nie mogę się pozbyć Boga? Siódma pieczęć</i> Ingmara Bergmana	<i>Apokalipsa św. Jana</i> (podręcznik, s. 265); Ingmar Bergman <i>Siódma pieczęć</i> ; Ingmar Bergman,	Interpretacja średniowiecznego o kostiumu filmowego jako sposobu	– streścić fabułę filmu; – opisać realia epoki przedstawione w filmie; – objaśnić symboliczny sens gry w szachy ze	– zinterpretować sens ostatniej sceny filmu; – wskazać aluzje biblijne w dziele Bergmana; – zinterpretować wymowę	film fabularny	I 18, 26, 28, 29 II 33, 34, 41 R II 12 III 11

Inne teksty kultury	fotos z filmu <i>Siódma pieczęć</i> (podręcznik, s. 266).	mówienia o lękach i dylematach współczesności	Śmiercią; – opisać emocje przeżywane przez bohaterów oraz relacje między nimi.	filmu, wykorzystując jako kontekst <i>Apokalipsę św. Jana</i> .		
---------------------	---	---	---	---	--	--

ROZKŁAD MATERIAŁU Z PLANEM WYNIKOWYM *ZROZUMIEĆ TEKST – ZROZUMIEĆ CZŁOWIEKA* KLASA 1 CZĘŚĆ 2

Szarym kolorem tła oznaczono wymagania i treści kształcenia w zakresie rozszerzonym

Lp.	Temat/hasło programowe	Materiał nauczania	Cel lekcji	Wymagania podstawowe (uczeń potrafi...) ocena dopuszczająca i dostateczna	Wymagania ponadpodstawowe (uczeń potrafi...) ocena dobra i bardzo dobra	Pojęcia	Standardy
RENEZANS							
1.	Renesans – odrodzenie kultury antycznej. Nowa wizja świata i człowieka Humanizm jako wyraz nowożytnej duchowości	tablica chronologiczna, s. 8–11; wykład w podręczniku, s. 12–15; S. Botticelli <i>Narodziny Wenus</i> (podręcznik, s. 14);	Określenie ram czasowych i najważniejszych cech epoki	– określić czas trwania epoki w Polsce i Europie; – wyjaśnić nazwę epoki; – wymienić najważniejsze wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kulturę epoki; – omówić najważniejsze idee i hasła renesansu w literaturze i sztukach plastycznych; – wyjaśnić znaczenie związku wyrazowego	– wskazać treści antyczne i renesansowe w dziele malarskim; – sformułować wnioski dotyczące relacji pomiędzy wydarzeniami politycznymi a kulturowymi w Polsce i Europie doby renesansu;	renesans (odrodzenie) reformacja <i>imitatio antiquorum</i> humanizm (chrześcijański)	I 27, 28

				<i>człowiek renesansu;</i>			
2.	<i>Jakże wielkie i godne podziwu jest szczęście człowieka...</i> Filozofia renesansu Humanizm jako wyraz nowożytnej duchowości	wykład w podręczniku, s. 15–16; G.Pico della Mirandola <i>O godności człowieka</i> (podręcznik, s. 16–17); N. Machiavelli <i>Księżę</i> (podręcznik, s. 18)	Poznanie refleksji o naturze ludzkiej w filozofii renesansu	– określić temat omawianych fragmentów tekstów filozoficznych; – opisać kreację Boga w filozofii renesansu; – udowodnić antropocentryczną wymowę tekstu Mirandoli; – objaśnić symbolikę lwa i lisa w tekście Machiavellego;	– porównać wizję Boga i człowieka w filozofii średniowiecza i renesansu; – porównać koncepcje antropologiczne Mirandoli i Machiavellego; – zabrać głos w dyskusji na temat, czy człowiek jest istotą dobrą z natury;	antropocentryzm makiawelizm	I 28 II 17, 18, 24, 33 R I 12
3.	<i>Praw mają bardzo mało, a jednak wystarczają one...</i> Utopia – nowy, świat Koncepcja utopijnego państwa – zniewolenie jednostki w społecznym raju	T. Morus <i>Utopia</i> (podręcznik, s. 20–22);	Scharakteryzować i nie renesansowej koncepcji idealnego państwa	– wyjaśnić pojęcie utopii; – omówić styl życia i hierarchię wartości Utopian oraz zasady funkcjonowania ich – odtworzyć tok rozumowania autora (sformułować stawiane przezeń tezy oraz uargumentować je na podstawie tekstu);	– wykazać związek tekstu z ideami i hasłami epoki; – ocenić wizję idealnego społeczeństwa i przez Morusa;	utopia	II 25, 31, 42, 46 III 1, 12, 18, 20 R II 5 R III 3
4.	<i>Studia humanitatis.</i>	P. Chaunu <i>Początki</i>	Umiejętność czytania ze	– odczytać sens zdań i akapitów;	– wnioskować na podstawie zebranych		II 17, 18, 19, 24

	Humanizm renesansowy Humanizm jako wyraz nowożytnej duchowości	<i>humanizmu</i> (podręcznik, s. 23–25);	zrozumieniem wypowiedzi naukowej	– sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – hierarchizować i syntetyzować informacje; – zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście;	informacji;		
5.	<i>Mona Lisa</i> Leonarda da Vinci – sekretne treści arcydzieła renesansu Renesansowa koncepcja miłości i kobiety	wykład w podręczniku, s. 25–27; L. da Vinci <i>Mona Lisa</i> (podręcznik, s. 26); A. Cellarius <i>Harmonia macrocosmica</i> (podręcznik, s. 27);	Opisanie portretu Giocondy jako wzorcowego przykładu sztuki renesansowej	– opisać postać i pejzaż przedstawione na obrazie; – dostrzec związki między postacią kobiety a naturą namalowaną w tle; – wyjaśnić, na czym polega idealizacja kobiety w malarskim przedstawieniu Giocondy;	– wykazać antropocentryczną wymowę dzieła; – scharakteryzować zastosowane w obrazie środki służące prezentacji postaci i wyrażaniu przez nią emocji; – zastosować w opisie dzieła sztuki terminologię charakterystyczną dla sztuk plastycznych;	mikrokosmos makrokosmos perspektywa (linearna, powietrzna) <i>sfumato</i>	I 24, 26, 29 III 15 R II 12
6.	<i>Dwoja radość...</i> Mikołaja Reja pochwała małżeństwa Renesansowa koncepcja miłości i	M. Rej <i>Żywot człowieka poczciwego. Jako jest wdzięczne małżeństwo zgodne</i> (podręcznik, s. 31); P. Bruegel	Scharakteryzowanie wzorca osobowego szlachcica ziemianina	– objaśnić znaczenie wyrazu <i>poczciwy</i> w tytule dzieła; – opisać styl życia i hierarchię wartości bohatera traktatu; – wskazać w tekście zdrobienia i określić ich funkcję;	– omówić charakterystyczne cechy leksykalne i składniowe decydujące o swoistości stylu Reja; – porównać średniowieczny i renesansowy model małżeństwa, wskazując na przejawiające się w		I 22 II 25, 26, 30, 41, 42 R II 9

	kobiety	<i>Zabawy dzieci</i> (podręcznik, s. 30);			nich odmienne koncepcje człowieczeństwa;		
7.	<i>Nie porzucaj nadzieje...</i> Optymizm humanisty Humanizm jako wyraz nowożytnej duchowości Człowiek renesansu – pomiędzy optymizmem a zwątpieniem	wykład w podręczniku, s. 32–33, 35–36; J. Kochanowski <i>[Nie porzucaj nadzieje...]</i> (podręcznik, s. 33–34); rzeźba z nagrobka Jana Kochanowskiego w Zwoleniu (podręcznik, s. 33); <i>Wiosenne prace w ogrodzie</i> (podręcznik, s. 34); <i>Koło Fortuny</i> (podręcznik, s. 35);	Omówienie renesansowej koncepcji ludzkiego losu	– podać najważniejsze fakty z biografii Kochanowskiego; – scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata pieśni; – opisać Fortunę jako alegoryczne przedstawienie ludzkiego losu; – wypisać sentencje z tekstu oraz wyjaśnić je własnymi słowami;	– przedstawić związki między pieśnią Kochanowskiego a dziełami plastycznymi z epoki renesansu; – omówić stoickie, epikurejskie i chrześcijańskie recepty na szczęśliwe życie przedstawione w pieśni;	Fortuna	I 18, 19, 20, 21, 22 II 25, 26, 29, 33, 34, 35, 44
8.	<i>Niezwykłym i nie leda piórem opatrzony...</i>	wykład w podręczniku, s. 37–38; J.	Określenie istoty renesansowego klasycyzmu	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w omawianych pieśniach;	– określić związek budowy wersyfikacyjnej pieśni Kochanowskiego z ich	klasycyzm horacjanizm artysta renesansowy	I 18, 19 II 25, 26, 33, 34, 37, 44

	Renesansowy klasycyzm Humanizm jako wyraz nowożytnej duchowości Nawiązania do renesansowych toposów i motywów w literaturze współczesnej	Kochanowski [Patrzaj, jako śnieg po górach się bieli...], (podręcznik, s. 38); [Niezwyczajnym i nie leda piórem opatrzony...], (podręcznik, s. 39); L. Staff <i>Przedśpiew</i> (podręcznik, s. 40–41); R. Santi <i>Trzy Gracje</i> (podręcznik, s. 37);		– wskazać nawiązania mitologiczne w pieśni [Niezwyczajnym i nie leda piórem opatrzony...]; – objaśnić, z czego wynika przekonanie podmiotu lirycznego o nieśmiertelności własnych dokonań, oraz wykorzystać kontekst biograficzny do interpretacji utworu; – na wybranym przykładzie udowodnić sylabiczność pieśni Kochanowskiego; – dostrzec nawiązania do światopoglądu epoki odrodzenia w wierszu Staffa;	renesansowym charakterem; – dostrzec nawiązania do renesansowego obrazowania w wierszu Staffa;	przerzutnia wiersz sylabiczny średniówka	
		Horacy <i>Pieśń</i> (podręcznik, część 1., s. 157), <i>Poeta – ptak</i> (podręcznik, część 1., s.	Analiza wykorzystania horacjańskich wątków i motywów w poezji Kochanowskie	– porównać świat utworach obu poetów, wskazując na podobieństwa i różnice między nimi oraz posługując się pojęciem parafrazy; obecnych w utworach	– omówić związki Kochanowskiego z utworami lirycznymi Horacego w zakresie kreacji podmiotu lirycznego i światopoglądu;		II 39, 40 R II 2, 5, 10

				Horacego;			
9.–10.	<i>Wieczna słodka zmora...</i> Obraz kobiety w poezji renesansu Renesansowa koncepcja miłości i kobiety Nawiązania do renesansowych toposów i motywów w literaturze współczesnej	wykład w podręczniku, s. 41–42, 44; F. Petrarca <i>Sonet 61</i> (podręcznik, s. 43), <i>Sonet 85</i> (podręcznik, s. 44); J. Kochanowski <i>[Srogie łańcuchy na swym sercu czuję...]</i> (podręcznik, s. 44), <i>[Nie zawsze, piękna Zofija...]</i> (podręcznik, s. 45); K.I. Gałczyński <i>Pieśń I</i> (podręcznik, s. 46); S. Botticelli <i>Mars i Wenus</i> (podręcznik,	Scharakteryzowanie renesansowej koncepcji miłości i renesansowego ideału kobiety	– wskazać podobieństwa w ujęciu miłości w lirykach Petrarki i Kochanowskiego; – scharakteryzować renesansowy ideał kobiety, odwołując się do dzieła malarskiego; – określić nawiązania do tradycji renesansowej w wierszu Gałczyńskiego, zwracając uwagę na kreację podmiotu lirycznego i obraz kobiety;	– scharakteryzować związek renesansowej wizji miłości z humanistyczną koncepcją człowieka; – wskazać podobieństwa w sposobie obrazowania w lirykach Petrarki i Kochanowskiego;	sonet petrarkizm	I 18 II 25, 27, 30, 34, 36, 40, 41, 42 III 14

		s. 43);					
11.	<i>Służmy pocziwej sławie...</i> Refleksja obywatelska w <i>Pieśniach</i> Humanizm jako wyraz nowożytnej duchowości	wykład w podręczniku, s. 46–48; J. Kochanowski <i>Pieśń o dobrej sławie</i> (podręcznik, s. 47), <i>Pieśń o cnocie</i> (podręcznik, s. 48), [Wy, którzy pospolitą rzeczą władacie...] (podręcznik, s. 48–49); R. Santi <i>Sen rycerza</i> (podręcznik, s. 49);	Opisanie renesansowego ideału obywatela i władcy	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w omawianych pieśniach; – omówić sposób pojmowania cnoty przez Kochanowskiego; – objaśnić istotę modelu patriotyzmu przedstawionego w pieśniach;	– wskazać w pieśniach nawiązania do filozofii renesansu i poezji Horacego; – omówić relacje między władcą a Bogiem oraz między władcą a poddanymi;	polityka republika (rzeczpospolita) obywatel	I 18, 31 II 25, 26, 44, 45, 46
12.	<i>Kupić by cię, Mądrości, za drogie pieniądze...</i> Wprowadzenie do <i>Trenów</i> Człowiek renesansu –	wykład w podręczniku, s. 50–52; J. Kochanowski <i>Tren IX</i> (podręcznik, s. 52); J.M.	Określenie problematyki trenów	– wykorzystać kontekst biograficzny do interpretacji utworu; – określić tematykę trenów; – wskazać w wierszu apostrofę oraz personifikację i określić ich funkcję;	– wykazać nowatorstwo trenów wobec tradycji poezji żałobnej; – objaśnić, na czym polega ironia zastosowana w utworze;	ironia cykl poetycki tren	I 18, 28 I 26, 31, 34, 35 R II 8

	między optymizmem a zwąpieniem <i>Treny</i> Jana Kochanowski e-go jako cykl	Padowano, nagrobek Kasi Pileckiej (podręcznik, s. 53);		– scharakteryzować ideał mędrca-stoika przedstawiony w <i>trenie</i>;			
13.–14.	<i>Fraszka cnota!...</i> Dyskusja z filozofią stoicką Człowiek renesansu – między optymizmem a zwąpieniem	wykład w podręczniku, s. 53–54; J. Kochanowski <i>Tren XI</i> (podręcznik, s. 55), <i>Tren XVI</i> (podręcznik, s. 55–56); P. Pourbus <i>Portret François van der Stratena</i> (podręcznik, s. 54);	Dostrzeżenie ewolucji światopoglądu Kochanowski go w stosunku do pieśni	– scharakteryzować obraz świata i ludzkiego losu w <i>trenach</i>; – wskazać cechy gatunkowe <i>trenu</i> w omawianych utworach; – określić nastrój wypowiedzi poetyckich;	– porównać konceptje światopoglądowe wyrażone w pieśniach i <i>trenach</i>; – objaśnić, w jakim celu Kochanowski odwołuje się w <i>trenach</i> do postaci ze świata antycznego;	kryzys światopoglądowy	I 18, 28 II 25, 26, 27, 38, 40 III 13 R II 7
15.	<i>Gdziekolwiek jest, jeśli jest...</i> Tajemnica Boga i godność człowieka	J. Kochanowski <i>Tren X</i> (podręcznik, s. 57), <i>Tren XIX albo Sen</i> (podręcznik,	Opisanie przemian światopoglądowych w cyklu <i>trenów</i>	– scharakteryzować sytuację liryczną w obu <i>trenach</i>; – opisać kryzys wiary w <i>Trenie X</i>; – zrekonstruować argumenty matki	– określić znaczenie obu utworów w całości cyklu; – zinterpretować ostatni utwór cyklu jako odpowiedź na pytania sformułowane w <i>Trenie</i>	topos <i>ubi est?</i>/ <i>ubi sunt?</i> pytanie retoryczne konsolacja	I 18, 28 II 25, 29, 33, 34, 40 III 13

	Człowiek renesansu – pomiędzy optymizmem a zwątpieniem <i>Treny</i> Jana Kochanowski e-go jako cykl	s. 58–59);		pocieszającej syna; – wskazać humanistyczną wymowę sentencji zamykającej ostatni utwór cyklu;	X oraz określić funkcję tego dialogu myśli;		
16.	<i>Być albo nie być...</i> Dramat ludzkich wyborów w twórczości Williama Szekspira Tragiczne wybory bohaterów szekspirowskich	wykład w podręczniku, s. 60–63; W. Szekspir <i>Hamlet</i> (podręcznik, s. 63–64);	Wskazanie podstawowych cech gatunkowych tragedii szekspirowskiej	– wymienić podobieństwa i różnice między tragedią nowożytną a starożytną; – określić tematykę rozważań Hamleta;	– wskazać w tragedii szekspirowskiej elementy tragikomedii i moralitetu; – scharakteryzować postawę Hamleta jako przejaw nowożytnej koncepcji tragizmu;	moralitet tragedia nowożytna wybór tragiczny hamletyzm	I 20, 21, 23 II 35 R I 7 R II 8
17.	<i>Co ma przyjść, przyjdzie...</i> Przeznaczenie czy wybór? Tragiczne wybory	W. Szekspir <i>Makbet</i> (podręcznik, s. 66–68 oraz całość dramatu); zdjęcie Wiedźm ze	Scharakteryzowanie nie nowożytnej koncepcji tragizmu	– wskazać elementy fantastyczne w świecie przedstawionym dramatu; – porównać reakcje bohaterów fragmentu na przepowiednię Czarownic;	– określić rolę świata fantastycznego w dramacie; – porównać sytuację Makbeta i Edypa;	determinizm indeterminizm wolna wola fantastyka	I 18, 19, 23 II 25, 36, 44, 45 III 14

	bohaterów szekspirowsk ich	spektaklu <i>Tragedia szkocka wg Makbeta</i> (podręcznik, s. 66–67);					
18.	<i>Czy nie spadnie na nich to posądzanie?..</i> . Literacka psychologia zbrodni Tragiczne wybory bohaterów szekspirowsk ich	W. Szekspir <i>Makbet</i> (podręcznik, s. 69–72 oraz całość dramatu); J. Singer <i>Sargent Ellen Terry jako Lady Macbeth</i> (podręcznik, s. 71);	Nakreślenie portretów psychologiczn ych bohaterów tragedii	– omówić wahania i rozterki Makbeta przed podjęciem decyzji o zbrodni; – wskazać rolę żony w działaniach podjętych przez Makbeta; – przedstawić etapy dochodzenia do decyzji o morderstwie;	– zrekonstruować system wartości bohaterów dramatu; – opisać techniki manipulacyjne zastosowane przez Lady Makbet;	premedytacja motywacja podżeganie do zbrodni literatura kryminalna	I 18, 19 II 25, 26, 44, 45 III 12
19.	<i>Znak, że ktoś zły zbliża się...</i> Przyczyny i przejawy zła w dramacie Szekspira Tragiczne wybory bohaterów szekspirowsk ich	wykład w podręczniku, s. 74; W. Szekspir <i>Makbet</i> (podręcznik, s. 74–75, 76– 77 oraz całość dramatu); M. Herz, miedzioryt z XVII w. (podręcznik,	Poznanie Szekspirowski ch refleksji na temat istoty zła	– wymienić czyny Makbeta naruszające normy moralne; – określić cele i motywy zbrodni popełnionych przez bohatera;	– zinterpretować postacie Czarownic i Hekate jako personifikacje sił zła; – opisać obrazowanie zastosowane w dramacie, zwracając uwagę na stereotypy narodowości i symbolikę zwierzęcą;	zło moralne	I 18, 19, 27 II 25, 30, 36, 44, 45 III 13 R II 9

		s. 76);					
20.	<i>Czy dłonie te nigdy nie będą czyste?...</i> Cierpienie, lęk i wina lady Makbet Tragiczne wybory bohaterów szekspirowskich	W. Szekspir <i>Makbet</i> (podręcznik, s. 78–80 oraz całość dramatu); P. Bruegel <i>Szalona Margot</i> (podręcznik, s. 80);	Scharakteryzowanie literackiej kreacji szaleństwa	– wskazać objawy obłądu Lady Makbet i powiązać je z wydarzeniami, których była inspiratorką; – objaśnić symboliczny sens lęków i psychoz bohaterki;	– zinterpretować Szekspirowską realizację motywu winy i kary;	psychoza urojenia	I 18, 19 II 26, 29, 44, 45 III 17
21.	<i>Los Ewy...</i> Kobieta renesansu Renesansowa koncepcja miłości i kobiety	M.L. King <i>Kobieta renesansu</i> (podręcznik, s. 82–85); H. Baldung <i>Trzy okresy w życiu kobiety i śmierć</i> (podręcznik, s. 83);	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi popularnonaukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście; – zinterpretować metafory zastosowane w tekście;	– hierarchizować i syntetyzować informacje; – rozpoznać zależności kompozycyjne pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;		II 17, 18, 19, 22, 24
22.	Wędrowka przez motywy i tematy literatury renesansowej	wykład w podręczniku, s. 86–88; wnętrze kaplicy Zygmunto- wskiej na Wawelu	Synteza wiadomości na temat literatury renesansowej	– wymienić i omówić najważniejsze motywy i toposy literatury renesansowej oraz wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich;	– sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury i kultury renesansu;		I 19, 21 III 12, 26, 27

		(podręcznik, s. 87);		– nazwać idee wyrażone w renesansowych dziełach literackich i ikonograficznych;			
23.	<i>Reszta jest milczeniem...</i> W poszukiwaniu nowożytnego wzorca mężczyzny do renesansowych toposów i motywów w literaturze współczesnej	Z. Herbert <i>Tren Fortynbrasa</i> (podręcznik, s. 89); W. Szekspir <i>Hamlet</i> (podręcznik, V. Carpaccio <i>Portret rycerza</i> (podręcznik, s. 90);	Zinterpretowanie wiersza Herberta jako literackiego dialogu z tragedią Szekspira	– scharakteryzować sytuację liryczną wiersza; – wyjaśnić ironiczny sens tytułu wiersza; – dokonać charakterystyki porównawczej postaw – porównać wizerunek Hamleta w wierszu Herberta i we fragmencie tragedii Szekspira;	– odszukać w wierszu aluzje literackie do tragedii Szekspira; – określić funkcje nawiązań intertekstualnych zastosowanych przez Herberta;	sarkazm stereotyp	I 18 II 26, 28, 29, 30, 33 R II 1, 2, 11
24.	Kultura i literatura renesansu – propozycje prezentacji	tematy prezentacji (podręcznik, s. 92);	Przygotowanie prezentacji ustnej na wybrany temat dotyczący kultury średniowiecza i/ lub renesansu	– samodzielnie wybrać temat prezentacji i zgromadzić materiał umożliwiający realizację tematu; – na podstawie zgromadzonego materiału sformułować tezę, dobrać argumenty i wyciągnąć wnioski; – przywołać właściwe	– przy przygotowywaniu prezentacji wykorzystać samodzielnie dobraną bibliografię przedmiotową; – posługiwać się biegłą terminologią teoretyczną i historycznoliteracką;		III 1, 2, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 23, 25 R III 2, 3

				konteksty interpretacyjne;			
BAROK							
25.	Epoka przeciwieństw. Wprowadzenie do kultury baroku Antynomiczny charakter kultury barokowej	tablica chronologiczna, s. 94–97; wykład w podręczniku, s. 98–101; R. van Rijn <i>Lekcja anatomii doktora Tulpa</i> (podręcznik, s. 99); G. Bernini <i>Apollo i Dafne</i> (podręcznik, s. 100);	Określenie ram czasowych i najważniejszych cech epoki	– określić czas trwania epoki w Polsce i Europie; – wyjaśnić nazwę epoki; – wymienić najważniejsze wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kulturę epoki; – omówić najważniejsze cechy estetyki barokowej w sztukach plastycznych;	– wskazać cechy estetyki barokowej w dziele malarskim i rzeźbiarskim; – sformułować wnioski dotyczące relacji pomiędzy wydarzeniami politycznymi a kulturowymi w Polsce i Europie doby baroku;	barok kontrreformacja synteza sztuk dysharmonia kontrast	I 27, 28
26.	Mitologiczna alegoria w służbie pokoju. <i>Minerwa chroniąca Pax przed Marsem</i> Petera Paula Rubensa Antynomiczny	wykład w podręczniku, s. 102–103; P.P. Rubens <i>Minerwa chroniąca Pax przed Marsem</i> (podręcznik, s. 102–103), <i>Toaleta Wenus</i>	Poznanie najważniejszych cech estetyki barokowej	– opisać sytuacje przedstawione na obrazach Rubensa; – scharakteryzować wygląd postaci kobiecych w dziełach malarskich epoki baroku; – dostrzec przenośne znaczenie sceny przedstawiającej Pax i Marsa;	– wykazać alegoryczny i sensualny charakter dzieła Rubensa; – scharakteryzować zastosowane w obrazach środki służące prezentacji postaci i ich zachowań; – zastosować w opisie dzieła sztuki terminologię	alegoria światłocień sensualizm kompozycja diagonalna putto	I 24, 26, 29 II 41 III 15 R II 12

	y charakter kultury barokowej Nawiązania do barokowych toposów i motywów w literaturze współczesnej	(podręcznik, s. 105); W. Szyborska <i>Kobiety Rubensa</i> (podręcznik, s. 106);		– wskazać w wierszu Szyborskiej nawiązania do estetyki barokowej;	charakterystyczną dla sztuk plastycznych; – omówić sposób kreacji bohaterów wiersza Szyborskiej;		
27.	<i>Człowiek jest szpetny...</i> Antynomie filozofii barokowej Antynomiczny charakter kultury barokowej	wykład w podręczniku, s. 107–109; B. Pascal <i>Myśli</i> (podręcznik, s. 109–110); P.P. Rubens <i>Podniesienie krzyża</i> (podręcznik, s. 109);	Odkrycie antynomicznego o charakteru światopoglądu epoki baroku	– określić temat omawianego fragmentu tekstu filozoficznego; – wskazać przeciwieństwa obecne w filozofii Pascala; – objaśnić stosunek Pascala do chrześcijaństwa;	– wymienić nazwiska najważniejszych filozofów epoki baroku oraz określić ich poglądy; – porównać wizję Boga i człowieka w filozofii renesansu i baroku;	antynomia (przeciwieństwo)	I 28 II 17, 18, 24, 33 R I 12
28.	<i>Rozdwojony w sobie...</i> Człowiek wobec świata i Boga w poezji baroku Refleksja metafizyczna w literaturze	wykład w podręczniku, s. 111–114; M. Sęp Szarzyński <i>Sonet IV. O wojnie naszej, którą wiemy z szatanem,</i>	Określenie cech barokowej poezji metafizycznej	– omówić koncepcję Boga, człowieka i świata w poezji baroku; – określić sytuację liryczną w wierszu Sępa Szarzyńskiego; – nazwać środki stylistyczne typowe dla poetyki baroku występujące w obu	– wskazać w wierszu Sępa Szarzyńskiego metaforę wojenną oraz określić jej funkcję w kreowaniu postawy rycerza chrześcijańskiego; – objaśnić, na czym polega podobieństwo myślowe i artystyczne	poezja metafizyczna elipsa heroiczny aktywizm	I 19, 20, 21, 22, 28 II 25, 26, 29, 30, 35, 38

	baroku – człowiek wobec czasu, śmierci i Boga	<i>światem i ciałem</i> (podręcznik, s. 112); J. Donne <i>Sonet X</i> (podręcznik, s. 114); M. Caravaggio <i>Wątpienie świętego Tomasza</i> (podręcznik, s. 113);		wierszach;	między wierszami Sępa Szarzyńskiego i Donne’a;		
29.	<i>W jednym oka słowie...</i> dworny panegiryk i medytacja o nieuchwytny m pięknie Wirtuozeria poezji barokowej jako przejaw niepokojów egzystencjal- nych epoki	wykład w podręczniku, s. 116–118; D. Naborowski <i>Na oczy królowny angielskiej (...)</i> (podręcznik, s. 117); P.P. Rubens <i>Portret Anny Austriackiej</i> (podręcznik, s. 116);	Określenie cech barokowej poezji dworskiej	– określić tematykę wiersza Naborowskiego; – omówić koncept wykorzystany w wierszu; – wskazać w utworze metafory i wyjaśnić mechanizm ich powstania;	– wyjaśnić, na czym polega intelektualny charakter wiersza Naborowskiego; – wskazać podobieństwa między malarstwem a poetyckim przedstawieniem kobiety, świadczące o przynależności obu dział do kultury dworskiej;	nurt dworski komplement panegiryk koncept (konceptyzm) anafora sceptycyzm	I 18, 19, 20, 22 II 26, 27, 29, 30, 35, 37, 41 R II 10, 11
30.	<i>Czwarta</i>	D.	Poznanie	– scharakteryzować	– określić inspiracje	czas	I 18

	<i>część mgnienia.</i> Człowiek i czas w poezji baroku Refleksja metafizyczna w literaturze baroku – człowiek wobec czasu, śmierci i Boga	Naborowski <i>Krótkość żywota, Na toż</i> (podręcznik, s. 120); A. van Steenwinckel <i>Autoportret</i> (podręcznik, s. 122);	barokowej refleksji o czasie i przemijaniu	kreację podmiotu lirycznego i adresata w omawianych utworach; – scharakteryzować nastrój panujący w wierszach; – omówić koncepcje temporalne w wierszach Naborowskiego;	filozoficzne wierszy wanitatywnych Naborowskiego; – wskazać w dziele literackim i malarskim sposoby wyrażania refleksji o przemijaniu;	wertykalny czas cykliczny hiperbola paradoks	II 25, 26, 28, 29, 30, 31, 41, 44 III 18
31.–32.	<i>Lekko, motylu! Ogień to szkodliwy!</i> Poezja miłości i śmierci Wirtuozeria poezji barokowej jako przejaw niepokojów egzystencjalnych epoki	J.A. Morsztyn <i>Redivivatus</i> (podręcznik, s. 123), <i>Do motyla. Sonet, Na koszulę brudną</i> (podręcznik, s. 124);	Dostrzeżenie związków między kształtem artystycznym wierszy a ich problematyką	– omówić funkcjonowanie w wierszach motywu śmierci i ognia; – objaśnić mechanizm budowania wypowiedzi metaforycznej na podstawie dowolnego wiersza Morsztyna; – wskazać elementy światopoglądu libertyńskiego w poezji Morsztyna;	– porównać sposób postrzegania miłości i kobiety w wierszach Morsztyna i Petrarci; – zabrać głos w dyskusji na temat postawy wobec świata wyrażonej w erotykach Morsztyna;	libertynizm	I 18 II 27, 29, 35, 36, 37, 42 III 12, 18
	Nawiązania do barokowych	S. Grochowiak <i>Dla</i>	Interpretacja wiersza Grochowiaka	– scharakteryzować sposób ujęcia i funkcję barokowych motywów i	– porównać sposób i cel wykorzystania motywów	turpizm	II 40 III 12, 13, 14 R II 1, 2, 3, 9,

	toposów i motywów oraz do barokowej poetyki w literaturze współczesnej	<i>zakochanych to samo staranie</i> (podręcznik, s. 126);	jako dialogu z tradycją literacką baroku	toposów obecnych w wierszu Grochowiaka; – wskazać powinowactwa wiersza Grochowiaka z poetyką barokową;	turpistycznych w wierszach Morsztyna i Grochowiaka;		10
33.	<i>Oczy są ogień, czoło</i> metaforyczne Najważniejsze relacje semantyczne w języku	wykład w podręczniku, <i>zwierciadłem</i> (podręcznik, s. 128);	Analiza leksykalno-	– objaśnić pojęcia synonimii, wieloznaczności,	– określić różnicę między treścią wyrazu a	znaczenie treść	I 3a) II 3, 5
34.	<i>Zawsze apetyt do widzenia świata...</i> Oswajanie obcości przez Sarmatę	wykład w podręczniku, s. 129–130; J.Ch. Pasek <i>Pamiętniki</i> (podręcznik, s. 130–132);	Poznanie mentalności i światopoglądu barokowego szlachcica	– wskazać temat omawianego fragmentu pamiętnika; – określić sytuację wypowiedzi, wskazując na cechy gatunkowe utworu;	– dokonać wartościowania światopoglądu Paska i stylu jego wypowiedzi z punktu widzenia współczesnego mu czytelnika oraz	pamiętnik analogia gawęda styl makaroniczny	I 19 II 26, 27, 35, 37, 38, 43, 47 R II 9 III 12, 18

	Sarmackie widzenie świata – pomiędzy megalomanią a obywatelską troską o Rzeczpospolitą	mapa królestwa Danii (podręcznik, s. 131);		– omówić stosunek do obcości wyrażony we fragmencie pamiętnika; – scharakteryzować styl i język wypowiedzi bohatera;	dzisiejszego odbiorcy;		
35.	<i>Ideologia okrążenia. Kontrreformacja w Polsce</i> Sarmackie widzenie świata – pomiędzy megalomanią a obywatelską troską o Rzeczpospolitą	J. Tazbir <i>Kontrreformacja w Polsce</i> (podręcznik, s. 134–136); <i>Oblężenie Jasnej Góry przez Szwedów w 1655 r.</i> (podręcznik, s. 135);	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi naukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – hierarchizować i syntetyzować informacje; – zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście;	– wnioskować na podstawie zebranych informacji; – wskazać w dziele malarskim elementy ikonograficzne decydujące o polityczno-religijnej wymowie obrazu;		II 1, 17, 18, 19, 24
36.	<i>Przeklęty, kto zasmuca matkę swoją...</i> Język jako narzędzie	wykład w podręczniku, s. 137–139; P. Skarga <i>Kazania sejmowe</i>	Poznanie zasad skutecznego i etycznego przekonywania	– objaśnić, na czym polega perswazyjne użycie języka; – odróżnić werbalne i niewerbalne środki komunikacji;	– wskazać w tekście sposoby emocjonalizacji wypowiedzi perswazyjnej; – omówić	perswazja manipulacja retoryka <i>decorum</i> mowa środki	I 10, 11a), 11b), 12 II 11, 12, 13

	perswazji Etyka wypowiedzi – perswazyjne i manipulacyjn e użycia języka Retoryka jako sztuka skutecznego przemawiani a (podstawowe środki retoryczne, kompozycja mowy) Wербalne i niewербalne środki komunikacji	(podręcznik, s. 141); J. Matejko <i>Kazanie Skargi</i> (podręcznik, s. 140–141);		– objaśnić różnicę między perswazją a manipulacją; – sformułować tezę kazania Skargi i podać argumenty na rzecz tej tezy; – wskazać w tekście Skargi podstawowe środki retoryczne i określić ich funkcje;	kompozycję mowy; – podać cechy dobrej mowy; – dokonać wartościowania kazania Skargi z punktu widzenia skuteczności i etyki wypowiedzi;	retoryczne	
		wykład w s. 139–140; W. Potocki <i>Sofista</i> (podręcznik, s. 140);		– objaśnić różnicę erystyką;	– wymienić erystyczne;	okres erystyka demagogia sofizmat	R I 3
37.	<i>Odgłos wesolego</i>	wykład w podręczniku,	Scharakteryzo wa-nie	– wskazać związek utworów z	– porównać stosunek do ideologii sarmackiej	sarmatyzm mesjanizm	I 27, 28 II 26, 28, 31,

	<i>vivat!</i> Blaski i cienie sarmatyzmu Sarmackie widzenie świata – pomiędzy megalomanią a obywatelską troską o Rzeczpospolitą	s. 143–144; W. Kochowski <i>Psalm IX (...)</i> (podręcznik, s. 145); W. Potocki <i>Wojna chocimska</i> (podręcznik, s. 146), <i>Zbytki polskie</i> (podręcznik, s. 147); <i>Portret Antoniego Stanisława Szczuki</i> (podręcznik, s. 144); S. della Bella <i>Skrzydlaty jeździec polski</i> (podręcznik, s. 146);	sarmatyzmu jako prądu kulturowego	wydarzeniami historycznymi; – objaśnić, na czym polega szczególna rola polskiego narodu w dziejach Europy; – omówić zalety i wady Polaków przedstawione w tekstach poetyckich; – omówić sposób postrzegania i wartościowania obcych z perspektywy Sarmatów; – wskazać w tekstach elementy poetyki barokowej i określić ich funkcję;	w poezji Kochowskiego i Potockiego; – ocenić ideologię sarmacką z punktu widzenia współczesnego człowieka;	megalomania ksenofobia naturalizm barokowy	32, 33, 34, 35, 38, 43, 45 R II 3, 5, 8 III 12, 13, 14, 18
38.	<i>W świetle słonecznym...</i> <i>Historia w Potopie</i> <i>Długie trwanie</i>	wykład w podręczniku, s. 148–150; H. Sienkiewicz <i>Potop</i> (podręcznik,	Opisanie cech stylistycznych i gatunkowych powieści Sienkiewicza	– określić czas i miejsce wydarzeń powieściowych; – omówić cel i sposób wykorzystania historycznych materiałów źródłowych	– odszukać w tekście cechy leksykalne i składniowe, charakterystyczne dla języka epoki baroku; – w dowolnie wybranym opisie	epickość anachronizm archaizacja	I 8, 18, 20, 21 II 10, 26, 27, 30, 32, 43

	baroku – Sienkiewiczowski model patriotyzmu i religijności w <i>Potopie</i>	s. 149–150 oraz całość powieści); J.K. Chodkiewicz, list do żony (podręcznik, s. 151); J.Ch. Pasek <i>Pamiętniki</i> (podręcznik, s. 151);		w powieści; – rozpoznać typ stylizacji zastosowany w utworze; – wskazać cechy gatunkowe Sienkiewiczowskiej powieści historycznej, odwołując się do odczytu autora;	wskazać elementy stylu epickiego i określić ich funkcję;		
39.	<i>Oleńka i ojczyzna zlewały się w jego umyśle w jedną istotę...</i> Heroizm i miłość Kmicica <i>Długie trwanie baroku – Sienkiewiczowski model patriotyzmu i religijności w Potopie</i>	H. Sienkiewicz <i>Potop</i> (podręcznik, s. 154–156 oraz całość powieści); A. Lesser <i>Obrona Trembowli</i> (podręcznik, s. 154);	Omówienie kreacji Kmicica jako głównego bohatera powieści	– opisać relacje między Kmicicem a Oleńką; – zrekonstruować biografię Kmicica, zwracając uwagę na jego drogę do rehabilitacji; – uzasadnić tezę, że Kmicic jest bohaterem dynamicznym; – przedstawić przyczyny przemiany Kmicica;	– ocenić wiarygodność psychologiczną bohaterów Sienkiewicza; – wyjaśnić, na czym polega zabieg idealizacji i heroizacji w kreowaniu bohaterów powieści;		I 18, 19 II 26, 31, 33, 44 III 12, 17, 18, 20
40.	<i>Nie masz takowych</i>	H. Sienkiewicz	Prezentacja Sienkiewiczowa	– scharakteryzować głównych bohaterów	– rozpoznać elementy światopoglądu	mit kompensacyjny	I 18, 19, 31 II 28, 29, 31,

	<i>terminów, z których by się podnieść nie można...</i> Powieść o Polakach baroku – Sienkiewiczowski model religijności w <i>Potopie</i>	<i>Potop</i> (podręcznik, s. 158–162 oraz całość powieści); K. Dankwart <i>Cudowna</i> (podręcznik, s. 159);	-skiej interpretacji polskiej historii XVII wieku	powieści i streścić najważniejsze wątki; – opisać obraz Polaków wykreowany w powieści; – objaśnić, na czym polega idea pisania „ku pokrzepieniu serc”, utworu; – wykorzystać kontekst historyczny (czas powstania powieści) do interpretacji utworu;	sarmackiego i sarmackiej mentalności w kreacji bohaterów; – omówić koncepcję historiozoficzną przedstawioną w utworze, odwołując się	y	32, 33, 34, 35, 45, 46 III 16
41.	<i>Nic z tego chyba się nie stało?</i> Komedia klasycyzmu barokowego <i>Gorzki śmiech</i> –	wykład w podręczniku, s. 163–165; Molier <i>Świątoszek</i> (podręcznik, s. 165–166 oraz całość dramatu);	Opisanie cech gatunkowych komedii Molierowskiej	– opisać świat przedstawiony dramatu; – nazwać problemy etyczne poruszane w komedii; – wskazać w utworze cechy gatunkowe komedii; –	– przedstawić przemiany komedii jako gatunku literackiego; – uzasadnić tezę, iż utwór Moliera można uznać za tragikomedię;	komedia (nowożytna) tragikomedial farsa dramat klasycystyczny komizm satyryczność	I 18, 20, 21, 23 II 27, 35, 38, 46 III 15 R II 8
42.	<i>Gdy lajdak się świętym zasłoni</i>	Molier <i>Świątoszek</i> (podręcznik,	Przedstawienie różnych postaw wobec	– scharakteryzować bohaterów komedii, nazywając	– przedstawić spór między różnymi postawami religijnymi,	światopogląd religijny pobożność	I 18 II 25, 26, 31, 44, 45

	<i>obrazem, czuje się i bezpieczny, i silny zarazem...</i> Prawda przeciw pozorom <i>Gorzki śmiech</i> – krytycyzm i dydaktyzm komedii molierowskiej	s. 168–170 oraz całość dramatu); plakat do przedstawienia <i>a Tartuffe'a</i> (podręcznik, s. 171);	religii i różnych typów religijności w dramacie Moliera	reprezentowane przez nich typy osobowości; – omówić stosunek poszczególnych postaci do głównego bohatera komedii; – zaprezentować konflikt między Orgonem a Kleantem;	określając źródła, postacie i konsekwencje tych postaw;	dewocja (bigoteria) fanatyzm religijny	III 18, 20
43.	<i>Kto grzeszy w ukryciu, ten nie grzeszy wcale...</i> Tragiczny komizm moralności hipokryty <i>Gorzki śmiech</i> – krytycyzm i dydaktyzm komedii molierowskiej	Molier <i>Świętoszek</i> (podręcznik, s. 172–173 oraz całość dramatu);	Scharakteryzowanie i ocena moralności hipokryty w dramacie Moliera	– omówić koncepcję moralności sformułowaną przez Świętoszka; – wskazać działania Świętoszka dowodzące jego hipokryzji;	– zanalizować sposób argumentacji głównego bohatera, zwracając uwagę na dokonane przezeń manipulacje; – ocenić postawę bohatera komedii;	hipokryzja kazuistyka	I 18 II 25, 26, 29, 44, 45 III 18, 20

44.	<i>Raczej litość niż strach...</i> Czarownica w epoce wczesnonowoczesnej Antynomiczny charakter kultury barokowej	B.P. Levack <i>Czarownica</i> (podręcznik, s. 174–178); F. Hals <i>Malle Babbe</i> (podręcznik, s. 177);	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi popularnonaukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście; – rozpoznać zastosowane w tekście środki językowe; – odczytać znaczenie frazeologizmów zastosowanych w tekście;	– hierarchizować i syntetyzować informacje; – rozpoznać zależności kompozycyjne pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu; – zinterpretować znaki ikonograficzne w dziele malarskim;		II 1, 4, 17, 18, 19, 22, 24
45.	<i>Wszystko to są rzeczy niepewne...</i> Współczesne inspiracje baroku Nawiązania do barokowych toposów i motywów barokowej poetyki w literaturze współczesnej	E. Tkaczyszyn-Dycki <i>LXVIII. Nagły deszcz</i> (podręcznik, s. 181); J.B. Zimorowic <i>Roczyzna</i> (podręcznik, s. 180);	Wskazanie związków poezji Dyckiego z kulturą baroku	– określić sytuację liryczną w omawianych utworach; – nazwać tematy obecne w poezji – wskazać nawiązania do konceptyzmu i turpizmu w poezji Dyckiego;	– określić inspiracje filozoficzne wierszy Dyckiego; – omówić podobieństwa w utworach Dyckiego i Zimorowica;	<i>ars moriendi</i> epitafium dualizm solipsyzm	II 25, 26, 30, 40 R I 6, 10, 12 R II 3, 6, 11

46.	Wędrowka przez motywy i tematy literatury barokowej	wykład w podręczniku, s. 182–184; Tylman z Gameraen, wewnątrz kościoła św. Anny w Krakowie (podręcznik, s. 183);	Synteza wiadomości na temat literatury barokowej	– wymienić i omówić najważniejsze motywy i toposy literatury barokowej oraz wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich; – nazwać idee wyrażone w literaturze baroku;	– sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury i kultury baroku; – opisać cechy stylu barokowego w literaturze i sztukach plastycznych;		I 19, 21 III 12, 26, 27
OŚWIECENIE I PREROMANTYZM							
47.	Epoka rozumu – krytyka rozumu. Oświecenie i początek nowoczesności Oświeceniowe idee i wartości w literaturze, sztuce i filozofii epoki	tablica chronologiczna, s. 186–188; wykład w podręczniku, s. 189–194; ogród klasycystyczny (podręcznik, s. 191); M.Q. de La Tour <i>Madame de Pompadour</i> (podręcznik, s. 192);	Określenie ram czasowych i najważniejszych cech epoki	– określić czas trwania epoki w Polsce i Europie; – wyjaśnić nazwę epoki; – wymienić najważniejsze wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kulturę epoki; – omówić najważniejsze idee oświecenia; – wymienić trzy nurty w sztuce oświecenia;	– wyjaśnić, na czym polegała specyfika polskiego oświecenia; – uzasadnić tezę, iż oświecenie można uznać za początek nowoczesności; – wskazać cechy sztuki klasycystycznej i rokokowej, odwołując się do materiału ikonograficznego;	oświecenie <i>sapere aude</i> tolerancja religijna wolność równość braterstwo postęp klasycyzm sentymentalizm rokoko	I 27, 28 III 18, 20
48.	<i>W klimacie i wieku filozofii i rozumu...</i>	wykład w podręczniku, s. 194–196; <i>Zabobon</i>	Zaprezentowanie rozumu jako centralnego pojęcia	– scharakteryzować oświeceniowe teorie epistemologiczne i poglądy religijne;	– porównać stosunek do religii Diderota i Pascala; – zinterpretować	empiryzm racjonalizm materializm ateizm	I 28 II 17, 18, 22, 24, 41 R I 12

	Filozofia oświecenia Oświeceniowe idee i wartości w literaturze, sztuce i filozofii epoki	(podręcznik, s. 196–197); J.J. Rousseau <i>Postęp i szczęście ludzkości</i> (podręcznik, s. 197–198); J. Wright of Derby <i>Doświadczenie z pompą próżniową</i> (podręcznik, s. 198);	filozofii oświecenia	– określić stosunek do wielkich idei oświecenia w omawianych fragmentach tekstów filozoficznych;	dzieło malarskie jako apoteozę potęgi wiedzy i nauki;	deizm	
49.	<i>Aby w żadnym kraju prawa człowieka naruszone nie były...</i> Liberalizm w polskiej publicystyce oświeceniowej Naprawianie świata w literaturze i publicystyce oświecenia	S. Staszic <i>Przestrogi dla Polski</i> (podręcznik, s. 200); <i>Powszechna deklaracja praw człowieka</i> (podręcznik, s. 201–202); J. Matejko <i>Konstytucja 3 maja</i> (podręcznik, s. 201);	Wskazanie głównych postulatów polskiej publicystyki oświeceniowej	– określić problemy poruszane w tekstach; – wskazać w tekście Staszica cechy decydujące o jego przynależności do publicystyki; – przedstawić tok rozumowania oświeceniowego publicysty; – rozpoznać środki retoryczne zastosowane przez publicystę i określić ich funkcję;	– wykazać związek między hasłami oświecenia a ideami <i>Powszechnej deklaracji praw człowieka</i> ;	traktat filozoficzny publicystyka polityczna liberalizm prawa człowieka	I 18 II 12, 17, 18, 20, 21, 22, 40

50.	<i>Biedny dzikus...</i> Spotkania z Innym w utworach Daniela Defoe i Ryszarda Kapuścińskiego Oświeceniowe idee i wartości w literaturze, sztuce i filozofii epoki Nawiązania do oświeceniowych toposów i motywów w literaturze współczesnej	wykład w podręczniku, s. 202–204; D. Defoe <i>Przypadki Robinsona Kruzo</i> (podręcznik, s. 203–206 oraz całość powieści); R. Kapuściński <i>Heban</i> (podręcznik, s. 204–206); kadr z filmu <i>W pustyni i w puszczy</i> (podręcznik, s. 205);	Prześledzenie zmian stosunku do kultur pierwotnych w literaturze europejskiej	– scharakteryzować świat przedstawiony powieści Defoe oraz streścić losy głównego bohatera; – określić kryteria wartościowania „dzikich” w oświeceniowej powieści; – wskazać cechy gatunkowe robinsonady i reportażu w omawianych tekstach; – wskazać temat fragmentu reportażu Kapuścińskiego;	– porównać relacje między Europejczykiem a przedstawicielami odmiennej kultury w obu tekstach; – opisać dwa sposoby prowadzenia narracji w omawianych utworach;	Inny etnocentryzm postkolonializm reportaż robinsonada	I 18 II 25, 26, 27, 31, 35, 38, 40, 42 III 14
51.	Bohater nowych czasów. <i>Śmierć Marata</i> Jacques’a Louisa Davida jako	wykład w podręczniku, s. 207; M. Caravaggio <i>Złożenie do grobu</i> (podręcznik,	Poznanie najważniejszych cech estetyki klasycystycznej	– opisać postać zaszytowanego Marata przedstawioną na obrazie; – scharakteryzować przestrzeń obrazu, zwracając uwagę na symboliczne znaczenie	– przedstawić sylwetkę bohatera obrazu; – wyjaśnić, na czym polega idealizacja namalowanej postaci, oraz określić rolę tego zabiegu;	klasycyzm w sztuce oświecenia patos	I 23, 24, 26 III 15 R II 12

	przykład oświeceniowego klasycyzmu Oświeceniowe idee i wartości w literaturze, sztuce i filozofii epoki	s. 208); J.L. David <i>Śmierć Marata</i> (podręcznik, s. 209);		rekwizytów; – opisać nastrój panujący na obrazie;	– porównać sposób przedstawienia śmierci na obrazach Caravaggia i Davida; – zastosować w opisie dzieła sztuki terminologię charakterystyczną dla sztuk plastycznych;		
52. – 53.	<i>Prawdę mówi,</i> Krytyka sarmatyzmu w satyrach Ignacego Krasickiego Naprawianie świata w literaturze i publicystyce	wykład w podręczniku, <i>króla</i> (podręcznik, s. 211–213), <i>Pijaństwo</i> (podręcznik, s. 215–217); J.P. Norblin <i>Szlachcic polski</i>	Poznanie tematów i oświeceniowej literatury dydaktycznej	– określić sytuację nadawczo-odbiorczą wykreowaną w utworach; Sarmatę i oświeconego obywatela, odwołując się do omówionych utworów; – omówić zarzuty stawiane przez szlachtę Stanisławowi Augustowi Poniatowskiemu w satyrze <i>Do króla</i>; – wskazać podstawowe cechy gatunkowe satyry;	– wskazać ślady mentalności sarmackiej – ocenić zarzuty stawiane Stanisławowi Augustowi Poniatowskiemu w satyrze <i>Do króla</i>; – wykazać związek tekstów z ideami oświecenia; – omówić	satyra konserwatyzm	I 18, 19, 20, 21, 22, 27, 28 35, 38, 42, 43, 45, 46 R I 8

				odwołując się do tekstów; – wykorzystać kontekst historyczny (czas powstania satyr) do interpretacji utworów;	„krzywe zwierciadło satyry”, wskazując na sposób prezentacji świata w tekstach realizujących ten gatunek;		
54.	<i>O, rzadki darze przedziwnej wymowy...</i> Język i styl językowy Styl jako sposób wyrażania myśli w mowie i piśmie Pojęcie stylizacji	wykład w podręczniku, s. 218–220; I. Krasicki <i>Monachomachia</i> (podręcznik, s. 220–223); F. de Zurbaran <i>Pożegnanie ojca Juana de Carriona</i> (podręcznik, s. 221);	Scharakteryzowanie zabiegów stylizacyjnych oraz określenie ich roli	– zdefiniować pojęcie stylu i stylizacji; – wskazać w tekście środki stylistyczne oraz elementy kompozycyjne charakterystyczne dla eposu; – wskazać w tekście środki stylistyczne charakterystyczne dla stylu retorycznego; – objaśnić istotę komizmu językowego w <i>Monachomachii</i> ; – nazwać postawy, które ulegają ośmieszeniu w utworze;	– wskazać różnice między parodią, pastiszem a trawestacją; – opisać relacje między różnymi warstwami utworu (stylistyczną, narracyjną, tematyczną);	styl językowy stylistyka stylizacja pastisz parodia trawestacja poemat heroikomiczny	I 7a), 8, 18 II 10, 27, 30, 35, 39 R I 9 R II 3
55.	<i>Niech jedno buja, a niech drugie kwitnie...</i> Krasicki jako liryk	I. Krasicki <i>Do Urszuli Charczewskiej (...)</i> (podręcznik, s. 224), <i>Pociecha</i>	Dostrzeżenie różnorodności stylistycznej liryki Krasickiego	– scharakteryzować podmiot liryczny w wierszach Krasickiego i sytuację, w jakiej się wypowiada; – określić temat utworów;	– odszukać w omawianych wierszach elementy poetyki sentymentalnej, klasycystycznej i barokowej; – uzasadnić istnienie	czułość stosowność	I 18 II 26, 27, 30, 36, 40 R II 3

		(podręcznik, s. 226), <i>Gdyby</i> (podręcznik, s. 227); F. Boucher <i>Śniadanie</i> (podręcznik, s. 225);		– opisać stosunek podmiotu lirycznego do adresata w wierszu <i>Do Urszuli (...)</i> ; – wskazać nawiązania do filozofii stoickiej w wierszu <i>Pociecha</i> ;	ścisłego związku między tematem wypowiedzi a jej stylem;		
56.	<i>Święta miłości</i> Dwa ujęcia patriotyzmu w obliczu utraty niepodległości i przez Rzeczpospolitą	wykład w podręczniku, <i>Hymn do miłości ojczyzny</i> J. Wybicki <i>Pieśń Legionów Polskich we Włoszech</i> (podręcznik, s. 231);	Poznanie przemian w literaturze polskiej oraz określenie ich	– wskazać podstawowe cechy gatunkowe hymnu w obu wierszach; do historii Polski w <i>Pieśni Legionów Polskich we Włoszech</i> oraz określić ich funkcję; – objaśnić związek utworów a przedstawionym w nich modelem patriotyzmu;	– odtworzyć hierarchię wartości – porównać poetykę i program ideowy obu testów;	świadomość narodowa państwowy	I 18, 19, 22, 23, 28 43, 45, 46
57.	<i>Gospodarz zewsząd stroskany...</i> „Czułe serce” sentymentalisty	wykład w podręczniku, s. 232–233; F. Karpiński <i>Do Justyny. Tęskność na wiosnę</i>	Scharakteryzowanie konwencji sentymentalnej w polskiej liryce oświecenia	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w wierszach; – przedstawić koncepcję miłości sentymentalnej;	– porównać konwencję klasycystyczną i sentymentalną, odwołując się do poznanych utworów literackich;	sentymentalizm paralelizm kompozycyjny	II 26, 35, 36, 37 R II 1, 3, 5, 10

	Kryzys oświeceniowego racjonalizmu – człowiek serca w literaturze sentymentalnej i preromantycznej	(podręcznik, s. 233), <i>Przypomnienie dawnej miłości</i> (podręcznik, s. 234);		– opisać wersyfikację zastosowaną w utworze oraz określić jej rolę; – omówić sposoby wyrażania emocji oraz kreowania natury w liryce sentymentalnej, wskazując środki stylistyczne typowe dla tego nurtu;			
58.	<i>Najbardziej lubił czekoladę...</i> Portret Krasickiego	J. Kott <i>Gorzki Krasicki</i> (podręcznik, s. 235–238); P. Krafft <i>Portret Ignacego Krasickiego</i> (podręcznik, s. 236);	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi popularnonaukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście; – rozpoznać zastosowane w tekście środki językowe; – odczytać znaczenie tytułu eseju;	– hierarchizować i syntetyzować informacje; – rozpoznać zależności kompozycyjne pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu; – zintegrować w całość wiedzę pochodzącą z różnych źródeł (esej i przedstawienie malarskie);		II 1, 4, 17, 18, 19, 22, 24
59.	<i>Ars poetica. Ars poetica?</i> Programy XX-wiecznego klasycyzmu	L. Staff <i>Ars poetica</i> (podręcznik, s. 240); Cz. Miłosz <i>Ars poetica?</i>	Odczytanie wierszy współczesnych poetów jako dialogu z tradycją	– określić istotę utworu metapoetyckiego; – sformułować zasady i cele tworzenia przedstawione w obu	– porównać programy poetyckie obu twórców; – omówić związki między refleksją metapoetyką nawiązującą do idei	<i>ars poetica</i> normatywizm dajmonion medium	I 25 II 26, 29, 30, 35 R I 10 R II 3, 7, 11

	Nawiązania do oświeceniowych toposów i motywów oraz do klasycystycznej poetyki w literaturze współczesnej	(podręcznik, s. 240–241); N. Poussin <i>Natchnienie poety</i> (podręcznik, s. 239);	oświeceniową i klasycystyczną	wierszach; – rozpoznać i zinterpretować środki stylistyczne występujące w utworach;	oświecenia a klasycystycznym sposobem jej wyrażania;		
60.	<i>Poezja jest muzyką duszy...</i> Racjonalizm a poezja	R. Przybylski <i>Mowa bogów</i> (podręcznik, s. 243–245); F. Goya <i>Gdy rozum śpi, budzą się upiory</i> (podręcznik, s. 243);	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi naukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – hierarchizować i syntetyzować informacje; – odczytać znaczenie tytułu tekstu; – zinterpretować znaki ikonograficzne w dziele malarskim;	– wnioskować na podstawie zebranych informacji; – rozpoznać zależności kompozycyjne pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;		II 1, 17, 18, 19, 24
61.	<i>I tak błędę w niepokoju...</i> <i>młodego Wertera</i>	wykład w podręczniku, <i>młodego Wertera</i>	Wskazanie przełomowego charakteru	– streścić główny wątek powieści oraz gatunkowe powieści epistolarnej;	– wskazać podobieństwa w postrzeganiu natury w dziele literackim i – postrzeganiem natury przez głównego bohatera a jego stanem emocjonalnym;	powieść epistolarna panteizm pejzaż	I 18, 19, 20, 21, 22, 24, 26,

	Kryzys	(podręcznik, s. 248–249		– omówić stosunek głównego bohatera do	– scharakteryzować główne nurty w literaturze europejskiej w II połowie	mentalny	
	racjonalizmu – <i>człowiek serca</i> w literaturze sentymen- talnej i preromanty- cznej	J.H.W. Tischbein <i>Goethe w Kampanii</i> (podręcznik, s. 247);					
62.	<i>O, jakimże człowiek jest</i>	wykład w podręczniku,	Określenie cech postawy	– scharakteryzować postępowanie i przekonania Wertera; polega i w czym się przejawia indywidualizm bohatera; – wskazać symptomy i przyczyny cierpień	– omówić refleksje bohatera dotyczące społeczeństwa; niedojrzałości do opisu postawy werteryckiej;	werteryzm (postawa moralność	I 18, 19 II 25, 26, 29,
	poznanie potrzeby samoogranicz	<i>Cierpienia młodego Wertera</i>					
	Kryzys oświeceniow ego racjonalizmu – <i>człowiek serca</i> w literaturze sentymen- talnej i preromanty- cznej	oraz całość powieści); C.D. Friedrich <i>Wędrowiec nad morzem mgieł</i> (podręcznik, s. 252);					

63.	<i>Cofam się jak przed ogniem...</i> Historia miłości nieszczęśliwej Kryzys oświeceniowego racjonalizmu – człowiek serca w literaturze sentymentalnej i preromantycznej	wykład w podręczniku, s. 255; J.W. Goethe <i>Cierpienia młodego Wertera</i> (podręcznik, s. 256–257 oraz całość powieści); G. Romney <i>Portret lady Hamilton jako Kirke</i> (podręcznik, s. 256);	Przedstawienie modelu miłości romantycznej	– opisać sytuację trójkąta miłosnego przedstawioną w utworze; – omówić sposób przeżywania miłości przez Wertera; – scharakteryzować stosunek głównego bohatera do Lotty;	– scharakteryzować styl listów Wertera, wskazując na emocjonalność jego wypowiedzi; – określić stosunek Wertera do norm moralnych, zabraniających mu związku z Lottą; – zabrać głos w dyskusji na temat postawy werterycznej i romantycznej koncepcji miłości;	miłość egzaltacja egotyzm	I 18, 19 II 25, 26, 30, 36, 37, 42 47 III 18, 19, 20, 21
64.	<i>Bo to jest kupa śmieci, rupieciarnia, ta wasza wiedza...</i> Dramat klęski rozumu Bohater faustyczny jako wzorzec człowieka	wykład w podręczniku, s. 258–259; J.W. Goethe <i>Faust</i> (podręcznik, s. 260–263); E. Delacroix <i>Mefistofeles</i> (podręcznik, s. 261);	Omówienie istoty postawy faustycznej i mitu faustycznego	– streścić dzieje Fausta; – scharakteryzować stan psychiczny Fausta, wskazując na jego stosunek do wiedzy i poznania; – porównać spirytualistyczne postrzeganie świata, odwołując się do poglądów Wagnera i	– wymienić dzieła sztuki odwołujące się do motywów faustycznych; – wykorzystać <i>Księgę Hioba</i> jako kontekst do interpretacji dramatu;	rozum wiedza duch	II 25, 26, 31, 35, 42, 45 R I 5, 6 R II 2, 5

	poszukującego			Fausta;			
65.	<i>Nie będzie</i> <i>i lepszej dla ludzi...</i> Sens Człowiek wobec rzeczywistości historycznej, dobra i zła, Boga i szatana	wykład w <i>Mistrz i Małgorzata</i> powieści); zdjęcie Koloseum i NKWD (podręcznik, s. 268–269);	Wskazanie ch w dziele Bułhakowa	– scharakteryzować świat przedstawiony obu – określić podobieństwa systemów politycznych cesarstwa rzymskiego i polityczną; – omówić funkcje wątku biblijnego w powieści;	– porównać stylistykę dotyczące funkcji zróżnicowania mowy ezopowej w omawianych fragmentach powieści;	narracja kontrapunkt mowa parabola	I 27, 31, 32,
66.	<i>Tchórzostwo</i> słabości wobec rzeczywistości historycznej, dobra i zła,	wykład w <i>Małgorzata</i> oraz całość powieści); <i>Piłat i faryzeusze</i> (podręcznik,	Odczytanie	– opisać relacje między powieści Bułhakowa; między postawami bohaterów z obu	– porównać kreacje biblijnych dokonana przez	konformizm	II 26, 28, 31,

	Boga i szatana	s. 273);					
67.	<i>Zła wciąż</i> wobec rzeczywistości historycznej, Boga i szatana	wykład w (podręcznik, M. Bułhakow <i>Mistrz i Małgorzata</i> (podręcznik, oraz całość powieści); fotos z filmu <i>Mefisto</i> (podręcznik, s. 278);	Porównanie powieści	wskazać nawiązania do dramatu Goethego w się do fragmentu dramatu; – scharakteryzować kreacje szatanów w powieści, odwołując się do całości utworu; – porównać cechy osobowe szatana oraz w obu utworach; – odszukać ironię w wypowiedziach bohaterów oraz określić jej funkcję;	– omówić i porównać kontekst filozoficzny Augustyna) do interpretacji postaci szatanów w dramacie i powieści;	motto	II 26, 29, 33
	<i>spokój nie wróci...</i> Kobieta i jej cierpienie Człowiek wobec rzeczywistości historycznej, dobra i zła,	<i>Faust</i> (podręcznik, s. 282–283); M. Bułhakow <i>Mistrz i Małgorzata</i> (podręcznik, s. 284–285 powieści); zdjęcie ze	wizerunków kobiet i sposobów ich kreacji w dramacie Goethego i powieści Bułhakowa	bohaterki kobiece przedstawione w obu utworach; – porównać sytuację egzystencjalną i emocjonalną obu kobiet; – wskazać cechy Małgosi oraz cechy epickie fragmentów	obie Małgorzaty można uznać za postacie tragiczne i uzasadnić swoje stanowisko; – porównać różne literackie sposoby przedstawiania kobiecego cierpienia;		40, 44 R I 5 R II 9, 11

	Boga i szatana	spektaklu <i>Faust</i> (podręcznik, s. 282);		powieści opisujących Małgorzatę;			
69.	Wędrowka przez motywy i tematy literatury oświecenia i preromantyzmu	wykład w podręczniku, s. 286–288; P. Longhi <i>Przyjęcie</i> (podręcznik, s. 287);	Synteza wiadomości na temat literatury oświeceniowej i preromantycznej	– wymienić i omówić najważniejsze motywy i toposy literatury oświeceniowej i preromantycznej oraz wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich; – nazwać idee wyrażone w oświeceniowych i preromantycznych dziełach literackich i ikonograficznych;	– sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury i kultury oświecenia i preromantyzmu;		I 19, 21 III 12, 26, 27
70.	Tematy prezentacji ustnych z baroku, oświecenia i preromantyzmu	tematy prezentacji (podręcznik, s. 289–290)	Przygotowanie prezentacji ustnej na wybrany temat dotyczący kultury omówionej epoki/ omówionych epok (baroku, oświecenia i preromantyzmu)	– samodzielnie wybrać temat prezentacji i zgromadzić materiał umożliwiający realizację tematu; – na podstawie zgromadzonego materiału sformułować tezę, dobrać argumenty i wyciągnąć wnioski; – przywołać właściwe konteksty interpretacyjne.	– przy przygotowywaniu prezentacji wykorzystać samodzielnie dobraną bibliografię przedmiotową; – posługiwać się biegle terminologią teoretyczno- i historycznoliteracką.		III 1, 2, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 23, 25 R III 2, 3

ROZKŁAD MATERIAŁU Z PLANEM WYNIKOWYM *ZROZUMIEĆ TEKST – ZROZUMIEĆ CZŁOWIEKA* – KLASA 2 CZĘŚĆ 1

Szarym kolorem tła oznaczono wymagania i treści kształcenia w zakresie rozszerzonym

				Wymagania	Wymagania		
ROMANTYZM							
1.	Romantyzm, czyli inna nowoczesność Początki nowoczesności – przełom romantyczny w sztuce	tablica chronologiczna, s. 7–10; wykład w podręczniku, s. 12–17; P. Michałowski <i>Bitwa pod Somosierrą</i> (podręcznik, s. 13); wybrane fotografie dzieł sztuki i utwory muzyczne romantyzmu (płyta CD-Extra)	Określenie ram czasowych i najważniejszych cech epoki	– określić czas trwania epoki w Polsce i Europie; – wyjaśnić nazwę epoki; – wymienić najważniejsze wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kulturę epoki; – nazwać idee romantyczne obecne w dziełach plastycznych;	– scharakteryzować osiągnięcia romantyzmu w sferze poznawczej i estetycznej; – wymienić i krótko omówić tendencje artystyczne romantyzmu w literaturze i w innych dziedzinach sztuki;	romantyzm osjanizm gotycyzm egzotyzm ludowość historyzm	I 27, 28
2.	<i>Skały kredowe na Rugii</i> Caspara Davida Friedricha –	C.D. Friedrich <i>Skały kredowe na Rugii</i> (podręcznik, s. 18); wybrane	Omówienie charakterystycznych cech malarstwa romantycznego	– opisać pejzaż przedstawiony na obrazie; – wyjaśnić znaczenie elementów symbolicznych obecnych w dziele;	– odczytać metafizyczne sensory dzieła; – zastosować w opisie dzieła sztuki terminologię charakterystyczną dla sztuk	wzniosłość symbol panteizm	I 24, 26, 29 III 15 R II 12

	nastrój w malarstwie romantycznym Początki nowoczesności – przełom romantyczny w sztuce	reprodukcje dzieł malarskich, m.in. C.D. Friedricha (płyta CD-Extra, <i>Romantyzm</i>)	o		plastycznych;		
3.	<i>W dziedzinie Ducha.</i> Filozofia epoki romantyzmu Romantyczne drogi wiodące do poznania – siebie, natury i świata pozazmysłowego	wykład w podręczniku, s. 20–21; G.W.F. Hegel <i>Wykłady z filozofii dziejów</i> (podręcznik, s. 21–22); J. Alaux <i>Nagrobek Napoleona na wyspie św. Heleny</i> (podręcznik, s. 23); J.-L. David <i>Napoleon na Przełęczy Świętego Bernarda</i> (płyta CD-Extra, <i>Romantyzm</i>)	Opisanie Heglowskiej koncepcji rozwoju dziejów	– określić temat omawianego fragmentu tekstu filozoficznego; – wyjaśnić termin: <i>historiozofia</i> ; – zdefiniować Ducha jako centralne pojęcie filozofii Hegla; – określić etapy rozwoju ludzkości przedstawione w omawianym fragmencie;	– scharakteryzować historiozofię Hegla, wskazując na rolę wybitnych jednostek w historii; – wskazać związki myśli historiozoficznej Hegla z ideami oświecenia; – określić najważniejsze różnice między światopoglądem św. Augustyna i Hegla;	Duch	I 28 II 17, 18, 24, 33 R I 12
4.	<i>Jednością silni, rozumni szaleńcem...</i> Pierwiastki	wykład w podręczniku, s. 24–25; A. Mickiewicz	Rozpoznanie przełomowego o charakteru <i>Ody do</i>	– podać najważniejsze fakty z życia A. Mickiewicza; – wykorzystać kontekst	– wskazać cechy gatunkowe ody w omawianym utworze; – rozpoznać cechy	oda przestrzeń (perspektywa)	I 18, 20, 21, 22 II 26, 29, 30, 33,

	klasyczne i romantyczne w <i>Odzie do młodości</i> Antynomie literatury romantycznej	<i>Oda do młodości</i> (podręcznik, s. 25–27); A. Canova <i>Hebe</i> (podręcznik, s. 26)	<i>młodości</i>	biograficzny (związki z Towarzystwem Filomatów i Filaretów) do interpretacji utworu; – opisać dwie opozycyjne grupy („młodych” i „starych”) przedstawione w utworze; – scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w wierszu; – wskazać idee oświecenia i romantyzmu obecne w utworze;	estetyki klasycystycznej i romantycznej w utworze Mickiewicza;	kosmiczna	34, 35, 36, 42 R I 7, 8 R II 2, 3, 8
5.	<i>Wszyscy ludzie będą braćmi...</i> Hymn zjednoczonej Europy Początki nowoczesności – przełom romantyczny w sztuce	wykład w podręczniku, s. 28–30; F. Schiller <i>Do Radości</i> (podręcznik, s. 30); J.-B. Carpeaux <i>Taniec</i> (podręcznik, s. 31) L. van Beethoven <i>Oda do radości, Sonata „Księżycowa”</i> ; H. Berlioz <i>Symfonia fantastyczna</i> (płyta CD-Extra)	Wskazanie ponadczasowości przesłania wyrażonego w utworze Schillera	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w wierszu; – opisać przestrzeń wykreowaną w utworze; – wskazać aluzje mitologiczne i antyczne oraz określić ich rolę; – znaleźć w utworze charakterystyczne cechy ody; – określić zasady etyczne przedstawione w wierszu;	– uzasadnić celowość rozwiązań artystycznych zastosowanych w utworze; – zabrać głos w dyskusji na temat słuszności wyboru utworu na hymn europejski;	przestrzeń wertykalna	R I 6, 7, 12, 13, 14 R II 2, 3, 5, 8

6.– 7.	<i>Gdy oko brzegów przeciwnych nie sięga...</i> Program romantyczny w <i>Balladach i romansach</i> Romantyczne drogi wiodące do poznania –	wykład w podręczniku, s. 32–33; A. Mickiewicz <i>Romantyczność</i> (podręcznik, s. 33–34), <i>Świtez</i> (podręcznik, s. 36–40); J. Chęłmoński <i>Zachód słońca. Jezioro Świtez</i> F. Chopin <i>ballada g-moll</i> (płyta CD-Extra)	Scharakteryzowanie <i>Ballad i romansów</i> jako manifestu polskiego romantyzmu	– opisać świat przedstawiony ballad; – określić istotę sporu światopoglądowego ukazanego w <i>Romantyczności</i>; – scharakteryzować irracjonalizm jako podstawową ideę romantyzmu, odwołując się do omówionych ballad; –	– porównać oświeceniową i romantyczną koncepcję poznawania rzeczywistości; – wskazać w balladach elementy epickie, liryczne i dramatyczne; – określić romantyczny stosunek do natury i historii; – omówić sposób wykorzystania wątków i motywów ludowych w omawianych balladach;	irracjonalizm spirytualizm synkretyzm rodzajowy subiektywizm historyzm ballada legenda	I 18, 20, 21, 22, 28 II 26, 27, 29, 31, 32, 34, 36
8.– 9.	<i>Bywam albo w niebiosach, albo w piekła mękach...</i> Obraz miłości romantycznej w młodzieńczych utworach Mickiewicza	wykład w podręczniku, s. 41–43; A. Mickiewicz <i>Dziady</i>, cz. IV (podręcznik, s. 42), <i>Niepewność</i> (podręcznik, s. 44); K. Mikulski	Porównanie różnych obrazów miłości romantycznej	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w wierszach; – określić cechy miłości romantycznej ujawniające się w omawianych utworach; – wskazać antynomie miłości romantycznej;	– wyjaśnić, na czym polega związek przedstawionych kreacji z literacką konwencją romantyzmu; – rozpoznać w tekście środki poetyckie służące podkreśleniu emocjonalności wypowiedzi;	miłość romantyczna egzaltacja egotyzm wiersz syllabotoniczny piosenka	I 18, 19, 28 II 25, 26, 29, 34, 36, 40, 42

	Kreacje bohaterów romantycznych – pomiędzy indywidualizmem a realizacją kulturowych wzorców	<i>Niebieski płomień</i> (podręcznik, s. 45); F. Chopin <i>Mazurek C-dur</i> , R. Schuman <i>Chiarina</i> , F. Schubert <i>Pstrąg</i> (płyta CD-Extra)					
		A. Mickiewicz <i>Dobranoc</i> (podręcznik, s. 45)		– dostrzec dialogowość sonetu;	– objaśnić, w jaki sposób kształt artystyczny utworu służy budowaniu napięcia dramatycznego w wierszu;		R II 11
10.	<i>Będę pamiętał ten wieczór przez całe życie...</i> Tradycja romantyczna w prozie Tadeusza Konwickiego Nawiązania do romantycznych toposów i motywów w literaturze współczesnej	T. Konwicki <i>Kronika wypadków miłosnych</i> (podręcznik, s. 47–49); kadr z filmu <i>Kronika wypadków miłosnych</i> (podręcznik, s. 48)	Zinterpretować prozę Konwickiego jako dialogu z tradycją romantyczną	– opisać pejzaż przedstawiony we fragmencie powieści; – scharakteryzować emocje Witolda w stosunku do Aliny; – wskazać podobieństwa w sposobie przeżywania uczuć przez Witolda i bohaterów dzieł romantycznych;	– zanalizować opis Aliny, dostrzegając w nim elementy idealizacji i sakralizacji; – określić stosunek narratora do prezentowanych wydarzeń;	liryzm	II 25, 26, 31, 33, 34
11. –	<i>Gdzież jesteś, o miłości,</i>	A. Mickiewicz <i>Stepy akemańskie</i>	Opisanie sonetów jako	– wykorzystać kontekst biograficzny do interpretacji	– odczytać wpisane w sonety refleksję na temat	orientalizm instrumenta	I 18, 19, 21, 25, 28

12.	<i>potęgo i chwałę?... Refleksje egzystencjalne i historiozoficzne w Sonetach krymskich</i> Romantyczne drogi wiodące do poznania – siebie, natury i świata pozazmysłowego Inicjacyjny charakter podróży romantycznej	(podręcznik, s. 51), <i>Bakczysaraj</i> (podręcznik, s. 52), <i>Bakczysaraj w nocy</i> (podręcznik, s. 53); J. Stanisławski <i>Step</i> (podręcznik, s. 51); W. Wańkowicz <i>Adam Mickiewicz na Judahu skale</i> (płyta CD-Extra, <i>Romantyzm</i>); prezentacja <i>Podróż Pielgrzyma...</i> (płyta CD-Extra)	wyrazu światopoglądu romantycznego i romantycznej estetyki	utworów; – scharakteryzować bohatera lirycznego sonetów (Pielgrzyma); – opisać pejzaż Krymu ukazany w utworach; – wskazać podstawowe cechy gatunkowe sonetu; – objaśnić, na czym polega romantyczne pojmowanie natury w sonetach; – rozpoznać najważniejsze środki stylistyczne służące budowaniu nastroju i kreacji obrazów poetyckich oraz wskazać ich funkcje w utworach;	konfliktu między naturą i kulturą; – wskazać przyczyny romantycznej fascynacji Orientem; – odwołując się do tradycji gatunku, objaśnić, w czym wyraża się nowatorstwo sonetów Mickiewicza;	cja głoskowa liryka roli koloryt lokalny	II 25, 26, 27, 29, 30, 33, 34, 35, 37, 38 R II 8, 10
13. – 14.	<i>Trzeba być lisem</i> <i>i lwem...</i> O walce moralnej i niemoralnej Polskie drogi do wolności – koncepcje odzyskania niepodległości	wykład w podręczniku, s. 54–56; A. Mickiewicz <i>Konrad Wallenrod</i> (podręcznik, s. 56–58 oraz całość utworu); A. Grottger <i>Pożegnanie powstańca</i>	Dostrzeżenie historyzmu maski jako sposobu mówienia o dylematach moralnych Polaków pod zaborami	– wykorzystać kontekst historyczny do interpretacji utworu; – wskazać czas i miejsce akcji dzieła; – zrekonstruować losy Konrada Wallenroda; – opisać dylematy moralne tytułowego bohatera utworu, wskazując na tragizm postaci;	– wskazać podstawowe cechy gatunkowe powieści poetyckiej; – porównać kreacje bohaterów tragicznych: Edypa i Konrada Wallenroda; – objaśnić znaczenie utworu Mickiewicza dla ukształtowania się polskiej mitologii patriotycznej;	powieść poetycka bajronizm makiawelizm tragizm nowożytny wallenrodyzm	I 18, 23 II 31, 34, 35, 38, 43, 45, 46

	w literaturze romantycznej Tragizm bohaterów romantycznych	(podręcznik, s. 57)		– scharakteryzować relacje między Konradem a Aldoną; – wyjaśnić, na czym polega przełomowy charakter <i>Konrada Wallenroda</i> dla polskiego romantyzmu; – sformułować refleksję o roli poezji ludowej wyrażoną w utworze;	– wskazać w kreacji Konrada Wallenroda nawiązania do bohaterów Byrona;		
15.	<i>Taka pieśń jest nieśmiertelność!</i> Wizja poety i poezji w <i>Wielkiej Improwizacji</i> Romantyczny poeta-wieszcz wobec Boga i innych ludzi	A. Mickiewicz <i>Dziady</i> , cz. III (podręcznik, s. 60–63 oraz całość dramatu); J. Aleksy, plakat do przedstawienia <i>Dziadów</i> (podręcznik, s. 61)	Omówienie romantycznej koncepcji poety- przywódcy narodu	– umiejscowić omawianą scenę w całości dramatu; – scharakteryzować sytuację wypowiedzi; – opisać relacje Konrada z innymi ludźmi; – scharakteryzować stosunek Konrada do narodu i ojczyzny; – wskazać żądania, jakie Konrad stawia Bogu oraz określić ich motywację; – wyjaśnić, z czego wynika i w czym się przejawia siła poezji tworzonej przez Konrada;	– zabrać głos w dyskusji na temat postawy Konrada; – porównać kreacje Prometeusza i Konrada, samodzielnie dobierając kryteria porównania; – opisać dalsze losy bohatera, odwołując się do treści całego dramatu oraz <i>Ustępu</i>;	improwizacja poety-wieszcz prometeizm czas sakralny	I 18 II 26, 31, 45, 47 III 12, 18, 20, 21
	Nawiązania do toposów i motywów w	A Bursa <i>Poeta</i> (podręcznik, s. 65)		– porównać kreacje Konrada i Fausta jako	– rozpoznać i zinterpretować polemikę z wierszu A. Bursy <i>Poeta</i> ;		II 33 III 14

	literaturze współczesnej						
16.	<i>Z interpretacji dramatów Szekspira. Dramat romantyczny – jego źródła i inspiracje</i> <i>Poezja wszechstronna – estetyka dramatu romantycznego</i>	wykład w podręczniku, s. 65–67; W. Szturc <i>Źródła dramatu romantycznego</i> (podręcznik, s. 67–68); J. H. Füssli <i>Lady Macbeth</i> (płyta CD-Extra, <i>Romantyzm</i>)	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi naukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – hierarchizować i syntetyzować informacje; – powiązać informacje z tekstu ze zdobytą wcześniej wiedzą na temat estetyki klasycystycznej i romantycznej;	– wnioskować na podstawie zebranych informacji;		II 17, 18, 19, 24
17.	<i>Dzień, noc śpiewamy... Dziady jako dramat romantyczny</i> <i>Poezja wszechstronna – estetyka dramatu romantycznego</i>	wykład w podręczniku, s. 69–71; A. Mickiewicz <i>Dziady</i> , cz. III (podręcznik, s. 71–72 oraz całość dramatu); W. Blake <i>Anioły dobra i zła</i> (podręcznik, s. 70); G. Verdi <i>Nabucco – Va pensiero</i> , A. Borodin <i>Kniaź Igor – Tańce połowieckie</i> (płyta	Analiza rozwiązań artystycznych występujących w dramacie romantycznym	– określić czas i miejsce kolejnych scen dramatu; – scharakteryzować przebieg akcji w dramacie; – wskazać w dramacie elementy epickie i liryczne oraz fantastyczne i realistyczne; – wskazać podstawowe cechy gatunkowe dramatu romantycznego; – określić funkcje romantycznej cudowności w dramacie;	– rozpoznać elementy różnych stylów (np. uroczystego i potocznego) w wypowiedziach bohaterów; – porównać budowę tragedii antycznej, tragedii szekspirowskiej i dramatu romantycznego; – porównać funkcje elementów metafizycznych w tragedii szekspirowskiej i dramacie romantycznym;	kompozycja otwarta dramat niesceniczny cudowność anioł metafizyka transcendencja	I 18, 20, 21, 23 II 27, 38, 40 R II I 7, 8 R II 8

		CD-Extra)					
18.	<i>Obowiązek cierpieć za</i>	A. Mickiewicz <i>Dziady</i> , cz. III	Nakreślenie portretu	– streścić losy najważniejszych bohaterów utworu;	– porównać kreacje dwóch zbiorowości (katów i	heroizm martyrologi	I 18, 19, 28, 31
	w literaturze romantycznej						
19.	<i>A imię jego czterdzieści i cztery...</i> Myśl mesjanistyczna Adama Mickiewicza Polskie drogi do wolności – konceptje	wykład w podręczniku, s. 79–80; A. Mickiewicz <i>Dziady</i> , cz. III (podręcznik, s. 80– 83 oraz całość dramatu); P.P. Rubens <i>Ukrzyżowanie</i>	Omówienie Mickiewiczzo wskiej filozofii dziejów	– scharakteryzować postawę ks. Piotra wobec Boga i ludzi; – wyjaśnić, na czym polega metafizyczny charakter ofiary młodzieży wileńskiej; – wskazać analogie między dziejami narodu polskiego oraz męką i – zinterpretować najważniejsze symbole	– wykorzystać kontekst historyczny (upadek powstania listopadowego) do interpretacji utworu; – rozpoznać w tekście elementy wypowiedzi prorockiej i wskazać typowe dla niej środki obrazowania; – dokonać analizy porównawczej tekstów opartych na tym samym ukrzyżowanie), dostrzegając różnice w sposobach kreacji i postrzegania świata przez twórców różnych epok;	mesjanizm profetyzm cichy bohater romantyczn y	I 18, 19, 27 II 25, 28, 30, 32, 33, 34, 43
	w literaturze romantycznej						

	Władcy romantycznej historii – człowiek, Bóg, szatan			pojawiające się w <i>Widzeniu ks. Piotra</i> ; – porównać postawę Konrada i ks. Piotra;			
20.	<i>Jesteśmy wampirami Europy...</i> O romantycznych opisach słowiańskiej duszy	M. Janion <i>Wampir. Biografia symboliczna</i> (podręcznik, s. 85–88); J. Matejko <i>Rejtan</i> (podręcznik, s. 86); M. Zalejski, okładka książki Marii Janion <i>Wobec zła</i> (podręcznik, s. 87)	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi popularnonaukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście; – zinterpretować metafory zastosowane w tekście;	– hierarchizować i syntetyzować informacje; – wskazać cechy stylu popularnonaukowego zastosowanego w tekście; – zinterpretować sposób przedstawienia postaci Rejtana na okładce książki;		II 1, 5, 17, 18, 19, 20, 22, 24
21.	<i>Wszystko dawniej szło lepiej niż teraz...</i> Gawędowa nostalgia za kontuszkowym światem Literatura romantyczna jako źródło mitologii	wykład w podręczniku, s. 88–89; H. Rzewuski <i>Pamiętki Soplicy</i> (podręcznik, s. 89–91); A. Uniechowski <i>Księżę Radziwiłł Panie Kochanku na beczce wina</i> (podręcznik, s. 90)	Wskazanie specyfiki polskiego romantyzmu krajowego	– zinterpretować motto utworu, wskazując na jego związek z tematyką gawędy; – scharakteryzować Karola Radziwiłła jako archetypiczne wyobrażenie magnata-Sarmaty; – wskazać podstawowe cechy gatunkowe gawędy szlacheckiej; – przedstawić stosunek do wypowiedziach narratora	– wskazać przejawy sarmackiego dziedzictwa we współczesnej kulturze polskiej; – porównać literackie kreacje Sarmatów w utworach z różnych epok;	gawęda szlachecka tradycyjny izm karnawał bachanalie	R I 5, 10, 13, 14 R II 3, 7, 9

	narodowej			gawędy;			
22.	<i>Do tych pagórków</i> Idea „małej ojczyzny” w <i>Panu Tadeuszu</i> Literatura romantyczna jako źródło polskiej mitologii narodowej	wykład w podręczniku, s. 92–94; A. 95 oraz całość poematu	Omówienie sposobu Mickiewicza	– wyjaśnić genezę <i>Pana Tadeusza</i> , odwołując się do <i>Inwokacji</i> – biograficzny i historyczny do interpretacji utworu; – określić czas i miejsce akcji poematu; – opisać pejzaż Nowogródzyczny przedstawiony w <i>Inwokacji</i> ;	– objaśnić, na czym polega zasada twórcza w utworze ojczyzny, regionu i „małej ojczyzny” oraz wskazać relacje między nimi;	inwokacja	I 27, 28 II 26, 29,
23.	<i>Stary Dąbrowskiego</i> współczesność w poemacie Mickiewicza Władcy romantycznej historii – człowiek, Bóg, szatan	wykład w podręczniku, s. 96–97; oraz całość poematu); K. Gröll <i>Tadeusz Kościuszko</i> (podręcznik, s. 97); C. Norwid <i>Jankiel</i> (podręcznik, s. 99)	Opisanie Mickiewiczowski	– wskazać wydarzenia historyczne ukazane oraz przywołane w utworze; – obecne w nim symbole różnych tradycji historycznych; – objaśnić znaczenie ostatniej księgi poematu dla idei „pokrzepienia serc”;	– określić funkcje, jakie pełni w poemacie <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> ;	anachronizm a	I 18 II 25, 32,
24. –	<i>Jestem szlachcic ...; jestem</i>	wykład w podręczniku, s.	Scharakteryzowanie	– scharakteryzować głównych bohaterów epopei oraz streścić najważniejsze wątki utworu;	– objaśnić, na czym polega przeobrażenie	epopeja narodowa	I 18 II 31, 32,

25.	<i>Polak...</i> Droga od rodów	100–101; A. Mickiewicz	szlachty jako bohatera	– objaśnić na czym polega wewnętrzne rozwarstwienie stanu szlacheckiego;	szlachty ukazane w utworze; poematu, odwołując się do	megalomania	34, 42, 43, 44,
	romantycznej	(podręcznik, s. 106)					
26.	<i>U nas dość głowę</i>	wykład w podręczniku, s.	Porównanie kreacji	– zanalizować opisy przyrody, rozpoznając w nich podstawowe środki stylistyczne	– porównać literackie i malarskie sposoby	powieść inicjacyjna	I 18, 19, 21, 22,
	przyrody Północy w poemacie Adama Mickiewicza i powieści Czesława Miłosza	(podręcznik, s. 108–110); Cz. Miłosz <i>Dolina Issy</i> (podręcznik, s. 110–111); A. Orłowski <i>Pejzaż nocny z rzeką i księżycem</i> (podręcznik, s. 107); J. Constable <i>Park Wivenhoe</i> (podręcznik, s. 108–109); H.	Mickiewicza i Miłosza	– objaśnić, na czym polega arkadyjskość obrazu przyrody wykreowanego w poemacie; – porównać upodobania estetyczne Telimeny, Hrabiego i Tadeusza; – opisać przyrodę przedstawioną w dziełach malarskich; – wskazać cechy łączące <i>Dolinę Issy</i> z poematem Mickiewicza;	opartych na tym samym motywie (literackie kreacje lasu), dostrzegając różnice w sposobach kreacji i postrzegania świata przez twórców różnych epok;	idealizacja arkadia	R II 9, 12

	współczesnej	Weyssenhoff <i>Tajemnicza pieśń. Głuszc</i> (podręcznik, s. 111)					
27.	<i>Zamknij drzwi...</i> Sąd	wykład w podręczniku, s.	Scharakteryzowanie Jacka	– zrekonstruować losy Jacka Soplicy i księdza Robaka; – porównać dwie opowieści o – objaśnić, na czym polegała metamorfoza bohatera; – wskazać analogie między biografią bohatera a historią narodu szlacheckiego opisaną	– porównać Jacka Soplicę i innych - Wallenroda i Konrada); – zabrać głos w klasowym sądzie nad Jackiem Soplicą;		II 25, 40, 42, 45
	Kreacje bohaterów romantycznych	poematu); L. Kapliński <i>Spowiedź Jacka</i>	romantycznego				
28.	<i>Ojczyzna myśli mojej...</i> Pejzaż wewnętrzny w lirykach łożańskich	wykład w podręczniku, s. 115–116; A. Mickiewicz [<i>Nad wodą wielką i czystą...</i>] (podręcznik, s. 116); A. Mickiewicz [<i>Gdy tu mój trup...</i>] 117)	Dostrzeżenie nowatorstwa liryków łożańskich na tle wcześniejszej poezji Mickiewicza	– opisać krajobraz Lemanu, wykreowany w utworze; – przedstawić relacje między przyrodą a światem człowieka; – wskazać i zinterpretować symbole wykorzystane w wierszach; – scharakteryzować i adresata w wierszach ; – objaśnić, na czym	– zbadać kształt wersyfikacyjny i stylistyczny wierszy; – porównać kreację natury i sposób jej przedstawienia w lirykach łożańskich i wcześniejszych utworach poetyckich Mickiewicza (<i>Ballady i romanse, Sonety krymskie</i>);	lapidarność kontemplacyjna pejzaż mentalny liryka pośrednia	II 26, 27, 28, 30, 40 R I 14 R II 1, 3, 7, 9, 11
	Romantyczne drogi wiodące do poznania – siebie, natury						
	pozazmysłowe go						

				polega kontemplacyjny charakter utworów;			
29.	<i>Jeziro z niebem dzielić...</i> Romantyczny kreacjonizm Słowackiego Inicjacyjny charakter podróży romantycznej	wykład w podręczniku, s. 119–120; J. Słowacki <i>Rozłączenie</i> (podręcznik, s.120–121); J.W. Turner <i>Parowiec w burzy śnieżnej</i> (podręcznik, s.121)	Wskazanie roli natury w wyrażaniu ludzkich emocji w lirycie romantycznej	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w wierszu, wskazując na cechy gatunkowe utworu jako listu poetyckiego; – objaśnić, na czym polega kontrast zastosowany w liryku oraz określić jego funkcję; – określić emocje przeżywane przez podmiot liryczny i adresatkę wiersza; – opisać pejzaż ukazany w utworze;	– wydzielić części kompozycyjne w utworze; – omówić sposób kreowania przestrzeni w wierszu; – wskazać elementy konwencji sentymentalnej i romantycznej w sposobach kreacji pejzażu;	list poetycki kreacjoniz m <i>in statu nascendi</i> motywy astralne liryka inwokacyjn a	I 18, 22 II 26, 27, 29, 30, 31, 34, 36
30.	<i>Boże! zdejm z mego serca jaskółczy niepokój...</i> Dylematy egzystencjalne Kordiana Kreacje bohaterów romantycznych – pomiędzy indywidualizm em a realizacją kulturowych	J. Słowacki <i>Kordian</i> (podręcznik, s. 123–124, s. 126 oraz całość dramatu); A. Dürer <i>Melancholia I</i> (podręcznik, s. 125);	Scharakteryzo wanie Kordiana jako „dziecięcia wieku”	– objaśnić znaczenie imienia tytułowego bohatera dramatu; – scharakteryzować stan emocjonalny Kordiana w I akcie; – wskazać cele i dążenia bohatera; – określić przyczyny „bólu istnienia” przeżywanego przez Kordiana;	– wskazać cechy łączące Kordiana z innymi bohaterami literackimi – Hamletem i Werterem; – streścić historie opowiedziane bohaterowi przez Grzegorza oraz wskazać morał, jaki z nich wypływa;	<i>Weltschmer</i> z hamletyzm ofiarnictwo	I 18 II 25, 26, 29, 31, 34, 35, 42

	wzorców						
31. – 32.	<i>Obym się sam oceniał, skoro świat ocenię...</i> Kordian w poszukiwaniu wartości Inicjacyjny charakter podróży romantycznej Tragizm bohaterów romantycznych	J. Słowacki <i>Kordian</i> (podręcznik, s. 128-129, s. 131– 132 oraz całość dramatu); J.W. Turner <i>Ostatnia droga Temeraire’a</i> (podręcznik, s. 129); K. Grob <i>Śmierć Winkelrieda pod Sempach</i> (podręcznik, s. 132); prezentacja <i>Podróż Kordiana</i> (płyta CD-Extra)	Opisanie przemiany wewnętrznej Kordiana	– określić czas i miejsce akcji; – omówić poszczególne etapy podróży Kordiana, wskazując ich funkcję w kształtowaniu się osobowości bohatera; – wskazać wartości odrzucone przez Kordiana podczas podróży po Europie; – scharakteryzować postawę winkelriedyczną, odwołując się do utworu; – porównać prometeizm, mesjanizm i winkelriedyzm jako trzy najważniejsze postawy bohaterów romantycznych;	– porównać monologi Kordiana i Konrada z III cz. <i>Dziadów</i> , biorąc pod uwagę samoocenę bohaterów oraz ich stosunek do Boga i zwykłych ludzi; – wyjaśnić, na czym polega polemiczność <i>Kordiana</i> wobec III cz. <i>Dziadów</i> A. Mickiewicza;	ironia (romantycz- na) romantyczn a Anglia kapitalizm demokracja nowożytna przestrzeń otwarta winkelried yzm	I 18, 22 II 25, 26, 31, 33, 36, 40, 42, 43, 45
33.	<i>Ty chciałeś zabić widmo, poświęcić się za nic...</i> Dramat o listopadowego Polskie drogi do wolności –	wykład w podręczniku, s. 133–134; J. Słowacki <i>Kordian</i> F. Goya <i>Dziedziniec szaleńców</i> (podręcznik, s.	Wskazanie rozhankow ego charakteru dramatu	– określić czas i miejsce akcji; – przywołać argumenty Prezesa przeciw carobójstwu ; – omówić rolę, jaką Kordian odegrał w spisku – Kordiana (omdlenia przed carską sypialnią) ; – zinterpretować postać Doktora; – wyjaśnić, na czym	– wykorzystać kontekst historyczny (upadek powstania listopadowego) do interpretacji utworu; – scharakteryzować – ocenić Kordiana jako bohatera romantycznego;	fantastyka rozdwojeni e jaźni dialog pozorny	I 18, 22, 28 II 25, 26, 32, 34, 35, 42,

	koncepcje odzyskania niepodległości w literaturze romantycznej Władcy romantycznej historii – człowiek, Bóg, szatan	137)		polega podobieństwo Kordiana do dwóch szaleńców spotkanych przez niego w szpitalu dla obłąkanych;			
	Rozrachunek z romantyczną mitologią narodową w literaturze współczesnej	E. Bryll <i>Lekcja polskiego – Słowacki</i> (podręcznik, s. 137–138)		– wskazać w wierszu nawiązania intertekstualne oraz określić ich funkcje; – rozpoznać ironię w utworze;	– zinterpretować metafory i alegorie zastosowane w wierszu;		R II 1, 2
34.	<i>Płynąc po świecie...</i> Obraz romantycznego pielgrzyma w liryku Słowackiego Romantyczny poeta-wieszcz wobec Boga i innych ludzi Nawiązania do romantycznych toposów i	wykład w podręczniku, s. 138–139; J. Słowacki <i>Hymn</i> (podręcznik, s. 139-140); A. Kamińska <i>Prośba</i> (podręcznik, s. 142); I. Ajwazowski <i>Dwumasztowiec Merkury</i> (podręcznik, s. 140)	Omówienie postawy romantycznego o egotyzmu	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w wierszu; – określić sytuację liryczną i nastrój utworu; – opisać przeżycia i stan emocjonalny podmiotu lirycznego; – wykorzystać kontekst biograficzny do interpretacji utworu;	– porównać kreację poety-pielgrzyma z wiersza Słowackiego i ze <i>Stepów akermanskich</i> Mickiewicza; – porównać postawę podmiotu lirycznego wobec Boga w wierszach Słowackiego i Kamińskiej;	<i>homo viator</i> pielgrzym hymn liryka bezpośrednia liryka wyznania modlitwa poetycka	I 18, 19, 21, 22 II 26, 29, 31, 34, 37, 40

	motywów w literaturze współczesnej						
35.	<i>Sięgnę do wnętrza twych trzew...</i> Słowackiego bolesny rozrachunek z narodem Antynomie literatury romantycznej	wykład w podręczniku, s. 142–143; J. Słowacki <i>Grób Agamemnona</i> (podręcznik, s. 143–145); wnętrze Skarbca Atreusza (podręcznik, s. 142)	Przedstawienie oceny polskiego narodu wyrażonej w poemacie Słowackiego	– określić sytuację wypowiedzi; – wskazać relacje między przywoływanymi w utworze wydarzeniami z historii Polski i historii antycznej Grecji; – wykorzystać kontekst historyczny (upadek powstania listopadowego) oraz biograficzny do interpretacji utworu; – scharakteryzować stosunek poety do powstania listopadowego; – zinterpretować symbole wykorzystane w poemacie (<i>czerep rubaszny</i> i <i>dusza anielska</i>);	– wskazać cechy gatunkowe poematu dygresyjnego w utworze Słowackiego; – omówić rolę poety i poezji zaprezentowaną w poemacie; – scharakteryzować wady narodowe Polaków pokazane w utworze; – porównać stosunek do powstania listopadowego w poemacie Słowackiego i III cz. <i>Dziadów</i>;	poemat dygresyjny patos kostium antyczny	I 18, 19 II 26, 27, 32, 33, 34, 35, 40, 43, 44, 45 R II 3
36.	<i>Żegnaj mi, ogródku i domku...</i> Dramat rodzinny w <i>Nie-Boskiej komedii</i>	wykład w podręczniku, s. 147–149; Z. Krasiński <i>Nie-Boska komedia</i> (podręcznik, s. 149–150 oraz	Scharakteryzowanie romantycznego sposobu kształtowania życia na wzór literatury	– streścić wydarzenia zaprezentowane w I części dramatu; – opisać relacje między Henrykiem i Marią, zwracając uwagę na ich uczucia względem	– omówić romantyczną koncepcję poezji przedstawioną we wstępie do I części dramatu; – rozpoznać w tekście symbole wartości romantycznych oraz wskazać –	dramat metafizyczny moralitet poezja romantyczna	I 18, 19 II 25, 29, 31, 33, 34, 42, 44 III 12, 16, 18, 20

	wobec Boga i innych ludzi	s. 151)		– określić wpływ poezji na życie poszczególnych bohaterów utworu;	rodzinnych;		
37. –	<i>Gdybym był tobą, wiem, co</i> dyskusji Skuteczność retoryczna – dostosowanie sposobu argumentacji do sytuacji wypowiedzi Zależność między kształtem językowym wypowiedzi a kontekstem pragmatycznym	wykład w podręczniku, s. <i>Boska komedia</i> (podręcznik, s. 154–156); scena z przedstawienia <i>Nie-Boskiej komedii</i> (podręcznik, s. 155)	Zaprezentowanie rozmowy najważniejsze go starcia światopoglądowego w dramacie	– nazwać główne tematy dyskusji bohaterów; Męża oraz ich wpływ na kształt językowy wypowiedzi obu bohaterów; – sformułować tezy, których broni każdy z dyskutantów; – na podstawie wypowiedzi bohaterów zestawić argumenty obu stron; – rozpoznać przekonania konserwatywne w wypowiedziach Henryka i rewolucyjne – w wypowiedziach Pankracego;	– rozpoznać sposób argumentacji stosowany przez bohaterów w dyskusji; Pankracego i Henryka jako bohaterów tragicznych, odwołując się do pojęcia „racji częściowych”;	dialektyka erystyka antyteza synteza wnioskowanie (dedukcyjne, indukcyjne, przez analogię) reguły dyskusowania	I 9, 11, 13 II 11, 12,
39. –	<i>Słowo pociechy</i> dramacie Krasińskiego Władcy	wykład w podręczniku, s. (podręcznik, s. 160–162 oraz całość dramatu); M. Trębacz <i>Portret</i>	Omówienie koncepcji j w dramacie	– określić okoliczności, w jakich Henryk znalazł się w obozie rewolucjonistów; – rewolucjonistów; – opisać wzajemne relacje między Pankracym a ludem; – omówić dążenia rewolucjonistów i ich	– wykorzystać kontekst historyczny (Wielka biograficzny do interpretacji utworu; – porównać zbiorowości rewolucjonistów i	rewolucja tendencyjna antysemityzm prowidencjalizm	I 18, 19 II 25, 26,

	romantycznej historii – człowiek, Bóg, szatan	<i>starca</i> (podręcznik, s. 160); J.-P. Houel <i>Zdobycie Bastylia</i> (podręcznik, s. 163); F. Chopin <i>Etiuda</i>		system wartości; – objaśnić, na czym polega sprzeczność między rewolucyjnymi ideałami a rzeczywistością; – zinterpretować metaforyczny sens tytułu dramatu, odwołując się do –	arystokratów ukazane w dramacie; – objaśnić, na czym polega tendencyjność przedstawienia rewolucjonistów w dramacie; dramatu, odwołując się do świata przedstawionego utworu;		
41. –	<i>Bym z rozpacz nie</i> romantycznej w listach Zygmunta Krasińskiego Kreacje indywidualizm a realizacją kulturowych wzorców	wykład w podręczniku, s. wybór listów (podręcznik, s. 167–169); M.M. Daffinger, portret Delfiny Potockiej portret Elizy z Branickich Krasińskiej z dziećmi	Opisanie modelu miłości romantycznej kulturowego	– wskazać przyczyny rozkwitu epistolografii w – wymienić główne tematy epistolografii romantycznej; – scharakteryzować sytuację nadawczo-odbiorczą w listach Krasińskiego; – omówić sposób	– porównać wizerunki Delfiny i Elizy w listach postrzegania obu kobiet; – opisać język i styl epistolografii romantycznej, odwołując się do listów Krasińskiego; – wskazać podobieństwa	list epistologa ia (dokumentarna, literacka) hiperbola stylizacja	I 18, 19, 27, 28 37, 42

		(podręcznik, s. 169); fotografie posiadłości Kraśnińskich w Opinogórze (płyta CD-Extra)					
43.	<i>Historia jako źródło lęku.</i> Kraśniński w lekturze Miłosza Władcy romantycznej człowiek, Bóg, szatan Tragizm bohaterów romantycznych	Cz. Miłosz <i>Odwrót Kraśnińskiego</i> (podręcznik, s. 171–173); V. Serov <i>Lenin ogłaszający władzę radziecką</i> (podręcznik, <i>Lenin</i> (podręcznik, s. 173)	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi naukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – hierarchizować i syntetyzować informacje; – odczytać znaczenie tytułu tekstu; ikonograficzne w dziele malarskim; – określić cechy językowe i stylistyczne wypowiedzi;	– wnioskować na podstawie zebranych informacji; – rozpoznać funkcję najważniejszych elementów kompozycyjnych (np. tytułu) w tekście;		II 1, 17, 18, 19, 22, 24
44.	<i>Jak gdyby głazom tylko wierzyć można...</i> Wartość inności w wierszach Norwida Antynomie literatury	wykład w podręczniku, s. 174–175; C. Norwid <i>Adam Krafft</i> (podręcznik, s. 176–177), <i>W Weronie</i> (podręcznik, s. 178); A. Krafft, fragment	Scharakteryzowanie specyfiki twórczości Norwida jako poety z drugiego pokolenia romantyków	– opowiedzieć biografię średniowiecznego rzeźbiarza przedstawioną w wierszu <i>Adam Krafft</i> , wskazując na tragizm losu artysty; – na podstawie utworów omówić stosunek społeczeństwa do wybitnych jednostek; – wskazać nawiązania do	– zinterpretować symbolikę kamieni wykorzystaną w obu utworach; – wskazać inspirację średniowiecznym dziełem rzeźbiarskim w wierszu <i>Adam Krafft</i> ; – porównać koncepcje epistemologiczne Mickiewicza	mistyka	I 18, 26, 28 II 26, 28, 29, 33, 34, 41, 44

	romantycznej	tabernakulum w kościele św. Wawrzyńca (podręcznik, s. 176), <i>Chrystus dźwigający krzyż</i> (podręcznik, s. 177)		historii Romea i Julii w wierszu <i>W Weronie</i> ; – zaprezentować starcie dwóch światopoglądów ukazane w wierszu <i>W Weronie</i> ;	i Norwida; – wykorzystać kontekst biograficzny (odrzućenie przez społeczeństwo, samotność) do interpretacji poezji Norwida;		
45.	<i>Czemu, Cieniu, odjeżdżasz...</i> Jednostka w dziejach Władcy romantycznej historii – człowiek, Bóg, szatan	wykład w podręczniku, s. 179–180; C. Norwid <i>Bema pamięci żałobny rapsod</i> (podręcznik, s. 181–182); I. Macsai, portret generała Józefa Bema (podręcznik, s. 180)	Omówienie Norwidowski ch przekonań na temat roli wybitnych jednostek w dziejach świata	– określić sytuację liryczną; – scharakteryzować postać Józefa Bema przedstawioną w wierszu; – opisać ceremonię pogrzebową ukazaną w utworze; – zinterpretować dwie ostatnie strofy jako zapowiedź przyszłych losów ludzkości; – objaśnić, jaką rolę (według Norwida) odegra Józef Bem w dziejach ludzkości;	– rozpoznać i zinterpretować symbole wykorzystane w utworze; – wskazać sposoby kreacji generała, wskazując na heroizację postaci; – wykorzystać kontekst historyczny (Wiosna Ludów) do interpretacji wiersza;	rapsod heksametr liryka opisowa archaizacja poezja funeralna	I 18, 28 II 26, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 43, 45
46.	<i>Już my im pokazemy!</i> O romantycznej roli pisarza – z dystansem Gombrowiczowski	wykład w podręczniku, s. 184–185; W. Gombrowicz <i>Trans-Atlantyk</i> (podręcznik, s. 185–187 oraz całość utworu);	Scharakteryzowanie specyficznej formy powieściowej stworzonej przez Gombrowicza	scharakteryzować głównego bohatera utworu jako powieściowe <i>alter ego</i> autora; opisać scenę konfrontacji bohatera i pisarza argentyńskiego; wskazać cechy języka i	– określić funkcje środków i chwytów stylistycznych w tekście, wskazując na groteskowy charakter wykreowanej rzeczywistości; – porównać	groteska <i>syллеpsis</i> indywidualizacja języka komizm	II 25, 26 R I 5, 6, 7, 9, 13, 14 R II 3, 7, 9

	rozrachunek	T. Makowski <i>Jazz</i>		stylu charakterystyczne dla prozy Gombrowicza;	funkcjonowanie komizmu w		
47.	<i>Nie lepsza</i> z narodowymi stereotypami	W. Gombrowicz	Odczytanie	– opisać powieściowy obraz	– omówić nawiązania Gombrowicza;	Inny	II 26, 29,
48.	Wędrówka przez sprzeczności i paradoksy literatury romantyzmu	wykład w podręczniku, s. 192–196; T. Lisiewicz <i>Mickiewicz na łożu śmierci</i> (podręcznik, s. 194); wybrane fotografie dzieł sztuki i utwory muzyczne romantyzmu (płyta CD-Extra)	Synteza wiadomości na temat literatury romantycznej	– wymienić oraz omówić najważniejsze motywy i toposy literatury romantycznej oraz wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich; – na wybranych przykładach objaśnić, na czym polega antynomiczny charakter kultury romantyzmu; – nazwać idee wyrażone w dziełach literackich i ikonograficznych epoki romantyzmu;	– sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury i kultury romantyzmu; – wskazać wpływ literatury romantycznej na ukształtowanie się polskich wzorców kulturowych;		I 19, 21, 24, 25 III 12, 14, 18, 20, 26, 27

49.	<i>Plwajmy na tę skorupę i zstąpmy do głębi... Lawa</i> Tadeusza Konwickiego Nawiązania do romantycznych toposów i motywów w kulturze współczesnej	wykład w podręczniku, s. 196–198; T. Konwicki <i>Lawa</i> ; scena walki aniołów o duszę Konrada (podręcznik, s. 197)	Zinterpretowanie <i>Lawy</i> jako twórczego dialogu z dziełem Mickiewicza	– odszukać w <i>Dziadach</i> sceny przedstawione w filmie; – zinterpretować tytuł dzieła filmowego; – omówić znaczenie scen pojawiających się w tle <i>Wielkiej Improwizacji</i>; – objaśnić sens dwóch wcieleń aktorskich Konrada;	– rozpoznać symboliczne znaczenie scen z historii najnowszej wplecionych w opowieść o wydarzeniach z XIX wieku; – scharakteryzować kompozycję dzieła Konwickiego (sposób powiązania poszczególnych scen);	adaptacja filmowa	I 18, 26, 28, 29 II 33, 34, 40, 41 R II 12
POZYTYWIZM							
50.	Pozytywizm, czyli literatura na miarę „wieku pary i elektryczności” Nowe zadania literatury i prasy – pisarze i publicyści jako propagatorzy pozytywistycznego programu społecznego	wykład w podręczniku, s. 200–205; F.M. Brown <i>Praca</i> (podręcznik, s. 201); mapa <i>Ziemie polskie w 2. poł. XIX w.</i> (podręcznik, s. 203); wybrane fotografie dzieł sztuki (płyta CD-Extra, <i>Pozytywizm</i>)	Określenie ram czasowych i najważniejszych cech epoki	– określić czas trwania epoki w Polsce i Europie; – objaśnić nazwę epoki, wskazując na odmiennność nazewnictwa w Polsce i Europie; – wymienić najważniejsze wydarzenia historyczne, które były genezą polskiego pozytywizmu; – wymienić i omówić hasła programowe polskiego pozytywizmu;	– wskazać osiągnięcia pozytywizmu w kulturze polskiej; – scharakteryzować sposób przedstawienia społeczeństwa w dziele malarskim; – objaśnić metaforę „wiek pary i elektryczności”, wskazując na najważniejsze wynalazki XIX w.;	pozytywizm praca organiczna praca u podstaw emancypacja kobiet asymilacja Żydów scjentyzm	I 27, 28
51.	Józef	wykład w	Omówienie	– opisać sytuację	– określić stosunek	realizm w	I 24, 26

	Chelmoński – przedstawiciel realizmu w malarstwie polskim wieku XIX	podręczniku, s. 205–207; J. Chelmoński <i>Babie lato</i> (podręcznik, s. 206), <i>Czwórka</i> (podręcznik, s. 206–207); inne obrazy J. Chelmońskiego (płyta CD-Extra, <i>Pozytywizm</i>)	charakterystycznych cech malarstwa realistycznego	przedstawione na obrazach; – rozpoznać kontrast w przedstawieniu malarskim i określić jego funkcje; – objaśnić, w jaki sposób malarz uzyskał efekt dynamizmu; – opisać iluzję stwarzaną przez obraz;	malarza do założeń realizmu, wykorzystując w funkcji argumentacyjnej wypowiedzi krytyków sztuki; – napisać recenzję obrazu;	malarstwie iluzjonizm skróty perspektywiczny	III 11, 15 R II 12 R III 2, 4
52.	<i>Duch fizyki społecznej...</i> Filozofia pozytywizmu	wykład w podręczniku, s. 209–211; A. Comte <i>Wykład filozofii pozytywnej</i> (podręcznik, s. 212); rycina do polskiego wydania <i>Doboru płciowego</i> Darwina (podręcznik, s. 210)	Objaśnienie zadań i założeń filozofii pozytywnej	– scharakteryzować stosunek myślicieli epoki do poznania naukowego; – omówić refleksję socjologiczną epoki, wskazując na relacje między jednostką a społeczeństwem; – wskazać wspólne założenia w teoriach naukowych i prądach filozoficznych epoki;	– wymienić nazwiska najważniejszych filozofów i naukowców epoki; – porównać filozofię pozytywizmu z filozofią oświecenia i romantyzmu;	socjologia wnioskowa nie indukcyjne utylitaryzm liberalizm darwinizm organicyzm materializm historyczny marksizm socjalizm ateizm agnostycyzm	I 28 II 17, 18, 24 R I 12
53.	<i>Prawdziwa mądrość niechaj was pogodzi...</i>	wykład w podręczniku, s. 213; A. Asnyk <i>Do młodych</i>	Omówienie stosunku do programu pozytywistycznego	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w wierszu;	– porównać wiersz Asnyka z manifestem programowym polskiego	wiersz programowy liryka	II 25, 26, 29, 33, 34, 35, 40, 42, 46

	Refleksje o postępie i tradycji w wierszu programowym Adama Asnyka Poezja czasów niepoetyckich	(podręcznik, s. 213–214)	nego w wierszu Asnyka	– przywołać cytaty oraz objaśnić metafory służące zilustrowaniu idei pozytywistycznych; – określić stosunek podmiotu lirycznego do idei romantycznych; – objaśnić, na czym polega oryginalność poetyckiej interpretacji haseł pozytywistycznych;	romantyzmu (<i>Romantyczność</i>); – rozpoznać zastosowane w utworze środki służące przekonywaniu;	apelu ewolucjonizm	
54.	<i>U zbiegu dwu dróg...</i> Nadniemeńska epopeja powieści realistycznej	wykład w podręczniku, s. 215–218; E. Orzeszkowa <i>Nad Niemnem</i> ; J. Szermentowski <i>Droga do wsi</i> (podręcznik, s. 216); wybrane reprodukcje dzieł malarskich (CD-Extra, <i>Pozytywizm</i>)	Omówienie sposobu konstrukcji świata Orzeszkowej	– wskazać czas i miejsce akcji oraz przedakcji dzieła; – scharakteryzować głównych bohaterów powieści oraz streścić najważniejsze wątki miłosny); – wskazać wydarzenia historyczne, do których odwołuje się fabuła utworu; – opisać panoramę społeczną przedstawioną w powieści; – opowiedzieć historię Jana i Cecylii, wskazując na heroizm założycieli osady oraz odzwierciedlenie ich losów w dziejach bohaterów powieściowych; – objaśnić, na czym polega dydaktyzm utworu;	– rozpoznać idealizację, typizację i karykaturę jako sposoby budowania postaci powieściowych; świata przedstawionego oraz określić funkcję tego zabiegu; – rozróżnić w utworze cechy gatunkowe powieści i epopei;	mezalians mit założycielski wątek akcja epizod panorama społeczna	I 18, 20, 21, 28 II 26, 27, 31, 34,

55.	<i>Jak być powinno...</i> Program pozytywizmu polskiego w powieści Orzeszkowej Pozytywistyczne ideały i hasła w literaturze epoki – ich realizacja i rozrachunek z nimi	wykład w podręczniku, s. 219–221; E. Orzeszkowa <i>Nad Niemnem</i> (podręcznik, s. 221–222 oraz całość powieści); J. Fałat <i>Zbieranie chmielu</i> (podręcznik, s. 220)	Zinterpretować powieści Orzeszkowej jako apoteozy pozytywistycznych wartości	– określić istotę sporu między bohaterami powieści; – scharakteryzować wzorzec osobowy pozytywisty (Witold Korczyński), odwołując się do fragmentów utworu; – porównać stosunek Witolda, Teofila Różyca i Zygmunta Korczyńskiego do otaczającej ich rzeczywistości;	– odszukać w powieści inne przykłady bohaterów i bohaterów wcielających w życie ideały epoki; – wskazać w powieści elementy świata przedstawionego ilustrujące najważniejsze zagadnienia społeczno-ekonomiczne epoki;		I 18 II 25, 26, 31, 42, 44
56. – 57.	<i>W korczyńskim dworze...</i> Obraz szlacheckiego gospodarstwa w epopejach Elizy Orzeszkowej i Adama Mickiewicza Nawiązania do pozytywistycznych toposów i motywów w literaturze	wykład w podręczniku, s. 223; E. Orzeszkowa <i>Nad Niemnem</i> (podręcznik, s. 223–226); A. Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i> (podręcznik, s. 226), Cz. Miłosz <i>Dwór</i> (podręcznik, s. 227); N. Orda <i>Ubiel. Dwór Moniuszków</i>	Porównanie sposobu wykorzystania toposu „białego dworku” w literaturze romantycznej, pozytywistycznej i współczesnej	– wskazać podobieństwa i różnice w wyglądzie, wyposażeniu i otoczeniu dworów opisanych przez Mickiewicza i Orzeszkową; – wyjaśnić, na czym polega połączenie elementów cywilizacji i natury w dworze szlacheckim; – scharakteryzować dwór szlachecki ukazany w dziełach Mickiewicza i Orzeszkowej jako przestrzeń służącą zaspokojeniu różnorodnych	– uzasadnić celowość nawiązań do <i>Pana Tadeusza</i> zastosowanych przez Orzeszkową; – wskazać podobieństwa i różnice dotyczące języka i stylu opisu w utworach Mickiewicza i Orzeszkowej; – zinterpretować wiersz Miłosza jako refleksję o współczesnym końcu kultury szlacheckiej;	dwór szlachecki	I 18, 21, 22 II 25, 27, 30, 33, 36, 40, 42

	współczesnej	(podręcznik, s. 225); fotografie dworku Chopinów w Żelazowej Woli (płyta CD-Extra, <i>Romantyzm</i>)		ludzkich potrzeb; – wyszukać epitety kolorystyczne w obu utworach epickich; – wskazać zmiany, jakie zaszły w tytułowym dworze z wiersza Miłosza (budynek i jego otoczenie); – określić perspektywę czasową opisu dworu w wierszu Miłosza;			
58.	<i>Za cudze iluzje pokutujemy...</i> powieści Orzeszkowej Bohaterowie prozy realistycznej w poszukiwaniu wartości	E. Orzeszkowa <i>Nad Niemnem</i> całość powieści); A. Grottger <i>Powitanie powstańca</i> (podręcznik, s. 229)	Omówienie istoty pokoleniowych światopoglądowych przedstawionych w powieści	– sformułować zarzuty, jakie stawiają swoim Korczyńskich; – omówić stosunek bohaterów powieści do powstania styczniowego; – wyjaśnić, co umożliwia porozumienie Witolda z ojcem oraz uniemożliwia porozumienie Zygmunta z matką;	– porównać sposób rozumienia idealizmu przez wypowiedzi Witolda, wskazując na jego metaforyczność, patetyczność i retoryczność;	idealizm mowa	I 18, 27, 28, 31 42, 43, 44, 45, 46
59.	<i>Gloria victis?</i> Zwycięstwo romantyzmu –	E. Orzeszkowa <i>victis</i> (podręcznik, s. 234 i całość	Porównanie w literaturze	zinterpretować tytuł noweli, heroicznych; porównać sposób poprowadzenia narracji w obu utworach;	– rozpoznać elementy – wyjaśnić, na czym polega	proza	II 25, 26, 9, 11, 12

	polskiej owych w literaturze pozytywistycznej	A. Grottger s. 233); temat powstania w malarstwie, np. M. Gieryski <i>Powrót bez pana</i> , A. Gieryski <i>Patrol powstańczy</i> , S. Witkiewicz <i>Ranny powstaniec</i> (płyta CD-Extra, <i>Pozytywizm</i>)		budowaniu patosu i gloryfikacji bohaterów zastosowane w obu	realizmu w noweli, oraz – porównać sposób przedstawienia tematyki powstańczej na dwóch obrazach Grottgera;		
60.	<i>Za co oni mają wszystkich Żydów bić?</i> Pozytywizm przeciw antysemityzmowi Próby zrozumienia <i>Innego</i> w literaturze pozytywizmu	wykład w podręczniku, s. 235–236; M. Konopnicka <i>Mendel Gdański</i> (podręcznik, s. 236–238 oraz całość noweli); A. Gieryski <i>Święto Trąbek</i> (podręcznik, s. 237); M. Gottlieb <i>Portret Żydówki</i> , A. Kozakiewicz <i>Modlący się Żydzi</i> (płyta CD-Extra, <i>Pozytywizm</i>)	Przedstawienie dydaktyczne o charakteru noweli Konopnickiej	– scharakteryzować tytułowego bohatera i opowiedzieć zdarzenia przedstawione w utworze; – przedstawić spór między zegarmistrzem a Mendlem (sformułować argumenty obu stron konfliktu); – objaśnić, w jaki sposób nowela nawiązuje do haseł polskiego pozytywizmu; – wskazać cechy gatunkowe noweli w omawianym utworze;	– w wypowiedziach Mendla wskazać charakterystyczne cechy językowe (fonetyczne, leksykalne, składniowe), świadczące o jego żydowskim pochodzeniu; – objaśnić, na czym polega stereotypowość w myśleniu zegarmistrza;	nowela puenta pogrom	I 18 II 25, 26, 27, 29, 34, 35, 38, 42, 44

61.	<i>Obowiązki względem ludzkości i cywilizacji.</i> Hasła	wykład w podręczniku, s. 239–241; B. Prus <i>Jubileusz i współczesność</i>	Określenie roli publicystyki w propagowaniu	– wydzielić części tematyczne w felietonie; – wskazać w tekście wątki humorystyczne i określić ich funkcje;	– wskazać cechy gatunkowe felietonu w omawianym utworze; – scharakteryzować rolę prasy w epoce	felieton aforyzm solidaryzm społeczny	II 17, 18, 19, 22, 23, 42, 43
	pozytywizmu w felietonie Bolesława Prusa	(podręcznik, s. 241–243); F. Kostrzewski <i>Czytelnicy dzienników w Warszawie</i> (podręcznik, s. 240)	hasła pozytywistycznych	– omówić relacje między historią a współczesnością przedstawione w felietonie; – rozpoznać w tekście nawiązania do haseł pozytywistycznych;	pozytywizmu;		
	Nowe zadania literatury i prasy – pisarze i publicyści jako propagatorzy pozytywistycznego programu społecznego						
62.	<i>Powieściowe traktaty moralne.</i> Poetyka realizmu	wykład w podręczniku, s. 245–246; M. Głowiński <i>Powieść i autorytety</i> (podręcznik, s. 246–248)	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi popularnonaukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – zdefiniować pojęcia i terminy zastosowane w tekście; – wskazać cechy powieści realistycznej w zakresie konstrukcji świata przedstawionego, kreacji narratora oraz języka i stylu;	– hierarchizować i syntetyzować informacje; – odszukać środki stylistyczne zastosowane w tekście i określić ich funkcje;	powieść realistyczna (realizm) mimetyzm fikcja weryzm	II 5, 17, 18, 20, 22, 24
	Mikrokosmos powieści realistycznej						
63.	<i>Doszukać się</i>	A. Martuszevska	Umiejętność	– odczytać sens zdań i	– wnioskować na		I 3a

	zaledwie kilku schematów fabularnych... O kompozycji polskiej powieści realistycznej Mikrokosmos powieści realistycznej	Schematy fabularne powieści realistycznej (podręcznik, s. 249–251); E. Degas <i>Portret rodzinny</i> (podręcznik, s. 250)	czytania ze zrozumieniem wypowiedzi naukowej	akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – hierarchizować i syntetyzować informacje; – zdefiniować pojęcia i terminy zastosowane w tekście; – rozpoznać wzorzec stylistyczny tekstu oraz wskazać istotne cechy stylistyczne wypowiedzi;	podstawie zebranych informacji; – rozpoznać zależności kompozycyjne pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;		II 5, 17, 18, 19, 20, 22, 24
64.	<i>Cały ten świat lalek...</i> powieści powieści realistycznej	wykład w podręczniku, s. s. 252–253 oraz (podręcznik, s. 255)	Omówienie rozwiązań ych	– zinterpretować tytuł utworu, odwołując się do – typy narracji i określić kompetencje poszczególnych – narratora odautorskiego do narratora-pamiętnikarza; – zaprezentować portret Wokulskiego stworzony na podstawie relacji Rzeckiego;	– objaśnić funkcję rozwiązań narracyjnych zastosowanych w powieści; cechy języka i stylu starego subiekta; Kochanowskiego;	narracja odautorska rska pozornie zależna <i>theatrum mundi</i>	I 18, 19, 20, 22 35, 38, 40
65.	<i>I Bóg wie, co by dla kraju mógł zrobić taki jak on człowiek...</i> Wokulski jako bohater	B. Prus <i>Lalka</i> (podręcznik, s. 255–258 oraz całość powieści); A. Gieryski <i>Powiśle</i> (podręcznik, s.	Scharakteryzo wanie Wokulskiego jako człowieka epoki pozytywizmu	– zrekonstruować losy Wokulskiego, zwracając uwagę na dążenie bohatera do awansu społecznego; – przedstawić działania Wokulskiego służące realizacji idei epoki;	– zinterpretować symboliczny wymiar sceny rozgrywającej się w winiarni Hopfera; – porównać wizerunki Wokulskiego stworzone przez narratora	<i>self-made- man</i> portret psychologi czny liberalizm	I 18 II 26, 28, 31, 42, 44

	nowych czasów	257)		– scharakteryzować Wokulskiego jako kapitalistę, organicznika i filantropa; – na przykładzie biografii Wokulskiego omówić relacje między jednostką a społeczeństwem;	odautorskiego i starego subiekta;		
	człowieka w prozie realizmu – portrety psychologiczne bohaterów literackich, jednostka wobec społeczeństwa nowoczesnego						
66.	<i>Zmarnowaliście życie moje...</i> <i>pokolenia!</i> Wokulski jako bohater Bohaterowie prozy realistycznej w poszukiwaniu wartości	wykład w podręczniku, s. s. 259–261 oraz całość powieści); W. Czachórski s. 260)	Scharakteryzowanie romantyka	– streścić wątek miłości Wokulskiego do Izabeli; – określić wpływ uczuć na bohatera i dokonywane przez niego wybory życiowe; – przedstawić portret psychologiczny Izabeli; – wskazać cechy Wokulskiego romantycznych;	– porównać kreacje Wertera i Wokulskiego jako romantyczną miłość; – omówić rolę poezji romantycznej w ukształtowaniu się miłosnych wyobrażeń	<i>książki zbójckie</i>	I 18, 19 II 25, 26,
67.	<i>Z komórki przy sklepie do buduaru</i>	wykład w podręczniku, s. 263; B. Prus <i>Lalka</i>	Przedstawienie oceny polskiego	– wymienić przedstawicieli różnych grup społecznych i	– rozpoznać w tekście elementy potwierdzające kryzys światopoglądu	etos mieszczański	I 18, 19 II 25, 34, 35, 42,

	<i>hrabiny, co za skok!...</i> Obraz społeczeństwa w <i>Lalce</i> hasła w literaturze epoki – ich realizacja i rozrachunek z nimi	(podręcznik, s. 263–264 oraz całość powieści); A. Gieryski W	społeczeństwa dokonanej w powieści Prusa	etnicznych ukazanych w utworze; – scharakteryzować środowiska i grupy społeczne przedstawione w powieści, – poszczególnymi klasami; – wskazać w powieści symptomy choroby i rozkładu społeczeństwa polskiego XIX wieku;	pozytywistycznego; – porównać literackie wizerunki arystokracji przedstawione w powieści	klasa (grupa) społeczna stereotyp	45, 46
68.	<i>Przypnę ludzkości</i> naukowa w <i>Lalce</i> prozy realistycznej w poszukiwaniu wartości	wykład w podręczniku, s. s. 267–269 oraz całość powieści); <i>Perpetuum mobile</i> 268)	Omówienie sposobu naukowców w powieści Prusa	– scharakteryzować Wokulskiego, Ochockiego i Geista jako uczonych- – odtworzyć hierarchię wartości bohaterów; – omówić zadania stawiane przed nauką przez pozytywistów;	– objaśnić, na czym polega utopijność wizji społeczeństwa zmienionego przez rewolucję – przedstawić sposób postrzegania naukowców przez społeczeństwo polskie i francuskie;	utopia <i>perpetuum</i>	I 18, 27 II 25, 26,
69. –	Stylowe zróżnicowanie Środowiskowe zróżnicowanie	wykład w podręczniku, s. s. 271); A. Tuszyńska <i>Rosjanie w</i>	Poznanie najważniejszy najważniejszy ch stylów funkcjonalnyc	– zastosować pojęcie stylu do opisu różnych elementów ludzkiej kultury; - odmiany języka narodowego; – rozpoznać różne odmiany języka w wypowiedziach bohaterów <i>Lalki</i>; – wymienić najważniejsze	– objaśnić celowość połączenia różnych - publicystycznego; – zbadać składnię tekstu publicystycznego i	styl styl (retoryczny, dziennikars	I 6, 7a, 7b II 8, 9, 22

	polszczyzny Styl jako myśli w mowie i piśmie Najważniejsze style użytkowe polszczyzny	Warszawie (podręcznik, s.	h	style funkcjonalne współczesnej polszczyzny; – wskazać wyrażenia elementy obrazowe w wypowiedzi publicystycznej;	rozstrzygnąć, czemu służy jej zróżnicowanie;	ko-informacyj	
		T. Budrewicz 274–275)		– scharakteryzować tekstów naukowych;	– określić sposoby emocjonalną oraz abstrakcyjność jako cechy stylistyczne wypowiedzi naukowej;		I 6, 7a, 7b
71.	Wszyscy chorujemy na nerwy... <i>Lalka</i> w perspektywie nowoczesnej psychologii Poznanie człowieka w prozie realizmu – portrety psychologiczne bohaterów literackich, jednostka	J. Tomkowski <i>Neurotyczni bohaterowie Prusa</i> (podręcznik, s. 276–278); kadr z filmu W.J. Hasa <i>Lalka</i> (podręcznik, s. 277)	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi popularnonaukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – zastąpić synonimami zwroty i wyrażenia zastosowane w tekście;	– hierarchizować i syntetyzować informacje; – wypisać z tekstu słownictwo specjalistyczne z dziedziny psychologii oraz wskazać celowość jego zastosowania w artykule na temat literatury;		I 3a II 5, 17, 18, 20, 22, 24

	wobec społeczeństwa nowoczesnego						
72.	<i>Emancypacja w oczach feministki. O kobiecym doświadczaniu wieku XIX</i> Mizogini i feminiści – autorzy prozy realistycznej o kobietach	S. Walczewska <i>Damy, rycerze i feministki</i> (podręcznik, s. 280–282); M.E. Andriolli <i>Pan Tadeusz z ręką na temblaku</i> (podręcznik, s. 280); A. Grotter <i>Po powstaniu</i> (podręcznik, s. 281)	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi popularnonaukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – zinterpretować wyrażenia metaforyczne zastosowane w tekście; – omówić relacje między mężczyzną a kobietą przedstawione w dziełach malarskich;	– hierarchizować i syntetyzować informacje; – opisać sytuację współczesnej kobiety w Polsce, wykorzystując argumentację zastosowaną w tekście;	feminizm	II 1, 5, 17, 18, 20, 22, 24
73.	<i>Pani Bovary to ja...</i> Uniwersalne znaczenia powieści Flauberta Mizogini i feminiści – realistycznej o	wykład w podręczniku, s. 283–284; G. Flaubert <i>Pani Bovary</i> (podręcznik, s. 284–286); J.D. Court <i>Rigolette</i> (285)	Scharakteryzowanie postawy bowarystycznej i sposobów jej opisu w powieści Flauberta	– nakreślić portret psychologiczny głównej bohaterki; – omówić relacje Emmy z mężem; – scharakteryzować sposób prowadzenia narracji w omawianym fragmencie powieści; provincji widzianej oczyma polega werystyczny sposób opisu rzeczywistości przedstawionej oraz określić	– odszukać przejawy postawy bowarystycznej w polskiej literaturze 2. poł. XIX wieku; – porównać sposób opisywania prowincji w powieściach Flauberta i Orzeszkowej;	naturalizm powieść eksperymentalna bowaryzm sensualizm	II 26, 27, 31, 36 R I 7 R II 3, 9

				funkcję, jaką ten zabieg pełni w utworze;			
74.	<i>Kolor tak i kolor nie.</i> Poetycka rozprawa o realizmie i – z realizmem Nawiązania do poetyki realizmu w literaturze współczesnej	wykład w podręczniku, s. 287–288; Z. Herbert <i>Trzy studia na temat realizmu</i> (podręcznik, s. 288–289); J. Szermentowski <i>Odpoczynek oracza</i> (podręcznik, s. 289); reprodukcje dzieł malarzy realistów (płyta CD-Extra, <i>Pozytywizm</i>)	Zinterpretowanie wiersza Herberta jako niejednoznacznej oceny poetyki realizmu	– objaśnić tytuł wiersza; – opisać kompozycję utworu; – omówić trzy typy artystów ukazane w utworze oraz właściwe dla nich sposoby przedstawiania rzeczywistości; – określić podmiot zbiorowy ujawniający się w ostatnim wersie;	– określić stosunek podmiotu lirycznego do trzech typów realizmu opisanych w wierszu; – scharakteryzować różne koncepcje świata i człowieka odpowiadające trzem odmianom realizmu przedstawionym w utworze;	sztuka zaangażowana studium	II 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 44 R II 9, 11
75.	Wędrowka po motywach i tematach: pozytywizm, czyli prawdziwy koniec wieku XIX	wykład w podręczniku, s. 291–296; A. Gieryski <i>Brama na Starym Mieście</i> (podręcznik, s. 292); W. Podkowiński <i>Powrót ze spaceru</i> (podręcznik, s. 296); wybrane fotografie	Synteza wiadomości na temat literatury pozytywistycznej	– wymienić oraz omówić najważniejsze motywy i toposy literatury pozytywistycznej oraz wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich; – omówić stosunek pozytywizmu do wartości romantycznych i romantycznej estetyki; – scharakteryzować pozytywistyczne ideały,	– sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury i kultury pozytywizmu; – objaśnić, na czym polega nowatorstwo literatury pozytywistycznej;		I 19, 21, 24, 25 III 12, 14, 18, 20, 26, 27

		dzieł sztuki (płyta CD-Extra, <i>Pozytywizm</i>)		odwołując się do dzieł literackich epoki;			
76.	Literatura i kultura wieku XIX – propozycje prezentacji	tematy prezentacji (podręcznik, s. 297–298)	Przygotowanie prezentacji ustnej na wybrany temat dotyczący kultury omówionej epoki/ omówionych epok (romantyzmu i pozytywizmu)	– samodzielnie wybrać temat prezentacji i zgromadzić materiał umożliwiający jego realizację; – na podstawie zgromadzonego materiału sformułować tezę, dobrać argumenty i wyciągnąć wnioski; – przywołać właściwe konteksty interpretacyjne.	– przy przygotowywaniu prezentacji wykorzystać samodzielnie dobraną bibliografię przedmiotową; – posługiwać się biegle terminologią teoretyczno- i historycznoliteracką.		III 1, 2, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 23, 25 R III 2, 3

ROZKŁAD MATERIAŁU Z PLANEM WYNIKOWYM *ZROZUMIEĆ TEKST – ZROZUMIEĆ CZŁOWIEKA* KLASA 2 CZĘŚĆ 2

Szarym kolorem tła oznaczono wymagania i treści kształcenia w zakresie rozszerzonym

L p.	Temat/ hasło programowe	Materiał nauczania	Cel lekcji	Wymagania podstawowe (uczeń potrafi...) ocena dopuszczająca i dostateczna	Wymagania ponadpodstawowe (uczeń potrafi...) ocena dobra i bardzo dobra	Pojęcia	Standardy
MODERNIZM							
1.	Młoda Polska – początki modernizmu	tablica chronologiczna, s. 7–14; wykład w	Określenie ram czasowych i najważniej-	– określić czas trwania epoki w Polsce i Europie; – objaśnić trzy nazwy epoki;	– wymienić najważniejsze czasopisma Młodej Polski; – objaśnić, na czym polega różnica między wąskim a	Młoda Polska modernizm neoromanty	I 27, 28

		podręczniku, s. 16–21; E. Okuń <i>My i wojna</i> (podręcznik, s. 19); wybrane fotografie dzieł sztuki okresu modernizmu (płyta CD-Extra, <i>Modernizm</i>)	szych cech epoki	– omówić sytuację społeczno-polityczną w Polsce i w Europie na przełomie XIX i XX w. oraz określić jej wpływ na rozwój kultury; – scharakteryzować Młodą Polskę jako epokę kryzysu wartości; – wskazać w dziele plastycznym elementy charakterystyczne dla sztuki secesyjnej;	szerokim znaczeniem terminu <i>modernizm</i> ; – wymienić i krótko omówić osiągnięcia Młodej Polski w literaturze i w innych dziedzinach sztuki;	zm secesja	
2.	<i>Szczęście wielkiej energii...</i> Filozofia modernizmu	wykład w podręczniku, s. 21–23; F. Nietzsche <i>Moralność panów i niewolników</i> (podręcznik, s. 24–25); E. Munch <i>Friedrich Nietzsche</i> (podręcznik, s. 24)	Dostrzeżenie wielonurtowości filozofii modernizmu	– określić temat omawianego fragmentu tekstu filozoficznego; – omówić i porównać zasady moralne obowiązujące panów i niewolników; – opisać sposób przedstawienia Nietzschego w dziele malarskim; – wymienić nazwiska najważniejszych filozofów modernizmu oraz określić ich poglądy;	– wyjaśnić, na czym polega przewartościowanie tradycyjnych wartości w filozofii Nietzschego; – porównać filozofię pozytywizmu i modernizmu;	filozoficzny pesymizm relatywizm intuicjonizm pęd życiowy witalizm	I 28 II 17, 18, 24
3.	<i>Jedna śmierć w zamian za sto</i>	wykład w podręczniku, s.	Przedstawienie światow-	– odtworzyć losy Raskolnikowa przedstawione w powieści; –	– zaprezentować światopogląd wybranych	nihilizm naturalizm	I 18, 19 II 25, 26,

	rosyjskiego nihilisty	<i>Zbrodnia i kara</i> (podręcznik, s. wieści); P. Fiedotow <i>Encore, jeszcze raz, encore</i> (podręcznik, s. 27); I. Repin <i>Student nihilista</i> (podręcznik, s. 29)	nikowa	– scharakteryzować pierwszoplanowych bohaterów powieści oraz	nać go ze światopoglądem głównego bohatera; filozoficzną Nietzschego;	(amoralizm) inteligencja	
4.	<i>Po prostu zabi-</i> zbrodni Poznawanie psychologiczne bohaterów literackich, jednostka wobec społeczeństwa nowoczesnego	wykład w (podręcznik, s. 31–33 oraz całość powieści); 32)	Nakreślenie a	– wskazać różnorodne motywy, które doprowadziły Ras- – roby; – przedstawić wpływ dokonanej zbrodni na psychikę bohatera; – zinterpretować tytuł koncepcji człowieka;	– scharakteryzować bohatera	psychologiz	I 18, 19
5.	<i>Czymże ja bym</i>	wykład w	Omówienie konfliktu świa-	– odtworzyć losy Soni przedstawione w powieści	– wykorzystać kontekst	agape	II 26, 28,

	<i>była bez Boga?</i> Sonia	podręczniku, s. 34–35;	topoglądowego przedstawio- nego w po-	oraz zaprezentować jej portret psychologiczny; – scharakteryzować	biblijny (postać Marii Magdaleny) w interpretacji	prawda ro- zumu	29, 31, 33, 35, 44
	feminiści – autorzy prozy realistycznej o kobietach	37)					
6.	<i>Potencjalna nieskończoność dialogu...</i> Poetyka powieści polifonicznej Mikrokosmos powieści reali- stycznej	M. Bachtin <i>Powieść polifoniczna</i> (podręcznik, s. 40–41); I. Repin <i>Spotkanie rewolucjonistów</i> (podręcznik, s. 41)	Umiejętność czytania ze zrozumienie m wypowiedzi naukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować argumenty na rzecz przetawionej tezy; – hierarchizować i syntetyzować informacje; – wnioskować na podstawie zebranych informacji;	– porównać powieść homofoniczną i polifoniczną według podanych kryteriów, odwołując się do znajomości <i>Zbrodni i kary</i> ;	powieść polifoniczna	I 20, 21 II 17, 18, 19, 24, 38 R I 7 R II 8
7.	<i>Co zostało nam, co wszystko wiemy...</i> Dekadentyzm w poezji	wykład w podręczniku, s. 42–44; K. Przerwa-Tet- majer <i>Koniec wieku XIX</i>	Scharakteryz owanie postawy dekadenckiej	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w wierszach; – wskazać postawy i przekonania odrzucone	– wykorzystać konteksty filozoficzne (filozofia hinduska, schopenhaueryzm) do interpretacji utworów; – porównać dwa poetyckie sposoby kreowania postawy	dekadentyz m liryka inwokacyjn a retoryka	I 18, 19 II 25, 26, 29, 30, 34, 35, 42

	Młodej Polski Przecucie końca cywilizacji europejskiej w poezji modernizmu	(podręcznik, s. 44); S. Korab-Brzozowski <i>O, przyjdź</i> (podręcznik, s. 46); W. Weiss <i>Demon</i> (podręcznik, s. 43); A. Mucha <i>Światło księżycy</i> (podręcznik, s. 46); G. Puccini <i>Cyganeria</i> (CD-Extra)		przez podmiot liryczny w wierszu Tetmajera; – objaśnić zakończenie utworu Tetmajera, odwołując się do idei dekadencek; – zaprezentować kreację śmierci w wierszu Brzozowskiego;	dekadenckiej w liryce młodopolskiej;	poetycka poeta przeklęty <i>spleen</i> dandys cyganeria wiersz wolny epitet metaforyczny nirwana rozpaczliwy hedonizm	
8.	<i>Sztuka nie ma żadnego celu...</i> Młodopolska refleksja o sztuce Artyści o artystach – autotematyzm literatury modernizmu	S. Przybyszewski <i>Confiteor</i> (podręcznik, s. 48)	Omówienie młodopolskiej koncepcji sztuki i artysty	– objaśnić tytuł eseju Przybyszewskiego; – określić relacje między sztuką a moralnością, rzeczywistością i absolutem; – przedstawić stosunek autora do sztuki popularnej; – scharakteryzować relacje między artystą a społeczeństwem;	– wskazać w tekście obecność różnych wzorców stylistycznych oraz wyjaśnić celowość ich wykorzystania w tekście;	manifest literacki „sztuka dla sztuki” filister	II 17, 18, 20, 22 R II 9, 10
9.	<i>Lubię, kiedy kobieta omdlewa w objęciu...</i> Młodopolska	wykład w podręczniku, s. 49–50; K. Przerwa-Tetmajer	Scharakteryzowanie modernistycznej koncepcji miłości jako	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego w wierszach; – opisać relacje między kobietą a mężczyzną	– wskazać środki stylistyczne służące opisaniu miłosnego aktu oraz określić ich funkcję w utworze Tetmajera; – porównać role	erotyzm w literaturze erotyk	I 18, 19 II 26, 29, 30, 34, 35, 40, 42

	poezja miłosna Poszukiwanie leków na <i>cierpienie duszy</i> w liryce modernizmu	[<i>Lubię, kiedy kobieta...</i>] (podręcznik, s. 51); A. Świrszczyńska <i>Rozczarowana i szczęśliwa</i> (podręcznik, s. 53); H. Toulouse-Lautrec <i>Toaleta</i> (podręcznik, s. 50); W. Podkowiński <i>Szał uniesień</i> (podręcznik, s. 52); R. Lalique <i>Modliszka</i> (podręcznik, s. 54)	doświadczeni a zmysłowego	przedstawione w utworze Tetmajera; – porównać literackie i malarskie kreacje modernistycznych kobiet; – zinterpretować tytuł wiersza Świrszczyńskiej;	przypisywane kobiecie i mężczyźnie w wierszach Tetmajera i Świrszczyńskiej;		
10	Czy wiesz, co rozkosz?... Młodopolska <i>femme fatale</i> Reinterpretacja biblijnych toposów w literaturze	wykład w podręczniku, s. 54–55; K. Zawistowska <i>Herodiada</i> (podręcznik, s. 56); G. Moreau <i>Zjawa</i> (podręcznik, s. 54) <i>Ghirlandata</i>	Odczytanie wiersza Zawistowskiego jako parnasistowskiej interpretacji historii biblijnej	– wykorzystać kontekst biblijny (historia Salome) do interpretacji utworu; – określić sytuację liryczną przedstawioną w wierszu oraz scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata; modernistycznego piękna;	– wskazać sposoby kreacji modernistycznej <i>femme fatale</i> w dziełach literackich i malarskich; – porównać biblijne i literackie przedstawienie historii Salome, samodzielnie dobierając kryteria porównania;	parnasizm liryka roli sytuacja liryczna	II 25, 26, 27, 33, 36, 38, 41 R II 2, 3, 8, 10

		(podręcznik, s. 58); J. Millais <i>Ofelia</i> , D.G. Rossetti <i>Koncert sielski</i> , G. Klimt <i>Judyta I</i> i <i>Judyta II</i> (płyta CD-Extra, <i>Modernizm</i>)		– scharakteryzować model miłości przedstawiony w utworze; – omówić budowę sonetu, odwołując się do tradycji gatunku;			
11 .– 12 .	<i>Przejrzyste, zwiewne [...]</i> <i> błękitne zadumanie...</i> Impresjonizm w malarstwie i w poezji Przemiany języka poetyckiego – symbolizm, impresjonizm i ekspresjonizm w liryce modernizmu	wykład w podręczniku, s. 60, 62; K. Przerwa-Tetmajer <i>W lesie</i> (podręcznik, s. 63); C. Monet <i>Impresja. Wschód słońca</i> (podręcznik, s. 59), <i>Katedra w Rouen</i> (podręcznik, s. 61); reprodukcje dzieł malarzy impresjonistów (płyta CD-Extra, <i>Modernizm</i>)	Zaprezentowanie impresjonizmu jako modernistycznego kierunku artystycznego obecnego w różnych dziedzinach sztuki	– opisać pejzaż przedstawiony na obrazie Moneta <i>Impresja. Wschód słońca</i> oraz w wierszu Tetmajera; – wskazać w wierszu Tetmajera środki stylistyczne charakterystyczne dla impresjonizmu oraz określić ich funkcję; – scharakteryzować nastrój w utworze poetyckim; – odszukać w wierszu wyrażenia odwołujące się do różnych zmysłów;	– zastosować w opisie dzieła sztuki terminologię charakterystyczną dla sztuk plastycznych; – porównać sposoby kreowania pejzażu w dziele malarskim w tekście literackim; – wymienić nazwiska francuskich impresjonistów i omówić ich osiągnięcia;	impresjonizm epitet malarski metafora artystyczna	I 21, 22, 24, 26, 28 II 30, 35, 36, 41 III 15 R II 12
13 .	<i>Nade wszystko muzyki!</i> Muzyczność i nastrojowość	K. Przerwa-Tetmajer <i>Melodia mgieł nocnych</i>	Wskazanie najważniejszych cech językowo-	– opisać pejzaż tatrzański przedstawiony w wierszu; – scharakteryzować	– zbadać kształt wersyfikacyjny utworu oraz określić rolę wersyfikacji w budowaniu nastroju wiersza;	instrumentacja głoskowa pejzaż	I 18, 21, 22, 24 II 26, 27, 29, 30, 36

	poezji impresjonistycznej Przemiany języka poetyckiego – symbolizm, impresjonizm i ekspresjonizm w liryce modernizmu	(podręcznik, s. 64); M. Gromada, obraz z cyklu <i>Modlitwy poranne – modlitwy wieczorne</i> (podręcznik, s. 65); reprodukcje dzieł malarzy impresjonistów (płyta CD-Extra, <i>Modernizm</i>)	stylistycznych poezji impresjonistycznej	kreację podmiotu lirycznego; – wskazać efekty muzyczne i akustyczne w wierszu oraz określić ich funkcję;	– wskazać w tekście elementy obrazowania charakterystyczne dla techniki impresjonistycznej;	mentalny	R II 3, 10
	Artyści o artystach – autotematyzm literatury modernizmu	P. Verlaine <i>Sztuka poetycka</i> (podręcznik, s. 66–67); C. Monet <i>La Grenouillère</i> (podręcznik, s. 66); A. Renoir <i>La Grenouillère</i> (podręcznik, s. 67); C. Debussy <i>Arabeska I</i> (płyta CD-Extra)	Interpretacja wiersza Verlaine’a jako manifestu poetyckiego	– sformułować postulaty nowej poezji przedstawione w wierszu; – zinterpretować metafory zastosowane w utworze, wykorzystując jako kontekst wiedzę o malarstwie impresjonistycznym;	– porównać program poetycki Verlaine’a z koncepcjami poezji Miłosza i Staffa; – porównać sposób przedstawienia tego samego pejzażu na dwóch obrazach impresjonistycznych;	paradoks	R II 5, 9, 11, 12
14	Wynaturzone okazy gatunku ludzkiego...	wykład w podręczniku, s. 68–69;	Sportretowanie środowisk biedoty	– streścić wątek Wiktora Judyma i jego rodziny; – wymienić grupy	– określić podobieństwa między literackim i malarskim przedstawieniem pejzażu	naturalizm proletariatu „wykluczeni”	I 18 II 25, 30, 31, 35

	Obraz życia i pracy „wykluczonych” Realistyczny portret miasta i wsi w literaturze Młodej Polski	S. Żeromski <i>Ludzie bezdomni</i> (podręcznik, s. 69–71 oraz całość powieści); M. Sironi <i>Pejzaż miejski z kominami</i> (podręcznik, s. 71); J.-F. Millet <i>Angelus – Anioł Pański</i> (podręcznik, s. 72); H. Toulouse-Lautrec <i>Pracznia</i> (płyta CD-Extra, <i>Modernizm</i>); Fernand Cormon <i>Kuźnia</i>, W. Bell Scott <i>Żelazo i węgiel</i>, H. Daumier <i>Pracznia</i> (płyta CD-Extra, <i>Pozytywizm</i>)	przedstawionych w powieści	społeczne dotknięte nędzą przedstawione w powieści; – scharakteryzować warunki życia biedoty miejskiej i wiejskiej; – opisać stosunek warstw wyższych do ludzi biednych; – wskazać przyczyny degeneracji ludzi z nizin społecznych;	miejskiego; – odszukać cechy obrazowania naturalistycznego w opisie dzielnic biedoty; – porównać styl opisu pracy wykonywanej przez Judymową i kowala ze stalowni;	”	
15	<i>Mile, wykwiłtne, przyjemne sale [...] i mieszkanie [...]</i>	wykład w podręczniku, s. 73–74; S. Żeromski <i>Ludzie bezdomni</i>	Interpretacja metaforyczne go sensu tytułu powieści	– opisać mieszkania i domy przedstawione w powieści oraz określić ich funkcję w budowaniu kreacji bohaterów;	– rozpoznać różne typy narracji w powieści; – porównać dwa systemy wartości przedstawione w utworze: <i>ludzi bezdomnych</i> i	powieść młodopolska a narracja personalna	I 18, 20, 21 II 26, 27, 28, 29, 38 R I 7

	<i>puste jak psiarnia</i>. Idea domu i bezdomności w powieści Żeromskiego Bohaterowie modernistyczne j w poszukiwaniu wartości	(podręcznik, s. 74–76 oraz całość powieści); O. Boznańska <i>Kobieta w białej sukni</i> (podręcznik, s.	Żeromskiego	– wskazać przyczyny bezdomności różnych bohaterów powieści, odwołując się do ich losów przedstawionych w utworze; – wskazać podstawowe cechy gatunkowe powieści modernistycznej;	zadomowionych;	mowa pozornie zależna epizod	R II 8
16	<i>Słowo tajemnicze zawierające sens życia...</i> Symbole wyborów moralnych bohaterów powieści Żeromskiego Symbol jako sposób mówienia o rzeczywistości i psychologiczne j, społecznej i narodowej w	S. Żeromski <i>Ludzie bezdomni</i> (podręcznik, s. 77–80 oraz całość powieści); <i>Wenus z Milo</i> (podręcznik, s. 78; P. de Chavannes <i>Biedny rybak</i> (podręcznik, s. 80)	Odczytanie znaczenia najważniejszych symboli zawartych w powieści	– opisać dzieła sztuki przedstawione w pierwszym rozdziale powieści; – scharakteryzować postawy symbolizowane przez Wenus z Milo i rybaka; – zinterpretować symbol rozdartej sosny w ostatnim rozdziale powieści; – porównać zachowanie Judyma przedstawione w pierwszym i ostatnim rozdziale powieści;	– porównać wygląd rybaka z obrazu de Chavannes i jego opis z powieści; – wyjaśnić, w jaki sposób Wenus z Milo i rybak wiążą się z problematyką społeczną i moralną poruszaną w utworze; – określić istotę wyboru dokonywanego przez Judyma, odwołując się do kategorii tragizmu;	symbol idealizm ambiwalencja	I 18, 26 II 28, 29, 31, 33, 41, 45

	dramacie i prozie Młodej Polski						
17 .	<i>Ten dług przeklęty...</i> Sąd Bohaterowie prozy modernistyczne a w literaturze młodopolskiej	wykład w podręczniku, s. (podręcznik, s. 82–83 oraz całość	Nakreślenie portretu Judyma	– zrekonstruować losy Tomasza Judyma; – omówić konflikt między argumenty obu stron); – wskazać cechy romantyczne i pozytywistyczne w kreacji bohatera;	– porównać losy Judyma i Korzeckiego;	społeczniostwo	II 25, 45, 47
18 .	<i>Rachuj no się, z łaski swej, ze słowami!</i> Agresja i przemoc w języku Etyka mówienia – agresja werbalna jako jeden z przejawów	wykład w podręczniku, s. 83–84; S. Żeromski <i>Ludzie bezdomni</i> (podręcznik, s. 84–85)	Scharakteryzowanie istoty działania językowego	– określić zakres zainteresowań pragmatyki językowej; – zaprezentować przyczyny sporu między Judymem a administratorem zakładu leczniczego w Cisach; – określić intencje wypowiedzi Judyma we fragmencie powieści; – wypisać z tekstu obraźliwe określenia	– ocenić skuteczność działań językowych Judyma; – wymienić działania komunikacyjne, w jakich wyraża się agresja językowa; – rozpoznać ironię w wypowiedzi Krzywosąda i określić jej funkcję;	pragmatyka językowa	I 9, 13 a), b), 14 II 11, 12

	przemocy w relacjach międzyludzkich Zależność między kształtem językowym wypowiedzi a kontekstem pragmatycznym (nadawca, odbiorca, sytuacja komunikacyjna)			rozmówców użyte przez Judyma oraz wytłumaczyć, na czym polega ich obelżywy charakter; – objaśnić znaczenie frazeologizmu stanowiącego tytuł rozdziału powieści;			
19	<i>Zatopion w szum, krzak dzikiej róży...</i> Symbolizm w	wykład w podręczniku, s. 87–89; J. Kasproicz	Wskazanie istoty symbolizmu jako prądu	– objaśnić mechanizm powstawania symbolu (relacje między dosłowną a niedosłowną płaszczyzną	– wskazać różnice między symbolem a alegorią; – porównać obrazy Tatr w utworach Tetmajera i Kasproicza;	symbolizm symbol alegoria personifikac	I 18, 21, 22 II 25, 30, 35, 36, 40
	symbolizm, impresjonizm i ekspresjonizm w lirycie modernizmu	Schouppé <i>Lomnica</i> (podręcznik, s. 90); reprodukcje dzieł malarzy symbolistów (płyta CD-Extra,		konstruowaniu obrazów poetyckich (róży i limby); – zinterpretować symbole wykorzystane w sonetach, wskazując na ich wieloznaczność;	gatunkowej sonetu w cyklu Kasproicza, odwołując się do tradycji gatunku;		

		Modernizm)					
20 – 21 .	<i>Natura jest świętynią ...</i> Symboliczna mowa wtajemniczony ch Przemiany języka poetyckiego – symbolizm, impresjonizm i ekspresjonizm w liryce modernizmu	wykład w podręczniku, s. 91–92; Ch. Baudelaire <i>Oddźwięki</i> (podręcznik, s. 93), <i>Padlina</i> (podręcznik, s. 94–95); W. Korab- Brzozowski <i>Powinowactwo cieni i kwiatów o zmierzchu</i> (podręcznik, s. 96); G. Moreau <i>Jednorożce</i> (podręcznik, s. 92); A. Böcklin <i>Wyspa umarłych</i> (podręcznik, s. 97); reprodukcje dzieł malarzy symbolistów (płyta CD-Extra, Modernizm)	Omówienie technik poetyckich charakterysty cznych dla poezji symbolicznej	– zinterpretować symbole wykorzystane w wierszach; – odczytać wiersze symbolistów jako próby odkrycia mistycznego porządku świata; – wyjaśnić, na czym polega synestezyjne połączenie wrażeń zmysłowych w wierszach oraz określić funkcję tego zabiegu; – odszukać w wierszu Baudelaire’a elementy podwójnej estetyki (turpizmu i klasycznego piękna) oraz określić funkcję takiego zestawienia; – wykazać asocjacyjny charakter przedstawienia poetyckiego w wierszu Brzozowskiego;	– porównać sposoby kreowania rzeczywistości symbolicznej w dziełach malarskich i w tekstach literackich; – wyjaśnić mechanizm przekładu dzieła sztuki na słowo poetyckie; – wykorzystać jako kontekst do interpretacji wiersza Baudelaire’a tradycję barokową (w zakresie estetyki i refleksji egzystencjalnej);	synestezja wyobrażenia poetycka mistyka turpizm montaż asocjacyjny muzyka sfer ekfrazy	I 21, 22, 24, 26, 28 II 27, 28, 29, 30, 35, 36, 41 R II 3, 5, 7, 12
22 .	<i>Kto wie, czy nazwa „poezja sugestii” nie byłaby</i>	M. Podraza- Kwiatkowska <i>Sugestia w poezji</i>	Umiejętność czytania ze zrozumienie m	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy;	– wnioskować na podstawie zebranych informacji; – rozpoznać zależności kompozycyjne pomiędzy		II 17, 18, 19, 22, 24

	właściwsza... O istocie poezji symbolicznej Przemiany języka poetyckiego – symbolizm, impresjonizm i ekspresjonizm w liryce modernizmu	symbolicznej (podręcznik, s. 99–101); J. Mehoffer <i>Dziwny ogród</i> (podręcznik, s. 100)	wypowiedzi naukowej	– hierarchizować i syntetyzować informacje; – porównać pojęcia symbolu i sugestii; – zdefiniować pojęcia i terminy przywoływane w tekście; – rozpoznać funkcję środków składniowych zastosowanych w artykule;	poszczególnymi częściami tekstu;		
23	O szyby deszcz dzwoni... Sposoby tworzenia nastroju w wierszu młodopolskim Przemiany języka poetyckiego – symbolizm, impresjonizm i ekspresjonizm w liryce modernizmu	wykład w podręczniku, s. 102–103; L. Staff <i>Deszcz jesienny</i> (podręcznik, s. 103–104); W. Pruszkowski <i>Zmierzch</i> (podręcznik, s. 103)	Odczytanie problematyki egzystencjalnej w wierszu Staffa	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego w wierszu; – opisać obrazy poetyckie wykreowane w utworze; – odszukać w refrenie synonimy i powtórzenia oraz określić ich funkcję; – odszukać symbole wykorzystane w utworze oraz odczytać wyrażane przez nie treści egzystencjalne; – wskazać w wierszu elementy obrazowania impresjonistycznego;	– zbadać budowę wersyfikacyjną wiersza; – omówić rolę refrenu w budowaniu nastroju oraz wyrażaniu treści egzystencjalnych; – wskazać motyw powtarzający się we wszystkich zwrotkach utworu;	synteza sztuk	I 18 II 26, 27, 28, 29, 30, 34, 35, 36, 42
24	Chłop potęgą jest i basta... Obraz wsi	wykład w podręczniku, s. 105–107;	Nakreślenie zbiorowego portretu chłopa	– objaśnić genezę dramatu; – wymienić i scharak-	– odszukać w tekście odwołania do mitu piastowskiego i kościusz-	dramat neoromantyczny	I 8, 18, 19, 25, 28 II 10, 25,

	polskiej w <i>Weselu</i> Realistyczny literaturze Młodej Polski	S. Wyspiański <i>Wesele</i>; T. Axentowicz <i>Kołomyjka</i>	pów jako grupy społecznej przedstawion Wy- spiańskiego	teryzować bohaterów dramatu pochodzących z warstwy chłopskiej; – omówić chłopską chłopów do inteligencji, szlachty i Żydów; – wskazać przykłady kolokwializacji i dialektyzacji w dramacie na różnych poziomach języka;	kowskiego oraz określić funkcje tych odwołań; – wykorzystać kontekst historyczny (rabacja galicyjska) do interpretacji obrazu warstwy – wskazać pierwowzory głównych chłopskich bohaterów <i>Wesela</i>;	naturalizm w dramacie kolokwializacja	26, 27, 34, 35, 45
25	<i>Sen, muzyka, granie, bajka...</i> Obraz polskiej inteligencji w dramacie Wyspiańskiego i w filmie Wajdy portret miasta i wsi w literaturze Młodej Polski Przekład dzieła literackiego na język filmu	wykład w podręczniku, s. 109–110; S. Wyspiański <i>Wesele</i>; A. Wajda <i>Wesele</i>; kadr z filmu A. Wajdy <i>Wesele</i> (podręcznik, s.	Nakreślenie zbiorowego portretu inteligencji jako grupy społecznej przedstawionej w dramacie go i w filmie Wajdy	– wymienić i scharakteryzować bohaterów dramatu pochodzących z inteligencji; – opisać stosunek inteligencji do chłopów oraz jej wyobrażenia na temat polskiej wsi, wypowiedzi bohaterów i scen filmowych; – opisać przyczyny niemożności porozumienia się obu warstw społecznych przedstawionych w dramacie; – wskazać błędy	– wskazać pierwowzory głównych inteligenckich bohaterów <i>Wesela</i>; – przedstawić młodopolską koncepcję sztuki i artysty na podstawie wypowiedzi bohaterów dramatu; – omówić sposób przedstawienia słabości polskich elit w filmie Wajdy;	chłopomani a reprezentacja	I 18, 19, 26 II 25, 26, 34, 35, 41, 45 R II 12

				popelnione przez Gospodarza jako przywódcę zbiorowości;			
26 .– 27 .	<i>Co się komu w duszy gra...</i> <i>Wesele</i> jako dramat symboliczny Symbol jako sposób mówienia o rzeczywistość i psychologiczne j, społecznej i narodowej w dramacie i prozie Młodej Polski	wykład w podręczniku, s. 114–116; S. Wyspiański <i>Wesele</i> ; J. Malczewski <i>Błędne koło</i> (podręcznik, s. 114–115); S. Wyspiański <i>Chocholy</i> (podręcznik, s. 117); reprodukcje dzieł S. Wyspiańskiego i J. Malczewskie go (płyta CD- Extra, <i>Modernizm</i>)	Odczytanie treści egzystencjaln ych i narodowych wyrażonych w wizyjnych scenach dramatu	– określić przyczyny pojawienia się w dramacie postaci fantastycznych; – połączyć w pary postacie oraz ukazujące się im osoby dramatu; – omówić problemy moralne, egzystencjalne i psychologiczne bohaterów dramatu wyobrażone w postaciach Widma, Stańczyka, Rycerza, Hetmana i Upiora; – wskazać różnice między Wernyhory a pozostałymi postaciami fantastycznymi; – opisać i zinterpretować zachowanie weselników w scenie chocholego tańca; – odczytać znaczenie symbolicznych rekwizytów pojawiających się w dramacie;	– wskazać nawiązania do obrazu Malczewskiego w dramacie; – porównać kreację Wernyhory w dramacie Wyspiańskiego i w filmie Wajdy; – zanalizować didaskalia do I aktu <i>Wesela</i> jako zapowiedź problematyki poruszanej w utworze; – określić zbiorowe nadzieje Polaków personifikowane przez postać Wernyhory; – omówić źródła inspiracji kulturowych wykorzystanych w kreacji postaci fantastycznych;	dramat symboliczn y symbole kolektywne rozdwojenie jaźni <i>alter ego</i> dialog pozorny	I 18, 26, 28 II 25, 26, 28, 29, 31, 34, 41, 43, 44, 45, 46 R II 2, 5
28 .– 29 .	<i>Pańskiego gniewu dzień.</i> Ekspresjonizm w poezji	wykład w podręczniku, s. 118–119; J. Kasprówicz	Zaprezentow anie ekspresjoniz mu jako	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w hymnie;	– zaprezentować wizerunek Ewy w hymnie, wskazując na funkcję aluzji kulturowych w tej kreacji;	ekspresjoniz m synekdocha ekspresywn	I 21, 22, 24, 26, 28 I 18 II 26, 28,

	i malarstwie modernizmu Przemiany języka poetyckiego – symbolizm, impresjonizm i ekspresjonizm w liryce modernizmu Przecucie końca cywilizacji europejskiej w poezji modernizmu	<i>Dies irae</i> (podręcznik, s. 120–122); F. Marc <i>Los zwierząt</i> (podręcznik, s. 121); E. Munch <i>Krzyk</i> (podręcznik, s. 125); reprodukcje dzieł malarzy ekspresjonistów (płyta CD-Extra, <i>Modernizm</i>)	modernistycznego kierunku artystycznego obecnego w różnych dziedzinach sztuki	– przedstawić zdarzenia opisane w utworze; – zaprezentować i porównać wizerunki Boga-ojca i syna-Chrystusa wykreowane w hymnie; – scharakteryzować stosunek podmiotu lirycznego do Boga-ojca; – wykorzystać kontekst biblijny (apokalipsa) do interpretacji utworu; – opisać nastrój w utworze; – rozpoznać najważniejsze środki stylistyczne zastosowane w hymnie oraz określić ich funkcje; – opisać postać i pejzaż przedstawione na obrazie, wskazując na ich deformację; – nazwać uczucia wyrażane przez przedstawioną postać oraz poprzez kreację pejzażu;	– omówić sposób realizacji formy gatunkowej hymnu w utworze Kasprowicza, odwołując się do tradycji gatunku; – zastosować w opisie dzieła sztuki terminologię charakterystyczną dla sztuk plastycznych; – opisać kolorystykę obrazu i wyjaśnić jej znaczenie symboliczne; – porównać literacką i malarską realizację techniki ekspresjonistycznej;	ość bluźnierstwo katastrofizm manicheizm mizoginizm	29, 30, 33, 35, 36, 41 III 15 R II 2, 5, 8, 12
30	<i>Najdroższy</i> <i>wyraz...</i> Refleksja o ojczyźnie w wierszu Jana	wykład w podręczniku, s. 126; J. Kasprowicz [<i>Rzadko na</i>	Dostrzeżenie ewolucji postaw w liryce Kasprowicza	– nazwać i scharakteryzować dwie skontrastowane z sobą postawy przedstawione w wierszu;	– wskazać w tekście środki stylistyczne służące wyrażeniu emocjonalności wypowiedzi i sakralizacji idei ojczyzny; – scharakteryzować relacje	wiersz toniczny akcent wyrazowy zestrój	I 18, 21 II 27, 29, 35, 45, 46

	Kasprowicza Ewolucja postaw w twórczości poetów młodopolskich	<i>moich wargach...</i>] (podręcznik, s. 127–128); S. Filipkiewicz <i>Łąka</i> (podręcznik, s. 129)		– zaprezentować obraz ojczyzny przedstawiony w wierszu oraz stosunek podmiotu lirycznego do niej; – opisać pejzaż wykreowany w utworze, wskazując na jego sielskość i zwyczajność;	łączące podmiot liryczny z innymi ludźmi;	akcentowy franciszkani zm demagogia ortografia szacunku	
31 .	<i>W bolesnej cichości ziemi...</i> Pomiędzy poetyckością a naturalizmem Realistyczny portret miasta i wsi w literaturze Młodej Polski	wykład w podręczniku, s. 130–132; W.S. Reymont <i>Chłopi</i> (podręcznik, s. 132–134 oraz całość powieści); J. Malczewski <i>Wspomnienie młodości</i> (podręcznik, s. 133); F. Ruszczyk <i>Ziemia</i> (podręcznik, s. 134); reprodukcje malarskich przedstawień wsi, np. J. Chełmońskiego,	Omówienie sposobów kreacji świata przedstawionego w powieści Reymonta	– scharakteryzować głównych bohaterów powieści oraz streścić najważniejsze wątki utworu; – opisać czas i miejsce akcji powieści; – scharakteryzować narrację zastosowaną w utworze; – rozpoznać w powieści fragmenty charakterystyczne dla konwencji impresjonistycznej, realistycznej i naturalistycznej;	– objaśnić, w czym wyraża się mityczność świata wykreowanego w powieści; – wskazać we fragmentach utworu środki stylistyczne charakterystyczne dla różnych modernistycznych kierunków artystycznych oraz określić ich funkcje;	<i>mimesis</i>	I 18, 20, 21 II 27, 30, 35, 36, 38

		J. Szermentowski (płyta CD-Extra, <i>Pozytywizm</i>); L. Wyczółkowski <i>Orka na Ukrainie</i> (płyta CD-Extra, <i>Modernizm</i>)					
32 .– 33 .	<i>Te usta pełne i tak czerwone...</i> <i>Życie erotyczne</i> Lipiec Realistyczny portret miasta i wsi w literaturze Młodej Polski	wykład w podręczniku, s. 135–137; W.S. Reymont <i>Chłopi</i> (podręcznik, s. 136, 138–139 oraz całość powieści); W. Gerson <i>Przy studni</i> (podręcznik, s. 139)	Scharakteryzowanie modelu miłości i małżeństwa w powieści	– określić relacje rodzinne wiążące główne postaci utworu; – wymienić wydarzenia w I tomie powieści motywowane pożądaniem płciowym bohaterów; – scharakteryzować relacje między mężczyznami a kobietami w społeczności chłopskiej, odwołując się do kreacji wybranych bohaterów utworu;	– wskazać prawa natury oraz zasady narzucone przez kulturę i religię regulujące życie emocjonalne bohaterów; – sformułować zarzuty stawiane Jagnie przez gromadę oraz określić przyczyny klęski bohaterki;	moralność seksualna	I 18, 19 II 26, 31, 42, 44, 45
34 .– 35 .	<i>Jak dwa psy wściekle...</i> <i>Zło w Chłopach</i> Realistyczny portret miasta i wsi w literaturze Młodej Polski	wykład w podręczniku, s. 140–141; W.S. Reymont <i>Chłopi</i> (podręcznik, s. 141–144 oraz całość powieści);	Przedstawienie Reymontowskiej koncepcji człowieka jako istoty biologicznej	– omówić konflikty między bohaterami powieści, wskazując na przyczyny ich sporów; – odtworzyć hierarchię panującą w lipieckiej gromadzie; – określić wpływ warunków życia	– opisać relacje między rodzicami a dziećmi zaprezentowane w powieści; – scharakteryzować zasady etyczne, jakimi kierują się mieszkańcy Lipiec; – porównać sposób przedstawienia konfliktu pokoleń w <i>Nad Niemnem</i> i w		I 18, 19 II 26, 31, 42, 44, 45

		W. Tetmajer <i>Procesja w Bronowicach</i> (podręcznik, s. 144)		bohaterów powieści na ich zachowanie; – wskazać najważniejszą wartość w życiu chłopów (ziemia) oraz wyjaśnić jej wpływ na działania i emocje bohaterów;	<i>Chłopach</i> ;		
36	<i>Kiej somsiad z somsiadem się zejdzie...</i> Dialektyzacja w literaturze Terytorialne zróżnicowanie polszczyzny	wykład w podręczniku, s. 145–146; W.S. Reymont <i>Chłopi</i> (podręcznik, s. 146–148); mapka <i>Dialekty</i> E. Redliński <i>Konopielka</i> (podręcznik, s. 149); kadr z filmu <i>Konopielka</i> W. Leszczyńskiego (podręcznik, s. 149)	Omówienie kształtu językowego powieści Reymonta	– wskazać przykłady dialektyzmów w powieści Reymonta na poziomie fonetycznym, fleksyjnym, słowotwórczym, leksykalnym i frazeologicznym; – wymienić terytorialnym współczesnej polszczyzny; – scharakteryzować chłopską refleksję na temat ludzkiego losu i kondycji człowieka; – porównać światopogląd społeczności wiejskiej w <i>Chłopach</i> i we fragmencie <i>Konopielki</i>	– odszukać w tekście nawiązanie do <i>Księgi Koheleta</i> oraz objaśnić jego funkcję; – udowodnić, iż Reymont odwołuje się w powieści do różnych wzorców stylistycznych oraz objaśnić funkcję tego zabiegu;	stylizacja środowiska termin żargon gwara slang	I 6 a), b), c), 8 II 8, 10
37	<i>Zza świata szła</i>	wykład	Omówienie	przedstawić losy Szymona Winrycha i omówić kreację	objaśnić, na czym polega	deheroizacja	I 22, 26

	styczniowe	<i>Rozdzióbią nas</i>	styczniowego	kreacją bohatera na obrazie Grottgera, wskazując na	określić funkcję tego zabiegu;		34, 40, 45
	Bohaterowie	(podręcznik, s.		znaczenie tytułu opowiadania; sformułować refleksję o	samodzielnie dobierając kryteria porównania;		
	w poszukiwaniu wartości	s. 153); temat powstania w malarstwie, np. M. Gieryski <i>Powrót bez pana</i> , A. Gieryski <i>Patrol powstańczy</i> , S. Witkiewicz <i>Ranny powstaniec</i> (płyta CD-Extra, <i>Pozytywizm</i>)					
38	<i>Polski my naród...</i> Różne ujęcia sprawy narodowej	wykład w podręczniku, s. 155–156; M. Konopnicka <i>Rota</i> (podręcznik, s. 156); <i>Orędzie biskupów</i>	Prześledzenie ewolucji polskiego etosu narodowego w XX wieku	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego w utworze Konopnickiej; – wykorzystać kontekst historyczny (germanizacja) do interpretacji <i>Roty</i> ; – opisać Polaków i	– odszukać w tekście Konopnickiej aluzję literacką do <i>Wesela</i> oraz wskazać jej funkcję; – wyjaśnić genezę listu polskich biskupów do biskupów niemieckich; – porównać sposób	archaizacja peryfraz inwersja naród nacjonalizm pojednanie	II 25, 26, 29, 33, 34, 40, 42, 43, 45, 46 R II 2

		<i>polskich do ich niemieckich braci w Chrystusowy m urzędzie pasterskim</i> (podręcznik, s. 157–158); J. Matejko <i>Władysław Jagiełło na poboju grunwaldzkim</i> (podręcznik, s. 155); <i>Rota</i> (płyta CD-Extra)		Niemców przedstawionych w utworze, wskazując na kontrast w wartościowaniu obu narodowości; – zrekonstruować program narodowy zawarty w <i>Rocie</i>;	postrzegania stosunków polsko-niemieckich w <i>Rocie</i> i <i>Orędku biskupów polskich...</i>;		
39	<i>Wędrówką życie jest człowieka...</i> Nawiązania do modernistyczny	wykład w podręczniku, s. 159, 161–162; s. 160); E. Stachura <i>Wędrówką życie</i> (podręcznik,	Porównanie sposobu ujęcia toposu i Stachury	wskazać zasadę zestawienia tekstów; scharakteryzować stylistyczne w obu wierszach oraz określić ich funkcję;	porównać konstrukcję wersyfikacyjną, rymową i stroficzną wierszy; – wskazać podobieństwa i	<i>homo viator</i> rymy (męskie – , konsonanse – asonanse, rymów	I 21, 22, 27, 28 II 25, 26,

		s. 163); H. Fantin- Latour <i>Kącik przy stole</i> (podręcznik, s. 160)				(krzyżowy, okalający, parzysty)	
40	<i>Dola mojego pokolenia...</i> Cyganeria krakowska i jej inspiracje	T. Boy-Żeleński <i>Baudelaire, poeta krakowski</i> (podręcznik, s. 164–166) G. Puccini <i>Cyganeria</i> (płyta CD- Extra)	Umiejętność czytania ze zrozumienie m wypowiedzi popularnonau kowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – odszukać informacje w tekście; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – wyjaśnić związki frazeologiczne zastosowane w tekście; – zinterpretować tytuł tekstu Boya;	– hierarchizować i syntetyzować informacje; – rozpoznać środki stylistyczne zastosowane w tekście;		II 4, 17, 18, 22, 24
41 .– 42 .	<i>Było to, jakbym wskoczył w studnię...</i> Czas moralnej próby Bohaterowie prozy modernistyczne	wykład w podręczniku, s. 167–168; J. Conrad <i>Lord Jim</i> (podręcznik, s. 169–170 oraz całość powieści); J.J.	Dostrzeżenie uniwersalnoś ci etyki Conradowski ej	– zrekonstruować losy Jima; – scharakteryzować bohatera powieści Conrada; – opisać kodeks etyczny ludzi morza; – – –	– omówić kompozycję powieści Conrada oraz zastosowane w niej zabiegi narracyjne; – zabrać głos w dyskusji nad czynem Jima; – omówić model patriotyzmu pokolenia Kolumbów,	honor odpowiedzi alność hańba etyka Conradowsk a	I 18 II 26, 29, 31, 44, 45, 46 III 12, 13, 17, 18, 20

	w literaturze współczesnej	<i>Wschód słońca na morzu po burzy</i> (podręcznik, s. 168)		– objaśnić, na czym polegała „sytuacja conradowska”, w jakiej znaleźli się młodzi Polacy należący do pokolenia Kolumbów;			
43	<i>Myśl o moim odległym powinowactwie z tym dzikim, namiętym wrzaskiem.</i> Joseph Conrad jako świadek epoki kolonialnej prozy modernistyczne	wykład w podręczniku, s. 175–176; J. Conrad <i>Jądro ciemności</i> (podręcznik, s. 177–179 oraz całość opowiadania)	Przedstawienie konfliktu między naturą a cywilizacją w opowiadaniu Conrada	– scharakteryzować Marlowa i Kurtza oraz zrekonstruować ich losy; – omówić stosunek Europejczyków do rdzennych mieszkańców Afryki; – wskazać cechy immoralizmu w postawie Kurtza oraz określić konsekwencje stanowiska etycznego przyjętego przez bohatera; –	– wykorzystać kontekst filozoficzny (idea nadczłowieka Nietzschego) do interpretacji utworu; – objaśnić celowość zabiegów kompozycyjnych i narracyjnych zastosowanych w opowiadaniu; – porównać obraz natury w <i>Chłopach</i> i <i>Jądrze ciemności</i> ;	krytyka postkolonialna Inny przemoc symboliczna akulturacja	I 18, 28 II 26, 28, 29, 31, 34, 43, 44, 45
44	<i>I pomyśleć [...], że chciałem umrzeć, żem przeżył swoją największą miłość – dla kobiety, która mi się nie</i>	wykład w podręczniku, s. 180–181, 184; M. Proust <i>W poszukiwaniu straconego czasu</i> (podręcznik, s. 181–183);	Interpretacja dzieła Schöndorffa jako filmowego portretu francuskiej <i>belle époque</i>	– opowiedzieć fabułę filmu; – opisać realia epoki przedstawione w filmie; – przedstawić historię miłości Swanna, wskazując na jej destrukcyjny charakter; – scharakteryzować	– wskazać rolę głównego motywu muzycznego w opowiadanej historii; – porównać światy arystokracji i mieszczaństwa przedstawione w filmie; – ocenić postępowanie głównych bohaterów;	rodzajowość adaptacja filmowa kadr ścieżka dźwiękowa	I 26, 27, 29 II 26, 41 III 18, 19, 20 R II 12

	<i>podobała...</i> Volker Schlöndorff czytający Prousta Przekład dzieła literackiego na język filmu	V. Schlöndorff <i>Miłość Swanna</i>; J. Vermeer van Delft <i>Widok Delft</i> (podręcznik, s. 185)		emocje przeżywane przez bohaterów filmu oraz relacje między nimi;			
45	Wędrówka przez symbole i motywy – modernizm jako czas przełomu	wykład w podręczniku, s. 186–188; J. Malczewski <i>Święty Franciszek</i> (podręcznik, s. 187); wybrane fotografie dzieł sztuki modernizmu (płyta CD-Extra, <i>Modernizm</i>)	Synteza wiadomości na temat literatury modernistycz nej	– wymienić oraz omówić najważniejsze motywy i toposy literatury modernistycznej; wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich; – wymienić oraz omówić najważniejsze prądy artystyczne w literaturze i sztuce modernizmu; – przedstawić stosunek modernizmu do wartości romantycznych i romantycznej estetyki; – scharakteryzować modernistyczne postawy, odwołując się do dzieł literackich epoki;	– sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury i kultury modernizmu; – objaśnić, na czym polegało nowatorstwo literatury modernistycznej;		I 19, 21, 24, 25 III 12, 14, 18, 20, 26, 27
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – NURT KLASYCZNY							
46	Dwudziestolecie międzywojenne	wykład w podręczniku, s. 190–195;	Określenie ram czasowych i	– określić czas trwania epoki oraz objaśnić jej nazwę;	– objaśnić, na czym polega dwoistość tendencji w literaturze międzywojnia	faszyzm nazizm sanacja	I 27, 28

	– kryzys i schyłek nowoczesności	W. Weiss Kryzys (podręcznik, s. 191); rysunek satyryczny z 1933 r. (podręcznik, s. 192); mapy (płyta CD-Extra); wybrane reprodukcje dzieł sztuki nurtu klasycznego międzywojnia (płyta CD-Extra, <i>Dwudziestolecie ...</i>); K. Szymanowski <i>Król Roger – Pieśń Roksany</i> (płyta CD-Extra)	najważniejszych cech epoki	– omówić sytuację polityczną w Polsce i w Europie po I wojnie światowej; – scharakteryzować dwudziestolecie międzywojenne jako epokę kryzysu wartości; – wskazać w dziele plastycznym symbolikę obrazującą kryzysowe nastroje epoki;	(kontynuacja i awangarda); – wymienić i krótko omówić ruchy polityczne dwudziestolecia;	komunizm	
47	<i>Zmierzch Zachodu</i> . Historiozofia kryzysu nowoczesności	wykład w podręczniku, s. 196–197; O. Spengler <i>Zmierzch Zachodu</i> (podręcznik,	Omówienie oznak i przyczyn kryzysu kultury europejskiej w myśli	– określić temat omawianego fragmentu tekstu filozoficznego; – objaśnić sposób rozumienia pojęcia <i>Zachód</i> w tekście Spenglera; – omówić, na czym	– wskazać podobieństwa w sposobie postrzegania współczesnego miasta w tekście Spenglera, poglądach Ortegi y Gasset i na obrazie Chwistka; – sformułować ogólne prawa		I 28 II 17, 18, 24

		s. 197–198); L. Chwistek <i>Miasto</i> (podręcznik, s. 198); Z. Radnicki <i>Pejzaż fabryczny</i> (płyta CD-Extra, <i>Dwudziestolecie</i> ...)	filozoficznej Spenglera	polega przeciwstawienie kultury i cywilizacji w filozofii Spenglera;	rządzące rozwojem historii dostrzeżone przez filozofa;		
48 .	<i>Nie masz wśród nich miejsca dla nadziei...</i> Obraz bolszewika we wspomnieniach z Wołynia Rewolucja jako <i>zmięczenie świata</i> i cywilizacji europejskiej	wykład w podręczniku, s. 199–200; Z. Kossak- Szczyńska <i>Pożoga</i> (podręcznik, s. 201–202); polski i radziecki plakat propagandowy z okresu wojny polsko- bolszewickiej (podręcznik, s. 200)	Sformułowa- nie oceny rewolucji komunistycz- nej wyrażonej we wspomnieniach Kossak- Szczyńskiej	– wykorzystać kontekst historyczny (wojna polsko-bolszewicka) do interpretacji utworu; – scharakteryzować kreację narratora w utworze, odwołując się do kontekstu biograficznego; – opisać zachowania i postawy żołnierzy radzieckich przedstawione w tekście; – odczytać metaforyczne znaczenie tytułu wspomnień; – wskazać z tekście wtręty z języka rosyjskiego oraz objaśnić funkcje tego zabiegu;	– rozpoznać w tekście aluzję literacką oraz określić jej funkcję; – wykorzystać kontekst filozoficzny (refleksja Ortegi y Gasset o buncie mas) do interpretacji utworu;	autobiografi a styl makaronicz- ny stereotyp	II 26, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 43, 46 R II 2, 5, 9
49 .	<i>Kto odczaruje nas?</i> Fascynacja	wykład w podręczniku, s. 203–204;	Porównanie kreacji prowincji	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w	– określić związek motta z historią miłosną opowiedzianą w wierszu Tuwima;	fantastyka w malarstwie liryzm	I 18, 24, 26 II 26, 29,

	miasteczkiem w twórczości Marca Chagalla i Juliana Tuwima Codziennosc jako temat literatury dwudziestolecia międzywojennego	J. Tuwim <i>Przy okrągłym stole</i> (podręcznik, s. 207); A. Słonimski <i>Elegia miasteczek żydowskich</i> (podręcznik, s. 209); M. Chagall <i>Ja i miasteczko</i> (podręcznik, s. 205), <i>Wiolonczelista</i> (podręcznik, s. 208)	w lirycie Tuwima i Słonimskiego oraz w malarstwie Chagalla	wierszu Tuwima oraz określić relacje między nimi; – opisać przestrzeń Tomaszowa i domu w utworze Tuwima; – wskazać elementy realistyczne i fantastyczne na obrazach Chagalla; – wykorzystać kontekst historyczny (Holokaust) do interpretacji wiersza Słonimskiego;	– wskazać podobieństwo nastroju obrazów Chagalla i liryku Tuwima; – rozpoznać i zinterpretować symbole wykorzystane w dziełach malarskich; – wyjaśnić funkcję odwołania do nazwy gatunkowej (elegia) w tytule wiersza Słonimskiego;	malarski prowincja sztetl	40, 43, 45 R II 12
50 .– 51 .	<i>Jeszcze nie widział w swym życiu takiego zjawiska jak ten entuzjizm Polaków...</i> Inicjacje Cezarego Baryki	wykład w podręczniku, s. 210–211; S. Żeromski <i>Przedwiośnie</i> (podręcznik, s. 211–215 oraz całość powieści); F. Ruszczyk <i>Przedwiośnie</i> (podręcznik, s. 212)	Nakreślenie portretu psychologicznego Cezarego Baryki	– zrekonstruować losy Cezarego Baryki; – wskazać dwa obszary, których dotyczy dojrzewanie głównego bohatera (sfera emocjonalna i światopoglądowa); – scharakteryzować relacje rodzinne Cezarego (związki z matką i ojcem); – omówić wpływ rewolucji w Baku na dojrzewanie bohatera; – omówić jego stosunek	– odczytać metaforyczny sens tytułu powieści, odwołując się do kreacji głównego bohatera; – przedstawić postawę Cezarego wobec bohaterów reprezentujących symboliczne porządki wartości (Szymona Gajowca i Antoniego Lulka);	powieść inicjacyjna imię ojca	I 18 II 25, 26, 28, 29, 43, 45

				do Polski i polskości; – opisać relacje Cezarego z kobietami; – zinterpretować ostatnią scenę powieści, dostrzegając jej symbolikę;			
52	<i>Krew płynęła [...] jako rzeka wieloramienna</i> ... Rewolucja i jej skutki Rewolucja jako <i>zmierzch świata</i> i cywilizacji europejskiej	S. Żeromski <i>Przedwiośnie</i> (podręcznik, s. 217–219 oraz całość powieści), <i>Rewolucja w bibliotece</i> (podręcznik, s. 220–221); W. Wojtkiewicz <i>Manifestacja uliczna</i> (podręcznik, s. 219)	Omówienie uniwersalnych mechanizmów w rewolucji przedstawionych w powieści Żeromskiego	– przedstawić przebieg wydarzeń podczas rewolucji w Baku; – omówić przejawy i skutki terroru rewolucyjnego; – zaprezentować i porównać poglądy dotyczące rewolucji oraz postawę wobec przewrotu wszystkich członków rodziny Baryków; – wykorzystać kontekst historyczny (I wojna światowa, rewolucja październikowa, konflikt ormiańsko-tatarski) do interpretacji utworu;	– rozpoznać cechy poetyki naturalizmu w opisie rewolucji oraz stylu patetycznego w wypowiedzi Cezarego skierowanej do matki oraz określić funkcję niejednorodności stylistycznej zastosowanej przez Żeromskiego; porównać ocenę oraz sposób przedstawienia rewolucji i rewolucjonistów w <i>Przedwiośniu</i> i <i>Pożodze</i> ;	rewolucja konflikt etniczny	I 18, 28 II 25, 31, 32, 34, 35, 40, 43, 45
53	<i>Polsce trzeba na gwałt wielkiej idei!</i> Projekty odrodzonego państwa	S. Żeromski <i>Przedwiośnie</i> (podręcznik, s. 222–225 oraz całość powieści); R. Świerszczyński	Interpretacja dzieła Żeromskiego jako powieści politycznej	– wymienić trzy koncepcje społeczno-polityczne ukazane w utworze; – objaśnić, na czym polega utopijność idei szklanych domów;	– wskazać podobieństwa i różnice między poglądami Seweryna Baryki i Szymona Gajowca; – określić funkcję kreacji Cezarego Baryki (jako <i>człowieka z zewnątrz</i> i młodego	utopia pragmatyzm monetaryzm	I 18, 31 II 25, 31, 34, 35, 42, 43, 45, 46 III 12, 13, 17, 18,

	<i>Radość z odzyskanego śmietnika</i> – literatura wobec problemów II Rzeczypospolitej	ki, gmach Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie (podręcznik, s. 223)		– przedstawić rządowy program reform, reprezentowany przez Gajowca; – zrekonstruować program społeczno-polityczny komunistów; – odczytać metaforyczny sens tytułu powieści, odwołując się do zaprezentowanej w niej problematyki społeczno-politycznej;	idealisty) dla sposobu przedstawienia rzeczywistości powojennej Polski; – zabrać głos w dyskusji nad wadami i zaletami koncepcji społeczno-politycznych ukazanych w utworze;		20, 21
54	<i>Wszystko tu było na swoim miejscu...</i> Żeromski wobec narodowych mitów <i>Radość z odzyskanego śmietnika</i> – literatura wobec problemów II Rzeczypospolitej	wykład w podręczniku, s. 226–227; S. Żeromski <i>Przedwiośnie</i> (podręcznik, s. 227–229 oraz całość powieści); J. Fałat <i>Powóz przed pałacem w Łańcucie</i> (podręcznik, s. 229)	Odczytanie powieści jako rozrachunku z polską mitologią narodową	– scharakteryzować tryb życia mieszkańców Nawłoci; – omówić hierarchię wartości prowincjonalnego ziemiaństwa przedstawioną w powieści; – porównać stosunek Karusi i Cezarego do mitu Kresów, odwołując się do losów obojga bohaterów;	– rozpoznać w tekście i nazwać środki stylistyczne służące ośmieszeniu postaw nawłockiej społeczności; – porównać obraz tradycji szlacheckiej w <i>Przedwiośniu</i> i <i>Panu Tadeuszu</i>;	tradycjonalizm satyryczność	I 18, 25, 31 II 25, 30, 40, 43, 45 R II 7
55	<i>O, cóż jest piękniejszego niż wysokie drzewa...</i>	L. Staff <i>Wysokie drzewa</i> (podręcznik, s. 231); S. Jesienin	Dostrzeżenie wspólnych tendencji artystycznych	– opisać świat przedstawiony (czas i przestrzeń) wykreowany w obu wierszach;	– objaśnić, na czym polega podobieństwo między kreacjami natury w utworach literackich i na obrazie Marca;	epifania estetyzm imażinizm	I 18, 22, 24, 26 II 25, 26, 35, 36, 40

	Estetyzm w poezji Staffa i Jesienina Nowy model języka poetyckiego w liryce międzywojnia	[<i>Porzuciłem mój dom rodzinny...</i>] (podręcznik, s. 233); I. Szyszkina <i>Żyto</i> (podręcznik, s. 233); F. Marc <i>Koń w pejzażu</i> (podręcznik, s. 234)	w polskiej i rosyjskiej liryce międzywojnia	– określić typ liryki; – wskazać podobieństwa i różnice w koncepcji natury w poezji Staffa i Jesienina; – rozpoznać w tekstach najważniejsze środki stylistyczne oraz określić ich funkcję;	– dostrzec przemiany w postawie podmiotu lirycznego w wierszu Staffa w stosunku do młodopolskiej twórczości poety;		
		M. Świetlicki <i>Prawda o drzewach</i> (podręcznik, s. 232)	Interpretacja wiersza Świetlickiego jako polemiki z <i>Wysokimi drzewami</i> Staffa	– wskazać atrybuty drzew w obu utworach poetyckich; – wypisać z tekstów pojęcia odnoszące się do sfery religii oraz określić ich funkcję;	– scharakteryzować przedstawione w wierszach relacje między bytem natury a człowiekiem i sferą <i>sacrum</i> ;		II 30, 31, 40
56	<i>Niechaj wiosnę, nie Polskę zobaczę...</i> Poeci Skamandra wobec tradycji literackiej Nowy model języka poetyckiego w liryce międzywojnia	wykład w podręczniku, s. 235–236; J. Tuwim <i>Do krytyków</i> (podręcznik, s. 235); J. Lechoń <i>Herostrates</i> (podręcznik, s. 237); H. Matisse <i>Radość życia</i> (podręcznik, s. 237);	Odtworzenie programu poetyckiego skamandrytów w wyrażonego w ich wierszach	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w wierszach; – wskazać w wierszu Tuwima elementy współczesności oraz objaśnić ich funkcję; – określić stosunek skamandrytów do tradycji romantycznej i młodopolskiej;	– wykorzystać kontekst historyczny (odzyskanie przez Polskę niepodległości) do analizy programu poetyckiego skamandrytów; – scharakteryzować koncepcję poety i poezji w wierszach;	Skamander witalizm urbanizm	I 18, 25, 28 II 26, 29, 33, 34, 43 R II 7

		L. Kramsztyk <i>Portret Jana Lechonia</i> (płyta CD-Extra, <i>Dwudziestolecie ...</i>)					
57 .– 58 .	<i>Trzeba kochać po majowemu...</i> Kult życia w poezji Tuwima Nowy model języka poetyckiego w liryce międzywojnia Codzienność jako temat literatury dwudziestolecia międzywojennego	J. Tuwim <i>Przemiany</i> (podręcznik, s. 239), <i>Życie codzienne</i> (podręcznik, s. 240), <i>Trudy majowe</i> (podręcznik, s. 241); K. Mikulski <i>Obudziło mnie brzęczenie owadów</i> (podręcznik, s. 240)	Omówienie postawy podmiotu lirycznego wierszy Tuwima wobec życia	– scharakteryzować sytuację nadawczo-odbiorczą wykreowaną w lirykach; – wskazać w wierszach środki stylistyczne służące dynamizacji wypowiedzi; – omówić sposób postrzegania natury w poezji Tuwima; – rozpoznać w tekstach najważniejsze środki stylistyczne oraz określić ich funkcję;	– odszukać w utworach elementy języka potocznego oraz wskazać ich rolę; – objaśnić, na czym polega dostrzegana przez poetę wartość codzienności; – rozpoznać aluzję literacką w wierszu <i>Przemiany</i> ;	biologizm	I 18, 19 II 25, 26, 30, 33, 40
59 .	<i>Coraz mniej sukienek...</i> Przemiany społeczne i obyczajowe w dwudziestolecu międzywojennym	P. Oseka <i>Bolszewizm zmysłów precz</i> (podręcznik, s. 242–246); T. Łempicka <i>Autoportret w zielonym bugatti</i> (podręcznik, s.	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi popularnonaukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – opisać budowę słowotwórczą neologizmów przywołanych w tekście; – zinterpretować tytuł	– hierarchizować i syntetyzować informacje; – wskazać znaki nowej obyczajowości międzywojennej na obrazie Łempickiej;		I 3 b) II 1, 17, 18, 24

		245)		tekstu Osęki;			
60	<i>Jak paryska Nike z Samotraki...</i> Poetki dwudziestolecia międzywojenne go o miłości Kobiety i kobiecość w poezji i prozie międzywojennej	M. Pawlikowska-Jasnorzewska <i>Miłość, Nike</i> (podręcznik, s. 247), <i>La précieuse, Listy</i> (podręcznik, s. 248); K. Iłakowiczów na <i>Błękitna chwila</i> (podręcznik, s. 250); A. Rodin <i>Pocałunek</i> (podręcznik, s. 248); C. Brâncuși <i>Pocałunek</i> (podręcznik, s. 249)	Scharakteryzowanie różnych kreacji kobiety i modeli miłości w wierszach polskich poetek XX wieku	– omówić różne kreacje bohaterów lirycznych wierszy Pawlikowskiej i Iłakowiczówny; – scharakteryzować sposób postrzegania miłości w wierszach, zwracając uwagę na różne odcienie uczuciowe ukazane w utworach; – wskazać cechy epigramatu w wierszach Pawlikowskiej; – odszukać paradoksy w lirykach Pawlikowskiej oraz zinterpretować ich sens;	– wskazać w utworach nawiązania do poetyki skamandrytów; – rozpoznać w tekstach nawiązania kulturowe oraz określić ich funkcje; – porównać obraz miłości w wierszach obu poetek i w liryce Tuwima;	epigramat gender	I 18 II 25, 26, 27, 29, 30, 33, 35, 40, 45
		H. Poświatowska <i>Lustro</i> (podręcznik, s. 251)		– wykorzystać kontekst kulturowy (mit o Narcyzie) do interpretacji wiersza; – wyjaśnić, na czym polega reinterpretacja mitu w utworze;	– określić różnice między stylistyką wiersza Poświatowskiej a językiem autorek dwudziestolecia międzywojennego;		R I 6 R II 1, 2, 9
61	<i>Jest się takim, jak miejsce, w</i>	wykład w podręczniku,	Opisanie koncepcji	– scharakteryzować głównych bohaterów	– scharakteryzować program etyczny Zenona i porównać go	powieść psychologic	I 18 II 25, 26,

	<i>którym się jest...</i> Literacki dialog z determinizmem	s. 252–253; Z. Nałkowska <i>Granica</i> (podręcznik, s. 253–255 oraz całość powieści); M. Kisling <i>Portret młodej dziewczyny</i> (podręcznik, s. 254)	psychologicznej wpisanej w powieść Nałkowskiej	powieści: Zenona Ziembiewicza, Elżbietę Biecką i Justynę Bogutównę; – omówić relacje bohaterów z rodzicami; – wskazać przykłady odtwarzania schematów postępowania rodziców w zachowaniach dzieci; – opisać relacje między Zenonem, Elżbietą i Justyną, odwołując się do pojęcia „schematu boleborzańskiego”;	z rzeczywistymi osiągnięciami bohatera; – przedstawić dążenia protagonistów do uwolnienia się spod władzy uwarunkowań środowiskowych oraz wskazać przyczyny klęski tych usiłowań;	zna introspekcja determinizm biologiczno-środowiskowy	31, 35, 42, 44
62 .– 63 .	<i>Jakaś granica, za którą nie wolno przejść...</i> Problematyka moralna powieści Nałkowskiej	Z. Nałkowska <i>Granica</i> (podręcznik, s. 256–259 oraz całość powieści)	Odczytanie metaforycznego sensu tytułu powieści	– uporządkować chronologicznie wydarzenia z życia Zenona Ziembiewicza; – scharakteryzować plany i działania Zenona jako prezydenta miasta; – wskazać różnice między samooceną Zenona a interpretacją jego zachowań i postaw przez innych; – sformułować zarzuty stawiane Zenonowi przez Elżbietę w scenie ich ostatniej rozmowy; – zinterpretować	– zabrać głos w dyskusji nad odpowiedzialnością bohatera za decyzję Justyny i rozkaz strzelania do robotników; – scharakteryzować rozwiązania kompozycyjne i narracyjne zastosowane w powieści oraz określić ich funkcję w prezentacji problematyki psychologicznej;	technika punktów widzenia kompozycja achronologiczna inwersja czasowa relatywizm etyczny	I 18, 20, 21 II 26, 27, 29, 38, 44 III 12, 13, 17, 18, 20, 21

				znaczenie wyrazu <i>granica</i> w wypowiedzi Elżbiety;			
64	<i>Kładka przez ową przepaść...</i> Starość i śmierć w powieściach Marii Dąbrowskiej i Zofii Nałkowskiej Kobiety i kobiecość w poezji i prozie międzywojennej	wykład w podręczniku, s. 260–261; M. Dąbrowska <i>Noce i dni</i> (podręcznik, s. 261–262); Z. Nałkowska <i>Granica</i> (podręcznik, s. 262–263 oraz całość powieści); G. Klimt <i>Trzy okresy życia kobiety</i> (podręcznik, s. 263); A. Świrszczyńska <i>Łzy</i> (podręcznik, s. 264)	Omówienie problematyki egzystencjalnej w powieściach Nałkowskiej i Dąbrowskiej	– określić podobieństwa między bohaterkami obu powieści (Adamową Ostrzeńską i Cecylią Kolichowską); – przywołać okoliczności śmierci obu bohaterów; – opisać relacje między Cecylią Kolichowską a synem; – wskazać różnice w sposobie odchodzenia obu kobiet oraz wyjaśnić przyczyny tych różnic;	– porównać sposób postrzegania starości w prozie i w dziele malarskim; – scharakteryzować przyjaciółki Cecylii Kolichowskiej, zwracając uwagę na konwencje literackie zastosowane w ich opisie; – porównać sposób przedstawienia starości w prozie dwudziestolecia międzywojennego i wierszu Świrszczyńskiej;	powieść rzeka refleksja egzystencjalna	I 18 II 26, 31, 35, 40, 44
65 – 66	<i>I czuję twe pocałunki i coraz bardziej umieram...</i> Miłość i śmierć w wierszach Bolesława Leśmiana	wykład w podręczniku, s. 265–267; B. Leśmian <i>[W malinowym chruśniaku...]</i> (podręcznik, s. 267), <i>Rok</i>	Omówienie problematyki egzystencjalnej w liryce Leśmiana	– scharakteryzować kreację natury w poezji Leśmiana; – opisać relacje między kochankami w erotykach Leśmiana; – omówić sposób postrzegania śmierci	– wykorzystać kontekst filozoficzny (idea pędu życiowego Bergsona) do interpretacji wierszy Leśmiana; – sformułować Leśmianowską refleksję dotyczącą bytu i niebytu; – wskazać w poezji Leśmiana	sensualizm metafizyka liryka narracyjna ballada filozoficzna liryzm	I 18, 21, 22, 28 II 25, 26, 27, 28, 30, 34, 35, 45

	Refleksja metafizyczna i filozoficzna w poezji Bolesława Leśmiana	nieistnienia (podręcznik, s. 268), <i>Dwoje ludzi</i> (podręcznik, s. 269), [<i>Pociemku, pociemku łkasz...</i>] (podręcznik, s. 270); D. Hitz <i>Dziewczyna na polu maków</i> (podręcznik, s. 268); W. Pruszkowski <i>Zaduszki</i> (podręcznik, s. 271)		w wierszach Leśmiana; – rozpoznać najważniejsze środki stylistyczne zastosowane w utworach oraz określić ich funkcje; – odczytać sensy symboliczne zawarte w poezji Leśmiana; – wskazać cechy gatunkowe ballady w wierszu <i>Dwoje ludzi</i> ;	nawiązania do twórczości ludowej i określić ich funkcje;		
		B. Leśmian <i>Szczęście</i> (podręcznik, s. 272)		– sformułować wyrażoną w liryku Leśmiana refleksję o przyczynach niemożności osiągnięcia szczęścia;	– porównać kształt językowo-stylistyczny erotyków Mickiewicza i Leśmiana;		
67	<i>Zabóstwiło się cudacznie...</i> Poetyckie (i nie tylko) sposoby wzbogacania leksyki Sposoby wzbogacania	wykład w podręczniku, s. 272–273; B. Leśmian <i>Ballada bezludna</i> (podręcznik, s. 273–274), <i>Topielec</i>	Dostrzeżenie specyfiki języka poetyckiego Leśmiana	– omówić zasady tworzenia neologizmów; – wypisać z wierszy Leśmiana neologizmy, objaśnić ich znaczenie oraz omówić budowę słowotwórczą; – rozpoznać w tekście neosemantyzmy;	– określić funkcję neologizmów wykorzystujących przedrostki <i>bez-</i> i <i>nie-</i> w kreowaniu Leśmianowskiej refleksji ontologicznej; – wykorzystując formanty istniejące w systemie językowym, utworzyć	neologizm neosemantyzm	I 2 b), 3 b), 3 d) II 30 R II 3

	zasobu leksykalnego polszczyzny	(podręcznik, s. 275); J. Malczewski <i>W tumanie</i> (podręcznik, s. 275)			neologizm i objaśnić jego znaczenie;		
68	<i>Poezja – snem?</i> O motywach onirycznych w poezji	M. Głowiński <i>Leśmian – sen</i> (podręcznik, s. 276–279); F. Hodler <i>Sen</i> (podręcznik, s.	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi naukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – hierarchizować i syntetyzować informacje; w tekście; – rozpoznać funkcję odwołań do innych publikacji naukowych w artykule Głowińskiego;	– wnioskować na podstawie zebranych informacji; – rozpoznać zależności kompozycyjne pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;		II 17, 18, 19, 22, 24 R I 15
69	<i>Narkotyzując się wspomnieniami</i> ... Czas akcji i narracja w <i>Cudzoziemce</i> Marii Kuncewiczowej Kobiety prozie	wykład w podręczniku, s. 280–281; M. Kuncewiczowa <i>Cudzoziemka</i> ; S. Dali <i>Uporczywość pamięci</i> (podręcznik, s.	Scharakteryzowanie rozwiązań kompozycyjnych i narracyjnych zastosowanych w powieści	– określić czas akcji, przedakcji i narracji powieści; – wskazać zdarzenia należące do dwóch płaszczyzn czasowych (akcji i przedakcji); – omówić zależności między oboma planami czasowymi oraz funkcje	– wskazać przykłady różnych typów narracji zastosowanych w powieści (odautorska, personalna) oraz określić funkcje każdej z nich; – porównać sposób prowadzenia narracji i kompozycję w <i>Cudzoziemce</i> oraz wybranej powieści dziewiętnastowiecznej;	czas akcji (czas fabuły) czas narracji przedakcja retrospekcja retardacja	I 20, 21, 22 II 27, 35, 38, 40 R I 5, 7 R II 3, 8

	międzywojenne j						
70 .– 71 .	<i>Znużona królowa.</i> Literacki portret psychologiczny Kobiety i kobiecość w poezji i prozie międzywojenne j	wykład w podręczniku, s. 283; M. Kuncewiczowa <i>Cudzoziemka</i> (podręcznik, s. 284–286 oraz całość powieści); M.E. Andriolli <i>Roza Weneda</i> (podręcznik, s. 285)	Omówienie sposobów przedstawiania portretu psychologicznego postaci literackiej	– zrekonstruować losy Róży; – opisać relacje bohaterki z mężem i dziećmi; – rozpoznać motywy działań Róży; – określić wpływ niespełnionej miłości Róży oraz jej wykorzenienia na psychikę bohaterki; – odczytać metaforyczne znaczenie tytułu powieści; bohaterka, wskazując na wyrażone w nim postawy i emocje;	– porównać kreacje Róży i Emmy Bovary, samodzielnie dobierając kryteria porównania; – wskazać w powieści inspiracje dwudziestowiecznymi koncepcjami psychologicznymi, służące pogłębieniu portretu psychologicznego Róży; – wskazać w tekście przykłady introspekcji oraz	psychologia funkcjonalna behawioryzm gestaltizm freudyzm opis behawioralny postawa	II 25, 26, 29, 30, 34, 45 R I 5 R II 5, 9
72 .	<i>Nie za mną, a przede mną życie...</i> Dwie powieści o pamięci, nieszczęściu i tęsknocie Przeszłość jako czynnik determinujący człowieka –	wykład w podręczniku, s. 287–288; S. Lem <i>Solaris</i> (podręcznik, s. 289); M. Kuncewiczowa <i>Cudzoziemka</i> (podręcznik, s. 289–290 oraz całość powieści)	Odczytanie refleksji na temat ludzkiej pamięci w powieściach Kuncewiczowej i Lema	– opisać wpływ wspomnienia młodości na metamorfozę Róży; – omówić pragnienia i oczekiwania Kelvina; – objaśnić, na czym polega mechanizm połączenia przeszłości i przyszłości w psychice jednostki, odwołując się do kreacji bohaterów omawianych powieści;	– porównać sposób postrzegania pamięci w omawianych powieściach oraz w utworach romantycznych i pozytywistycznych;		II 25, 26, 31, 40, 45 R I 5, 6 R II 1

	odkrywanie tajników ludzkiej psychiki w prozie międzywojenne j i współczesnej				– porównać sposób postrzegania niespełnionej miłości w obu utworach;			
73 .	<i>Ani słowa, ani jednego</i>	wykład w podręczniku,	Interpretacja wypowiedzi	– objaśnić istotę intencji komunikacyjnej ; – wskazać warunki	– scharakteryzować intencje i strategie komunikacyjne Róży	lokucja illokucja	I 9, 14 II 11, 12	
	Etykieta językowa – językowego savoir-vivre'u Zależność między kształtem językowym wypowiedzi a kontekstem pragmatycznym (nadawca, odbiorca, sytuacja komunikacyjna)			(wyrażoną wprost i nie wprost); – wyrazić tę samą intencję komunikacyjną na różne sposoby;	rozmowie z niedoszlą synową; – podzielić wypowiedzi ze względu na ich aspekt	deklaratywy etykieta językowa		
141								

74	Dwudziestolecie międzywojenne – nurt klasyczny: wędrówka po problemach i tematach	wykład w podręczniku, s. 295–297; J. Kossak <i>Cud nad Wisłą 15 sierpnia 1920 roku</i> (podręcznik, s. 296–297); <i>Marsz I Brygady</i> (płyta CD-Extra)	Synteza wiadomości na temat nurtu klasycznego literatury międzywojennej	– wymienić oraz omówić najważniejsze motywy i topoty literatury międzywojennej oraz wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich; – omówić związki literatury międzywojnia z polską sytuacją społeczno-polityczną;	– sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury i kultury międzywojnia;		I 19, 21, 24, 25 III 12, 14, 18, 20, 26, 27
75	Modernizm i nurt klasyczny dwudziestolecia międzywojennego – propozycje prezentacji	tematy prezentacji (podręcznik, s. 298–299); bibliografia przedmiotowa (podręcznik, s. 300–301)	Przygotowanie prezentacji ustnej na wybrany temat dotyczący kultury omówionej epoki/omówionych epok (modernizmu i międzywojnia)	– samodzielnie wybrać temat prezentacji i zgromadzić materiał umożliwiający jego realizację; – na podstawie zgromadzonego materiału sformułować tezę, dobrać argumenty i wyciągnąć wnioski; – przywołać właściwe konteksty interpretacyjne.	– przy przygotowywaniu prezentacji wykorzystać samodzielnie dobraną bibliografię przedmiotową; – posługiwać się biegle terminologią teoretyczno–i historycznoliteracką.		III 1, 2, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 23, 25 R III 2, 3

ROZKŁAD MATERIAŁU Z PLANEM WYNIKOWYM ZROZUMIEĆ TEKST – ZROZUMIEĆ CZŁOWIEKA – KLASA 3

Szarym kolorem tła oznaczono wymagania i treści kształcenia w zakresie rozszerzonym.

Lp.	Temat / hasło	Material	Cel lekcji	Wymagania	Wymagania	Pojęcia	Standardy
-----	---------------	----------	------------	-----------	-----------	---------	-----------

	programowe	nauczania		podstawowe (uczeń potrafi...) ocena dopuszczająca i dostateczna	ponadpodstawowe (uczeń potrafi...) ocena dobra i bardzo dobra		
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – AWANGARDA							
1.	Dwudziestolecie międzywojenne – czas awangardy Pojęcie awangardowości w sztuce	tablica chronologiczna, s. 7–14; wykład w podręczniku, s. 16–19; L. Chwistek <i>Miasto fabryczne</i> (podręcznik, s. 16); R. Malczewski <i>Porąbka – zapora na rzece Sole</i> (podręcznik, s. 18); film edukacyjny <i>Pojęcie kultury masowej</i> (CD-ROM)	Omówienie tła społeczno-kulturowego epoki	– scharakteryzować nowy porządek polityczny w Europie po zakończeniu I wojny światowej; – wymienić najważniejsze osiągnięcia w dziedzinie techniki i gospodarki w I połowie XX wieku; – objaśnić, na czym polega masowy charakter kultury dwudziestolecia międzywojennego;	– objaśnić, na czym polega i z czego wynika niejednoznaczność stosunku do miasta w kulturze I połowy XX wieku; – wskazać dwa przeciwstawne nurty w sztuce początków epoki ponowoczesnej (nurt fascynacji cywilizacją industrialną i nurt eskapistyczny) oraz określić różnice między nimi;	kultura masowa masowa rozrywka sport masowy masowa konsumpcja	I 25, 26, 27, 28, 29, 30
2.	Psychoanaliza – filozofia podświadomości	wykład w podręczniku, s. 19–21; Z. Freud <i>Kultura jako źródło cierpień</i> (podręcznik, 21–23); U. Boccioni <i>Sen albo Paolo i Francesca</i> (podręcznik, s. 22); przykłady malarstwa surrealistycznego	Scharakteryzowanie psychoanalizy jako teorii filozoficznej	– scharakteryzować relacje między trzema sferami ludzkiej psychiki; – przedstawić najważniejsze twierdzenia psychoanalizy w zakresie psychologii i antropologii; – omówić Freudowską koncepcję kultury;	– wskazać wpływ koncepcji Freuda na rozwój niektórych kierunków w sztuce I połowy XX wieku (ekspresjonizm, abstrakcjonizm, surrealizm); – zinterpretować dzieło plastyczne, odwołując się do kategorii pojęciowych charakterystycznych dla psychoanalizy;	podświadomość <i>ego</i> <i>id</i> <i>superego</i> psychoanaliza	I 26, 28 II 17, 24 R II 12

		(podręcznik, s. 52; CD-ROM – S. Dali i M. Chagall)					
3.– 4.	Witkacy i Picasso – przedstawiciele awangardy w malarstwie wieku XX Pojęcie awangardowości w sztuce	wykład w podręczniku, s. 24–31; Witkacy <i>Kuszenie świętego Antoniego II</i> (podręcznik, s. 26– 27); P. Picasso <i>Guernica</i> (podręcznik, s. 28– 29); prezentacje Witkacy (CD-ROM <i>Zrozumieć tekst...</i> kl. 3)	Wskazanie wielowymiarow ości sztuki awangardowej	– opisać rzeczywistość przestawioną na obrazach; – określić, na czym polega i czemu służy deformacja rzeczywistości w analizowanych dziełach plastycznych; – wskazać charakterystyczne cechy awangardowych kierunków artystycznych w omawianych dziełach; – wykorzystać kontekst kulturowy (tradycja hagiograficzna) i polityczny (wojna domowa w Hiszpanii) do interpretacji dzieł;	– zastosować w opisie dzieł sztuki terminologię charakterystyczną dla sztuk plastycznych; – zaprezentować sylwetkę Witkacego jako pisarza, malarza i teoretyka sztuki; – przedstawić najważniejsze założenia teorii Czystej Formy; – wymienić i scharakteryzować kierunki w muzyce w I połowie XX wieku;	formizm Czysta Forma Tajemnica Istnienia ekspresjonizm w malarstwie kubizm deformacja muzyka eksperymentaln a neoklasycyzm jazz	I 24, 26, 28 R II 2, 12
5.– 6.	<i>Nie jest tak straszną rzeczą być aresztowanym ...</i> Współczesny everyman w surrealistycz nym świecie Człowiek wobec władzy totalitarnej	wykład w podręczniku, s. 31–32; F. Kafka <i>Proces</i> (podręcznik, s. 32–35 oraz całość powieści); R. Schlichter <i>Hausvogteiplatz</i> (podręcznik, s. 34)	Scharakteryzow anie kreacji świata przedstawionego w powieści Kafki	– określić czas i miejsce akcji powieści; – wskazać przyczyny aresztowania Józefa K. oraz rozpoznać symboliczne znaczenie tego wydarzenia; – zaprezentować styl życia Józefa K. przed aresztowaniem; – opisać działania podejmowane przez bohatera po aresztowaniu;	– przedstawić sylwetkę głównego bohatera, zwracając uwagę na jego psychikę, postawę wobec świata oraz stosunek do instytucji; – wyjaśnić, na czym polega złamanie zasady prawdopodobieństwa życiowego w kreacji świata w utworze; – porównać kreacje Raskolnikowa i Józefa K.;	surrealizm (nadrealizm) moralitet everyman	I 18, 20, 22 II 26, 28, 29, 35 R I 5 R II 3, 11

	w literaturze dwudziestolecia międzywojenne go			– wskazać elementy grozy w kreacji świata przedstawionego w dziele literackim i plastycznym; – opisać sposób funkcjonowania sądu; – scharakteryzować kafkowską koncepcję winy i kary;			
7.	<i>Wszyscy dążą do prawa...</i> <i>Proces</i> jako nowoczesna parabola Przemiany formy powieściowej w literaturze międzywojennej	wykład w podręczniku, s. 36; F. Kafka <i>Proces</i> (podręcznik, s. 37–38 oraz całość powieści)	Interpretacja utworu Kafki jako metafory sytuacji człowieka we współczesnym świecie	– umiejscowić historię opowiedzianą przez księdza w fabule utworu; – scharakteryzować świat przedstawiony (czas, przestrzeń, bohaterowie, wydarzenia) opowieści kapelana; – wskazać związek przypowieści z kazania księdza z przypadkiem Józefa K.; – omówić paraboliczne sensy utworu (w wymiarze psychologicznym, egzystencjalnym, metafizycznym i społeczno-politycznym);	– omówić kafkowskie rozumienie wolności człowieka; – porównać sposób konstruowania paraboli w Nowym Testamencie i <i>Procesie</i>;	parabola (przypowieść)	I 18, 21 II 25, 26, 28, 29, 31, 38, 44 R I 5 R II 8
8.– 9.	Awangarda w poezji polskiej Pojęcie awangardowości	wykład w podręczniku, s. 39–41; K. Przerwa-Tetmajer <i>Widok ze Świnicy do Doliny</i>	Analiza porównawcza wiersza modernistycznego i awangardowego	– objaśnić znaczenie pojęcia awangarda; – scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w wierszach;	– omówić założenia polskiej awangardy poetyckiej w zakresie języka i tematyki utworów; – wymienić polskie	awangarda Awangarda Krakowska awangarda lubelska żagaryści	I 18, 21, 22, 25 II 26, 27, 30, 35, 36 R II 3, 9

	ci w sztuce	<i>Wierchcichej</i> (podręcznik, s. 41); J. Przybóś <i>Z Tatr</i> (podręcznik, s. 42); zdjęcie Tatr (podręcznik, s. 41); okładka tomiku Juliana Przybosa <i>Śruby</i> (podręcznik, s. 42); G. Severini <i>Niebieska tancerka</i> (podręcznik, s. 43)		– omówić budowę wersyfikacyjną utworów; – scharakteryzować sposoby kreacji pejzażu w wierszach; – dostrzec elementy obrazowania impresjonistycznego w utworze Tetmajera; – wyjaśnić, na czym polega tradycyjność metaforyki Tetmajera i nowatorstwo metaforyki Przybosa; – scharakteryzować emocje podmiotu lirycznego oraz sposób ich wyrażania w wierszach;	ruchy awangardowe i określić różnice między nimi; – wskazać realizację postulatów Awangardy Krakowskiej w wierszu Przybosa;	metafora awangardowa wiersz awangardowy futurizm dadaizm	
10. – 11.	<i>Dywan żywy, który [...] rozpadł się w ruchome kwiaty, trzepoczące w powietrzu...</i> Mityzacja rzeczywistości w prozie Brunona Schulza Eksploracja niepoznanych obszarów	wykład w podręczniku, s. 44–45; B. Schulz <i>Ptaki</i> (podręcznik, s. 45–48), ilustracja do <i>Sklepów cynamonowych</i> (podręcznik, s. 46)	Dostrzeżenie kreacyjnego charakteru świata przedstawionego w opowiadaniu Schulza	– zinterpretować relacje między ojcem a Adelą w opowiadaniu Schulza; – wykorzystać kontekst filozoficzny (psychoanaliza) do interpretacji utworu; – scharakteryzować konflikt między ideą kobiecości i męskości w opowiadaniu Schulza; – omówić sposób wykorzystania symboliki ptaka w utworze; – opisać nastrój wykreowany	– wskazać archetypiczny wymiar postaci ojca i Adeli; – wyjaśnić, w czym wyraża się surrealizm świata przedstawionego opowiadania; – porównać kreacje narratora w prozie Żeromskiego i Schulza;	archetyp oniryzm fantastyka	II 26, 27, 28, 33, 36, 40, 44 R II 2

	ludzkiej psychiki (podświadomości i nieświadomości) w literaturze dwudziestolecia międzywojennego			w opowiadaniu; – wskazać elementy fantastyczne w tekście; – objaśnić, na czym polega istota prozy poetyckiej, odwołując się do opowiadania Schulza;			
12.	<i>Połowiczny i niezdecydowany charakter jej rzeczywistości</i> ... Obraz nowoczesnego miasta Eksploracja niepoznanych obszarów ludzkiej psychiki (podświadomości i nieświadomości) w literaturze dwudziestolecia międzywojennego	wykład w podręczniku, s. 49–50; B. Schulz <i>Ulica Krokodyli</i> (podręcznik, s. 50–53); kadr ze spektaklu <i>Ulica Krokodyli</i> (podręcznik, s. 51); R. Matta <i>Nie do pomyślenia</i> (podręcznik, s. 52); przykłady malarstwa surrealistycznego (CD-ROM – S. Dali i M. Chagall)	Wskazanie swoistych cech prozy poetyckiej Schulza	– scharakteryzować kreację narratora w opowiadaniu Schulza; – opisać przestrzeń wykreowaną w utworze; – omówić stosunek narratora oraz mieszkańców starej części miasta do ulicy Krokodyli; – rozpoznać w tekście najważniejsze środki stylistyczne oraz wskazać ich funkcje; – objaśnić metaforyczny sens tytułu opowiadania; – dostrzec podobieństwo kreacji przestrzeni w dziele literackim i plastycznym;	– rozpoznać w tekście elementy absurdu, fantastyki i humoru oraz wskazać ich funkcję; – porównać kreację przestrzeni miejskiej w <i>Ludziach bezdomnych</i> i <i>Ulicy krokodyli</i> ; – porównać sposób obrazowania w utworach Kafki i Schulza;	urbanizm antyurbanizm groteska absurd metafora florystyczna	II 26, 29, 30, 36, 40, 41 R I 9, 13, 14 R II 10
13.	<i>Świat, który stał się obcy</i> . Istota groteskowości	W. Kayser <i>Próba określenia istoty groteskowości</i> (podręcznik, s. 55–	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy;	– hierarchizować i syntetyzować informacje; – określić zależności		II 17, 18, 19, 24 R I 9 R II 12

		57); H. Bosch <i>Piekło</i> (podręcznik, s. 55)	popularnonauko wej	– zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście; – wymienić dwie podstawowe odmiany groteski;	- między akapitami; – wskazać podobieństwa i różnice między baśnią a groteską; – objaśnić, na czym polega groteskowość rzeczywistości przedstawionej na obrazie Boscha;		
14.	<i>I siedziałem w nierealnym nonsensie jak we śnie...</i> Groteska w powieści Przemiany formy powieściowej w literaturze międzywojennej	wykład w podręczniku, s. 58–60; W. Gombrowicz <i>Ferdydurke</i> (podręcznik, s. 60–62 oraz całość powieści); W. de Kooning <i>Kobieta I</i> (podręcznik, s. 61)	Wykazanie awangardowości formy powieściowej zastosowanej przez Gombrowicza	– wskazać czas i miejsca akcji utworu; – zaprezentować Józia jako głównego bohatera powieści oraz przedstawić jego relacje z profesorem Pimką; – rozpoznać groteskę w konstrukcji postaci i motywacji zdarzeń; – wskazać cel groteskowej deformacji rzeczywistości w powieści Gombrowicza;	– objaśnić znaczenie tytułu powieści; – dostrzec synkretizm gatunkowy i estetyczny dzieła; – porównać utwór Gombrowicza z modelem tradycyjnej powieści realistycznej;	powiastka filozoficzna <i>Bildungsroman</i> parabola gawęda	I 18, 20, 22 II 27, 29, 35, 38, 40 R I 9 R II 8
15. – 16.	<i>Pupa – łydka – gęba.</i> Opowieść o człowieku w metaforach ciała Poszukiwanie tożsamości w świecie zniewolonym	wykład w podręczniku, s. 63; W. Gombrowicz <i>Ferdydurke</i> (podręcznik, s. 63–68 oraz całość powieści); T. Peiper <i>Noga</i> (podręcznik, s. 69); E. Hopper <i>Lato</i> (podręcznik,	Odczytanie refleksji o sytuacji egzystencjalnej człowieka wpisanej w <i>Ferdydurke</i>	– scharakteryzować trzy środowiska przedstawione w powieści (szkoła, nowoczesna rodzina, dworek ziemiański); – opisać sposób postrzegania Józia przez poszczególne środowiska; – odczytać metaforykę części ciała zastosowaną przez Gombrowicza,	– wykorzystać kontekst filozoficzny (teoria Freuda) do interpretacji utworu; – dostrzec podobieństwa w postrzeganiu świata w <i>Ferdydurke</i> i <i>Granicy</i>; – wskazać podobieństwa w postrzeganiu młodości	Forma pupa łydka gęba	I 18, 19, 28 II 25, 26, 28, 29, 31, 34, 45

	przez Formę	s. 64); W. Wojtkiewicz <i>Porwanie królowny</i> (podręcznik, s. 67)		odwołując się do świata przedstawionego powieści; – rozpoznać sens porwania Zosi przez Józia, odwołując się do tradycji literackiej (powieści Sienkiewicza); – objaśnić sens zakończenia utworu;	i nowoczesności w powieści Gombrowicza oraz wierszu Peipera;		
17.	<i>Zniża się wieczór świata tego...</i> Katastrofizm w poezji Józefa Czechowicza Zapowiedzi nadchodzącej katastrofy w liryce późnego międzywojnia	wykład w podręczniku, s. 70; J. Czechowicz <i>legenda</i> (podręcznik, s. 71), <i>żał</i> (podręcznik, s. 73); M. Ernst <i>Krajobraz z jeziorem i chimarami</i> (podręcznik, s. 72); T. Skwarczyński <i>Pomnik Józefa Czechowicza</i> (podręcznik, s. 73)	Zaprezentowanie modelu katastrofizmu awangardowego na przykładzie twórczości Czechowicza	– wykorzystać kontekst biblijny (<i>Apokalipsa świętego Jana</i>) do interpretacji utworów; – objaśnić znaczenie tytułów wierszy Czechowicza; – omówić relacje Bóg–człowiek w <i>legendzie</i> ; – scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w wierszu <i>żał</i> ; – przedstawić koncepcję dziejów zawartą w twórczości Czechowicza;	– wykorzystać kontekst historyczny (sytuacja społeczno-polityczna w Polsce i Europie w latach 30.) do interpretacji utworów; – porównać katastrofizm Kasprowicza i Czechowicza; – dostrzec realizację założeń awangardy poetyckiej w utworach Czechowicza;	katastrofizm opatrność obrazowanie apokaliptyczne	I 22, 25, 28 II 25, 26, 28, 29, 34, 35, 43 R II 10
18.	<i>Prawo nieciągłości...</i> Witkacy o mechanizmach rewolucji Katastroficzna wizja historii	wykład w podręczniku, s. 74–75; S.I. Witkiewicz Szewcy (podręcznik, s. 75–77 oraz całość dramatu), <i>Walka</i> (podręcznik, s. 77);	Odczytanie Witkacowskiej wizji historii	– wykorzystać kontekst historyczny (sytuacja społeczno-polityczna w Polsce i Europie w latach 30.) do interpretacji utworów; – wskazać czas i miejsce akcji dramatu;	– odczytać imiona i nazwiska znaczące bohaterów dramatu; – objaśnić, na czym polega „prawo nieciągłości” historii; – porównać obraz rewolucji oraz koncepcje	teatr absurdu rewolucja fasyzm komunizm kalambur	I 19, 22, 28 II 25, 31, 34, 35, 42, 43 R I 5, 7 R II 5, 8

	w dramacie Witkacego	prezentacje <i>Witkacy</i> (CD-ROM)		– scharakteryzować rewolucję Scurvy’ego i szewców, zwracając uwagę na założenia ideowe obu przewrotów oraz realizację idei po zwycięstwie; – zanalizować język bohaterów dramatu;	historiozoficzne w utworach Krasińskiego, Żeromskiego i Witkacego;		
19.	Żywy, zmechanizowany trup! Katastroficzna wizja przyszłości w dramacie Witkacego Człowiek wobec władzy totalitarnej w literaturze dwudziestolecia międzywojennego	S.I. Witkiewicz <i>Szewcy</i> (podręcznik, s. 80–83 oraz całość dramatu), <i>Autoportret</i> (podręcznik, s. 80)	Scharakteryzowanie istoty katastrofizmu Witkacego	– objaśnić podtytuł dramatu (<i> naukowa sztuka ze śpiewkami</i>); – sformułować idee wyrażane przez przywódców trzeciej rewolucji; – wykorzystać kontekst filozoficzny (teoria nadczłowieka Nietzschego) do interpretacji postaci Hiper-Robociarza; – wskazać znaczenie rewolucji komunistycznej w historiozofii Witkacego;	– rozpoznać różnice między sposobem wysławiania się Towarzysza Abramowskiego i Towarzysza X a mową innych bohaterów dramatu oraz określić znaczenie tego zabiegu; – zinterpretować postać Puczymordy w kontekście polskiego mesjanizmu;	proletariat	I 28 II 25, 30, 31, 34, 44, 45 R I 5 R II 5
20.	<i>Nonsens à la Witkacy...</i> Dialog z tradycją młodopolską w <i>Szewcach</i> formy	S.I. Witkiewicz <i>Szewcy</i> (podręcznik, s. 84–86 oraz całość dramatu), <i>Kompozycja z portretem podwójnym Marii Nawrockich</i>	Dostrzeżenie intertekstualności i dramatu Witkacego	– wskazać przejawy parodii stylu Wyspiańskiego w dramacie Witkacego; – odszukać w tekście sytuacje i symbole zaczerpnięte z <i>Wesela</i> wykorzystania	– rozpoznać elementy Czystej Formy w utworze; – wskazać funkcje zabiegów parodystycznych Witkacego;	parodia mizoginizm karykatura	II 10, 30, 33, 34, 39, 40 R I 5, 9, 10 R II 1, 2, 3, 7, 9, 11

	dramatycznej w literaturze międzywojennej	(podręcznik, s. 86)		w <i>Szewcach</i>; – objaśnić, na czym polega groteskowość przedstawienia chłopów w utworze; – zaprezentować postać Iriny jako karykaturę młodopolskiej <i>femme fatale</i>;			
21.	Przykład dramaturgii osaczenia... O typie dramatu i bohaterach <i>Szewców</i> Przemiany formy dramatycznej w literaturze międzywojennej	J. Błoński <i>Witkacy na zawsze</i> (podręcznik, s. 88–90); M. Chagall <i>Rewolucja</i> (podręcznik, s. 89)	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi naukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – rozpoznać i zinterpretować metafory zastosowane w tekście; – zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście;	– wnioskować na podstawie zebranych informacji; – hierarchizować i syntetyzować informacje; – posługiwać się terminologią genologiczną zastosowaną w artykule;		II 17, 18, 22, 24
22.	<i>Głos czysty, długi, rozedrgany...</i> Literacka rewolucja Jamesa Joyce’a Przemiany w literaturze międzywojennej	wykład w podręczniku, s. 91–92; J. Joyce <i>Ulysses</i> (podręcznik, s. 93–95); E. Hopper <i>Nocni włóczędzy</i> (podręcznik, s. 93)	Zaprezentowanie dzieła Joyce’a jako polemiki z tradycyjnym modelem powieści	– wskazać czas i miejsce akcji powieści; – wykorzystać kontekst literacki (<i>Odyseja</i> Homera) do interpretacji utworu; – opisać przestrzeń wykreowaną w powieści; Molly Bloom oraz wskazać funkcję	– scharakteryzować sposób prowadzenia narracji oraz porządkowania zdarzeń w utworze; – rozpoznać elementy turpistyczne w opisie świata przedstawionego	strumień świadomości porządek asocjacyjny paronomazja kontaminacja onomatopeja	II 26, 27, 29, 30, 34, 38 R I 5, 6, 7, 14 R II 1, 2, 8, 9

	j			zabiegów zastosowanych przez autora;			
23.	Dwudziestolecie międzywojenne – nurt awangardowy: wędrówka po formach, tematach i motywach	wykład w podręczniku, s. 96–98; P. Picasso <i>Panny z Awinionu</i> (podręcznik, s. 97); K. Malewicz <i>Czarny kwadrat</i> (podręcznik, s. 99)	Synteza wiadomości na temat międzywojennej literatury awangardowej	– wymienić oraz omówić najważniejsze motywy i tematy literatury awangardowej oraz wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich; wskazać związki literatury awangardowej z przemianami w rzeczywistości społecznej i politycznej oraz osiągnięciami międzywojnia w innych dziedzinach sztuki;	– sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury i kultury awangardowej;	konstruktywizm	I 19, 21, 24, 25 III 12, 14, 18, 20, 26, 27
WOJNA W KULTURZE I LITERATURZE							
24.	Wojna i okupacja w kulturze i literaturze. Wprowadzenie Literatura jako świadectwo <i>czasów pogardy</i>	wykład w podręczniku, s. 100–104; J. Lebenstein, gwasz z cyklu <i>Apokalipsa</i> (podręcznik, s. 100); kadr z filmu <i>Lotna</i> (podręcznik, s. 103)	Omówienie kontekstu historycznego literatury wojny i okupacji	– określić ramy czasowe II wojny światowej; – przywołać najważniejsze wydarzenia II wojny światowej; – omówić skutki wojny w sferze kultury dla Polski i Europy;	– porównać rzeczywistość wojenną pod okupacją hitlerowską i radziecką; – scharakteryzować życie kulturalne w okupowanej Polsce i na emigracji;	Generalna Gubernia Polskie Państwo Podziemne kolaboracja	I 27, 28, 31
25. – 26.	<i>Skąd zło?</i> Pytania o przyczyny wojny Literatura jako świadectwo	wykład w podręczniku, s. 104–106, s. 108; Jan Paweł II <i>Tryptyk Rzymski</i> (podręcznik, s. 106); E. Fromm <i>Ucieczka</i>	Porównanie religijnej i socjologicznej interpretacji przyczyn wybuchu II wojny	– wykazać wieloznaczność pojęcia zła; – rozpoznać odwołania do Biblii w utworze Jana Pawła II oraz wskazać ich funkcje;	– porównać religijne i biologiczno-socjologiczne postrzeganie przyczyn zła w świecie; – omówić krótko tematykę eseju <i>Pamięć</i>	zło <i>unde malum?</i>	I 18, 27, 28 II 17, 18, 25, 33, 34, 40

	czasów pogardy	od wolności (podręcznik, s. 108); Michał Anioł <i>Sąd Ostateczny</i> (podręcznik, s. 107)	światowej	– zaprezentować wyobrażenia Jana Pawła II na temat końca świata, odwołując się do pojęcia opatrności; – wskazać przyczyny powstania i popularności nazizmu dostrzeżone przez Fromma; – przedstawić mechanizm ucieczki od wolności ukazany przez Fromma;	i tożsamość; – wskazać podobieństwa poglądów historiozoficznych św. Augustyna, Krasieńskiego i Jana Pawła II;		
27.	<i>Opowiedzieć wojnę – co to znaczy?</i> Narracja o wojnie nowoczesnej Literackie wizje zagłady – poszukiwanie sposobów opisu doświadczenia wojennego	J. Święch <i>Wojny a „projekt nowoczesności”</i> (podręcznik, s. 110–112); J. Singer <i>Sargent Zagazowani</i> (podręcznik, s. 111)	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi naukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście; – posługiwać się terminologią teoretycznoliteracką zastosowaną w artykule;	– wnioskować na podstawie zebranych informacji; – hierarchizować i syntetyzować informacje;		II 17, 18, 24
28.	<i>Podwaliny jakiejś nowej, potwornej cywilizacji...</i> Refleksja historiozoficzna Tadeusza Borowskiego	wykład w podręczniku, s. 113–114; T. Borowski <i>U nas w Auschwitzu...</i> (podręcznik, s. 115–116 oraz całość opowiadania);	Przedstawienie refleksji na temat rozwoju dziejów w opowiadaniu Borowskiego	– wykorzystać kontekst biograficzny (doświadczenie obozowe Borowskiego) do interpretacji utworu; – scharakteryzować sytuację narracyjną w opowiadaniu <i>U nas</i>	– przedstawić relacje między prawdą historyczną a fikcją literacką w opowiadaniach Borowskiego; – wykorzystać kontekst filozoficzny (poglądy	obóz koncentracyjny (obóz pracy, obóz zagłady) totalitaryzm behawioryzm historiozofia	I 18, 28 II 25, 26, 31, 32, 34, 35, 43

	Literackie wizje zagłady – poszukiwanie sposobów opisu doświadczenia wojennego	zdjęcie obozu w Auschwitz (podręcznik, s. 115); przedsiónek świątyni w Karnaku (podręcznik, s. 116)		w <i>Auschwitzu...</i> ; – omówić sposób funkcjonowania hitlerowskich obozów koncentracyjnych, odwołując się do świata przedstawionego utworu; – opisać ukazaną w tekście paralelę między światem starożytnym a współczesnym;	Platona i Sokratesa) do interpretacji utworu; – objaśnić, na czym polega zanegowanie tradycyjnego rozumienia prawdy, piękna i dobra w ideologii nazistowskiej;		
29.	<i>Ci ludzie są chorzy.</i> Człowiek zlagrowany <i>Człowieczeństwo o kalekie?</i> – obraz człowieka w literaturze łagrowej i łagrowej	T. Borowski <i>Proszę państwa do gazu</i> (podręcznik, s. 118–119 oraz całość opowiadania); zdjęcie przedstawiające życie obozowe w Auschwitz (podręcznik, s. 118)	Nakreślenie portretu człowieka zlagrowanego	– scharakteryzować sytuację przedstawioną w opowiadaniu; – opisać najważniejsze potrzeby więźniów obozu koncentracyjnego oraz sposoby ich zaspokajania; – przedstawić reguły rządzące życiem więźniów oraz hierarchię obozową; – omówić stosunek bohaterów utworu do innych więźniów; – rozpoznać ironiczną wymowę tytułu opowiadania;	– wykazać, iż normy obozowe pozostają w sprzeczności z zasadami tradycyjnej moralności; – scharakteryzować język więźniów oraz określić, w jaki sposób odzwierciedla on ich świadomość; – wskazać cechy literackiego behawioryzmu w utworze;	determinizm biologiczno-środowiskowy godność ludzka nihilizm moralność zlagrowanie	I 18, 28 II 26, 29, 30, 43, 44 R II 3
30.	<i>Widać całe piekło...</i> Holokaust w opowiadaniach Borowskiego	wykład w podręczniku, s. 120–121, s. 125–126; T. Borowski <i>Proszę państwa do gazu</i> (podręcznik, s. 121–123 oraz	Omówienie sposobu ukazania Holokaustu w twórczości Borowskiego	– wykorzystać kontekst historyczny (antysemityzm nazistowski) do interpretacji utworu; – scharakteryzować sytuację ludzi z transportu	– zanalizować sposób opisu cierpienia Żydów, zwracając uwagę na szczegółowość i rzeczowość przedstawienia oraz elementy turpistyczne;	Holokaust antysemityzm dehumanizacja reifikacja ludobójstwo	I 18, 19, 28 II 26, 30, 31, 43, 44 III 18, 21

	Holokaust w literaturze polskiej	całość opowiadania); J. Krawczyk <i>Przesyłka bez wartości</i> (podręcznik, s. 124); kadr z filmu <i>Korczak</i> (podręcznik, s. 122)		Sosnowiec–Będzin; – omówić różne postawy ludzkie wobec doświadczenia granicznego (zagrożenia śmiercią); – uzasadnić tezę, iż nazizm był ludobójstwem; – opisać postawy esesmanów przedstawione w utworze;	– sformułować akt oskarżenia esesmanów ukazanych w opowiadaniu;		
31. – 32.	<i>O samotności ginących...</i> Powstanie w getcie warszawskim z perspektywy ofiary i świadka Holokaust w literaturze polskiej Czy poezja może być ocaleniem?	wykład w podręczniku, s. 126–127; H. Krall <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> (podręcznik, s. 127–129 oraz całość utworu); Cz. Miłosz <i>Campo di Fiori</i> (podręcznik, s. 130–131), <i>Biedny chrześcijanin patrzy na getto</i> (podręcznik, s. 132); zdjęcie z likwidacji warszawskiego getta (podręcznik, s. 128); I. Celnikier <i>Getto</i> (podręcznik, s. 133); fotografie getta warszawskiego (CD-ROM)	Dostrzeżenie odmienności przedstawienia powstania w getcie w <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> i wierszach Miłosza	– wykorzystać kontekst historyczny (powstanie w getcie warszawskim) do interpretacji utworów; – wskazać cechy literatury faktu w utworze Hanny Krall; – zinterpretować symboliczne znaczenie sceny ze starym Żydem wepchniętym na beczkę; – scharakteryzować postawy powstańców wobec śmierci; – rozpoznać motywy łączące wiersz Miłosza i reportaż Hanny Krall; – wymienić i porównać dwie perspektywy czasowe i przestrzenne opisywane w wierszu <i>Campo di Fiori</i> ; – wskazać podobieństwa sytuacji	– przedstawić przebieg powstania w getcie warszawskim; – sformułować refleksję o roli poety i poezji wyrażoną w wierszach Miłosza; – porównać sposób przedstawienia tragedii getta w obu wierszach Miłosza; – wskazać podobieństwo ujęcia problematyki Holokaustu w wierszu <i>Biedny chrześcijanin patrzy na getto</i> i dziele plastycznym;	literatura faktu heroizm	I 18, 22, 28 II 25, 26, 28, 34, 35, 43, 44, 45

				Giordana Bruna i powstańców żydowskich;			
33.	<i>Jesteśmy tylko zwykłymi ludźmi...</i> <i>Pianista</i> Władysława Szpilmana i Romana Polańskiego Holokaust w literaturze polskiej	wykład w podręczniku, s. 134, s. 136, s. 138–139; W. Szpilman <i>Pianista</i> (podręcznik, s. 134–136); R. Polański <i>Pianista</i> ; kadr z filmu <i>Pianista</i> (podręcznik, s. 135); fotografie getta warszawskiego, zdjęcie rikszy na ulicy okupowanej Warszawy i fotosy z filmu <i>Pianista</i> (CD-ROM)	Porównanie literackiej i filmowej opowieści o Holokauście	– wykorzystać kontekst historyczny (wydarzenia II wojny światowej) oraz biograficzny (historia Władysława Szpilmana) do interpretacji utworów; – opisać różnice w doświadczaniu wojny i okupacji przez Polaków i Żydów; – scharakteryzować postawy ludzi (Polaków, Żydów i Niemców) wobec doświadczenia wojennego; – opisać przestrzeń Warszawy wykreowaną w filmie;	– porównać językowe i filmowe środki wyrazu służące oddaniu grozy wydarzeń wojennych; – sformułować refleksję na temat miejsca sztuki w czasie wojny, odwołując się do scen, w których zasadniczą rolę odgrywa muzyka;	adaptacja filmowa atelier scenografia	I 18, 26, 28 II 18, 26, 31, 34, 41, 43, 44 R II 12
34.	<i>Gdy słyszę wezwanie, bym wyznał swoją, polską winę...</i> Konsekwencje antysemityzmu w Polsce	wykład w podręczniku, s. 139; A. Michnik <i>Szok Jedwabnego</i> (podręcznik, s. 140–142); zdjęcie synagogi w Jedwabnem (podręcznik, s. 141)	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi publicystycznej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – wskazać cechy stylu publicystycznego zastosowanego w tekście;	– hierarchizować i syntetyzować informacje; – objaśnić celowość zabiegów kompozycyjnych zastosowanych przez autora;		II 17, 18, 19, 22, 24
35.	<i>Czy nam postawią, z litości chociaż, nad grobem krzyż...</i>	wykład w podręczniku, s. 143–144, s. 146; K.K. Baczyński <i>Pokolenie</i>	Interpretacja wojennego autoportretu pokolenia Kolumbów	– wskazać cechy decydujące o tożsamości generacyjnej pokolenia Kolumbów; – wykorzystać kontekst	– wymienić najśłynniejszych przedstawicieli pokolenia Kolumbów i krótko przedstawić ich losy;	Kolumbowie pokolenie kulturowe etos rycerski poezja	I 18, 28 II 25, 26, 27, 29, 30, 33, 43, 44, 46 R II 2

	Poetycki głos pokolenia Wojenny i powojenny dramat pokolenia Kolumbów	(podręcznik, s. 144–145); K. Krahelska [<i>Hej, chłopcy, bagnet na broń...</i>] (podręcznik s. 146–147); K.K. Baczyński <i>Pokolenie</i> (rysunek, podręcznik, s. 145); E. Burke, M. Jurgielewicz <i>Do broni w szeregach AK</i> (podręcznik, s. 143); L. Nitsch <i>Syrenka</i> (podręcznik, s. 147)		historyczny oraz biograficzny do interpretacji utworów; – zaprezentować kodeks etyczny pokolenia Kolumbów, odwołując się do wiersza Baczyńskiego; – sformułować refleksję na temat przyszłych losów pokolenia zawartą w wierszu Baczyńskiego; – scharakteryzować typ patriotyzmu ukazany w piosence Krahelskiej; rozpoznać w tekstach najważniejsze środki stylistyczne oraz wskazać ich funkcje;	– porównać funkcje obrazów przyrody w utworach Baczyńskiego i Krahelskiej; – rozpoznać nawiązania kulturowe w wierszu Baczyńskiego i określić ich funkcje;	żołnierska	
36.	<i>Taki to mroczny czas...</i> Katastrofizm w poezji wojennej Wojenny i powojenny dramat pokolenia Kolumbów	wykład w podręczniku, s. 147–148; K.K. Baczyński <i>Ten czas</i> (podręcznik, s. 148); T. Gajcy <i>Wczorajszemu</i> (podręcznik, s. 150); T.S. Eliot <i>Wydrążeni ludzie</i> (podręcznik, s. 151–152); G. Grosz <i>Bóg wojny</i> (podręcznik,	Dostrzeżenie aksjologicznego wymiaru katastrofizmu wojennego	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w omawianych utworach; – wskazać skutki wojny dla psychiki człowieka; – rozpoznać elementy obrazowania apokaliptycznego w wierszu Baczyńskiego; – odszukać w tekście	– wyjaśnić, czym różni się katastrofizm wojenny od innych katastrofizmów; – omówić postrzeganie Boga i historii w wierszu Baczyńskiego; – porównać dwa modele poezji przedstawione w utworze Gajcego; – porównać wizje	katastrofizm dekadenski katastrofizm ekspresjonistyczny katastrofizm awangardowy katastrofizm wojenny mit teodycea apokalipsa spełniona	I 18, 19, 28 II 25, 26, 30, 35, 40, 42, 43, 44

		ROM)		i mitologicznego;	spełniającej się w XX wieku aksjologicznej apokalipsy;		
37.	<i>Przez ciała drżący pryzmat...</i> Miłość w cieniu apokalipsy Wojenny i powojenny dramat pokolenia Kolumbów	wykład w podręczniku, s. 153; K.K. Baczyński <i>Biała magia</i> (podręcznik, s. 154), <i>Niebo złote ci otworzę...</i> (podręcznik, s. 155), <i>Poeta przy biurku</i> (podręcznik, s. 153)	Scharakteryzowanie liryki miłosnej Baczyńskiego	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego, adresatki i bohaterki lirycznej w wierszach Baczyńskiego; – omówić wpływ sytuacji wojennej na sposób postrzegania i przeżywania miłości w liryce Baczyńskiego; – rozpoznać w tekstach najważniejsze środki stylistyczne oraz wskazać ich funkcje;	– wykorzystać kontekst biograficzny (miłość do Barbary Drapczyńskiej) do interpretacji utworów; – zanalizować język poezji miłosnej Baczyńskiego na tle tradycji poezji awangardy dwudziestolecia międzywojennego;	erotyk synestezja epifania liryka inwokacyjna kreacjonizm arkadia	I 18, 25, 28 II 25, 26, 29, 30, 34, 35 R II 9, 10
38.	<i>Podmuchy, ogień i rwanie murami...</i> Powstanie w oczach zwykłego mieszkańca Warszawy Sposoby i funkcje deheroizacji doświadczenia wojennego w literaturze współczesnej	wykład w podręczniku, s. 157; M. Białoszewski <i>Pamiętnik z powstania warszawskiego</i> (podręcznik, s. 158–159); zdjęcie z powstania warszawskiego (podręcznik, s. 158); zdjęcia Warszawy z okresu okupacji (CD-ROM)	Omówienie sposobów przedstawienia powstania warszawskiego w <i>Pamiętniku...</i>	– wskazać okoliczności powstania utworu; – wykorzystać kontekst historyczny oraz biograficzny do interpretacji tekstu; – scharakteryzować rzeczywistość wojenną przedstawioną w pamiętniku; – zaprezentować relacje między cywilami a powstańcami ukazane w utworze; – wskazać cechy gatunkowe pamiętnika w omawianym tekście;	– porównać przedstawienie wojny z perspektywy cywila w dziełach Białoszewskiego i Polańskiego; – rozpoznać w tekście elementy obrazowania turpistycznego oraz wskazać ich funkcję;	pamiętnik autentyzm autobiografizm deheroizacja	I 22, 28, 29 II 25, 26, 27, 34, 35, 36, 43

39.	<i>Potężny rezerwuar różnorodności – styl potoczny</i>	wykład w podręczniku, s. 161, s. 163; J. Bartmiński <i>Styl potoczny – centrum systemu stylowego języka</i> (podręcznik, s. 161–163); M. Białoszewski <i>Pamiętnik z powstania warszawskiego</i> (podręcznik, s. 158–159); M. Maciejowski <i>Komers</i> (podręcznik, s. 162)	Wskazanie funkcji potoczności języka w prozie Białoszewskiego	– odczytać sens zdań i akapitów; – wymienić funkcje języka potocznego; – wskazać leksykalne i składniowe cechy stylu potocznego; – rozpoznać środki językowe charakterystyczne dla stylu potocznego w prozie Białoszewskiego;	– hierarchizować i syntetyzować informacje; – objaśnić zależności między stylem potocznym a innymi odmianami języka; – objaśnić, w jaki sposób język używany przez Białoszewskiego służy ukazaniu prawdy o wojennej rzeczywistości;	styl potoczny	I 6 a), b) II 9
40.	<i>Długi szereg nędzarzy w podartych łachmanach...</i> Świadectwo rzeczywistości łagrowej <i>Człowieczeństwo o kalekie? – obraz człowieka</i>	wykład w podręczniku, s. 164–165, s. 168–169; G. Herling-Grudziński <i>Inny świat. Zapiski sowieckie</i> (podręcznik, s. 165–167 oraz całość utworu); zdjęcie łagru (podręcznik, s. 166)	Scharakteryzowanie obrazu rzeczywistości łagrowej w utworze Grudzińskiego	– wykorzystać kontekst historyczny oraz biograficzny do interpretacji tekstu; – objaśnić metaforyczne znaczenie tytułu utworu; – scharakteryzować kreację narratora w tekście; – porównać – wskazać cechy gatunkowe reportażu w omawianym tekście;	– wymienić najważniejszych twórców literatury łagrowej i ich dzieła; – zinterpretować motto utworu, odwołując się do kontekstu literackiego (<i>Zapiski z martwego domu</i> Dostojewskiego); – porównać sposoby przedstawienia problematyki obozowej	reportaż gułag	I 18, 22, 28 II 25, 26, 28, 29, 30, 35, 34, 38, 40, 43

41.	<i>Nigdy już nie będę dla nich pracował...</i> Heroizm w „innym świecie” <i>Człowieczeństwo o kalekie?</i> – obraz człowieka w literaturze	wykład w podręczniku, s. 169; G. Herling-Grudziński <i>Inny świat. Zapiski sowieckie</i> (podręcznik, s. 169–172 oraz całość utworu); M. Marini <i>Jeździec</i> (podręcznik, s. 171)	Interpretacja postawy Kostylewa jako bohatera heroicznego	– zrekonstruować historię Miszy Kostylewa; – omówić metody działania władzy sowieckiej, odwołując się do utworu; – wyjaśnić, na czym polega bohaterstwo Kostylewa; – wskazać rolę	– wykorzystać kontekst polityczny (funkcjonowanie NKWD w Związku Radzieckim) do interpretacji tekstu; – porównać postawy człowieka wobec rzeczywistości obozowej w utworach Borowskiego i Grudzińskiego;	<i>homo sovieticus</i> książki zbójce	I 18, 19, 28 II 26, 31, 34, 40, 43, 44
42. – 43.	<i>Mam lat dwadzieścia</i> – <i>jestem mordercą...</i> Poezja wojennego wstrząsu Wojenny i powojenny dramat pokolenia Kolumbów	wykład w podręczniku, s. 174; T. Różewicz <i>Ocalony</i> (podręcznik, s. 174–175), <i>Lament</i> (podręcznik, s. 176–177); zdjęcie z przedstawienia <i>Do piachu</i> (podręcznik, s. 176)	Interpretacja powojennego autoportretu pokolenia Kolumbów	– wykorzystać kontekst historyczny oraz biograficzny do interpretacji tekstów; – scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego w wierszach Różewicza; – przedstawić aksjologiczne konsekwencje wojny ukazane w utworach; – tytułów wierszy Różewicza; – wskazać charakterystyczne cechy wersyfikacyjne wiersza różewiczowskiego;	– rozpoznać nawiązania kulturowe w wierszach Różewicza i wskazać ich funkcje; – scharakteryzować język poetycki i środki obrazowania w utworach; – omówić stosunek podmiotu lirycznego do Boga i sfery <i>sacrum</i>; – porównać obraz pokolenia Kolumbów i Różewicza;	wiersz różewiczowski <i>poezja ściśniętego gardła</i> aksjologia ironia trauma ateizm <i>credo</i>	I 18, 19, 21, 22 II 25, 26, 29, 30, 33, 34, 40, 43, 44 R II 1, 3, 9
44.	Artystyczne świadectwa	wykład w podręczniku,	Synteza wiadomości na	– wymienić i omówić najważniejsze motywy	– sporządzić uporządkowaną notatkę,		I 19, 21, 24, 25 III 12, 14, 18,

	czasu wojny i okupacji – wędrówka po motywach i tematach	s. 178–180; A. Wróblewski <i>Rozstrzelanie V</i> (podręcznik, s. 179); J. Szajna <i>Reminiscencje</i> (podręcznik, s. 180)	temat literatury wojennej	i tematy literatury wojennej oraz wskazać ich realizację w konkretnych dziełach literackich, plastycznych i filmowych; – objaśnić przyczynę dominacji literatury faktu w prozie opisującej czas wojny;	syntetyzującą wiedzę na temat literatury i kultury romantyzmu; – omówić związki literatury wojennej z tradycją literacką (zwłaszcza romantyczną);		20, 26, 27
POWOJENNA NOWOCZESNOŚĆ							
45.	Literatura współczesna: między nowoczesnością a ponowoczesnością Postmodernizm i dekonstrukcja – przemiany w najnowszej prozie i poezji	wykład w podręczniku, s. 182–186; T. Brzozowski <i>Organki</i> (podręcznik, s. 182); P. Picasso <i>Martwa natura</i> (podręcznik, s. 186); socrealistyczne plakaty propagandowe (CD-ROM)	Omówienie tła społeczno-politycznego epoki	– scharakteryzować nowy porządek polityczny w Europie po zakończeniu II wojny światowej; – wymienić najważniejsze wydarzenia historyczne i zjawiska kulturowe w II połowie XX wieku; – wskazać podstawową zasadę periodyzacji polskiej literatury powojennej;	– powiązać fakty literackie z istotnymi wydarzeniami w polskiej powojennej rzeczywistości politycznej; – objaśnić, na czym polegały różnice w przebiegu przemian kulturowych na Zachodzie i w bloku wschodnim; – wykazać wieloznaczność pojęcia postmodernizm;	socrealizm „odwilż” drugi obieg postmodernizm dekonstrukcja	I 25, 27, 28, 29, 30 R I 11
46.	<i>Jesteśmy sami, nikt nas nie usprawiedliwi.</i> Filozofia egzystencjalizmu Poszukiwanie heroizmu w	wykład w podręczniku, s. 186–187, s. 189–190; J.-P. Sartre <i>Egzystencjalizm jest humanizmem</i> (podręcznik, s. 187–189); E. Hopper <i>Pokój hotelowy</i>	Dostrzeżenie humanistycznego wymiaru filozofii egzystencjalizmu	– objaśnić genezę pojęcia egzystencjalizm; – określić, na czym polega osamotnienie człowieka dostrzeżone przez Sartre’a; – przedstawić sposób postrzegania przez Sartre’a wolności	– scharakteryzować najważniejsze nurty filozofii powojennej; – porównać światopogląd głównych przedstawicieli dwudziestowiecznego egzystencjalizmu;	filozofia analityczna fenomenologia egzystencjalizm marksizm personalizm	I 28, 27 II 17, 18, 24

	świecie grozy i absurdu	(podręcznik, s. 188)		i odpowiedzialności człowieka;			
47.	<i>Zaraza nie jest na miarę człowieka...</i> Paraboliczny kształt powieści Alberta Camusa Człowiek w sytuacjach granicznych – postawy i wybory moralne bohaterów literatury współczesnej	wykład w podręczniku, s. 190, s. 194–195; A. Camus <i>Dżuma</i> (podręcznik, s. 191–193 oraz całość powieści); D. Falconer <i>Zbrodnicza gwiazda śmierci</i> (podręcznik, s. 192)	Interpretacja parabolicznych sensów powieści Camusa	– wskazać czas i miejsce akcji oraz określić ich znaczenie dla budowania parabolicznych sensów utworu; – scharakteryzować sytuację narracyjną i kreację narratora w powieści; – opisać życie mieszkańców Oranu w sytuacji stałego zagrożenia; – zinterpretować motto, odwołując się do świata przedstawionego utworu;	– objaśnić, na czym polega podobieństwo dżumy do wojny i innych sytuacji granicznych; – podać przykłady dwudziestowiecznych parabol i krótko określić ich problematykę; – porównać sposób konstruowania parabol w <i>Procesie</i> i w <i>Dżumie</i> ;	apatia	I 18, 21, 22 II 25, 28, 29, 35, 38
48.	<i>Czy można być świętym bez Boga?</i> Egzystencjalny heroizm bohaterów <i>Dżumy</i> Poszukiwanie heroizmu w świecie grozy i absurdu	wykład w podręczniku, s. 195; A. Camus <i>Dżuma</i> (podręcznik, s. 195–198 oraz całość powieści); P. Breughel <i>Tryumf śmierci</i> (podręcznik, s. 196); malarskie przedstawienia Syzyfa (CD-ROM)	Odczytanie <i>Dżumy</i> jako literackiej wykładni filozofii egzystencjalizmu	– scharakteryzować wybranych bohaterów powieści (Rieux, Tarrou, Lambert, Cottard) oraz zrekonstruować ich losy; – omówić różne postawy wobec zarazy, zwracając uwagę na motywacje wyborów dokonywanych przez bohaterów; – przedstawić sposób postrzegania dżumy przez Tarrou;	– wskazać podobieństwa między postawami bohaterów powieści a postawą Syzyfa w interpretacji Camusa; – omówić motywacje i konsekwencje postawy ateistycznej Rieux i Tarrou; – porównać literackie kreacje lekarzy zmagających się ze złem;	etyka egzystencjalna heroizm humanizm laicki oportunizm	I 18, 19 II 26, 31, 40, 42, 44, 45 R II 5
49.	<i>Wierny tej</i>	wykład	Przedstawienie	– zrekonstruować losy	– omówić przemianę	ortodoksja	I 18

	<i>męce, której symbolem jest krzyż...</i> Sytuacja zagrożenia jako próba wiary Człowiek w sytuacjach granicznych – postawy i wybory moralne bohaterów literatury współczesnej	w podręczniku, s. 199; A. Camus <i>Dżuma</i> (podręcznik, s. 200–201 oraz całość powieści); T. Brzozowski <i>Prorok</i> (podręcznik, s. 200)	ewolucji postawy księdza Paneloux wobec dżumy	księdza Paneloux; – omówić przekonania duchownego na temat zarazy na początku epidemii; – objaśnić, w jaki sposób cierpienie i śmierć dziecka wpływają na zmianę postawy księdza; – porównać postawy doktora Rieux i ojca Paneloux;	stosunku księdza Paneloux do Boga i sposobu postrzegania przez bohatera przyczyn zła w świecie; – porównać refleksję na temat teodycei przedstawioną w <i>Dżumie</i> oraz w <i>Pamięci i tożsamości</i>; – zabrać głos w dyskusji na temat postawy księdza Paneloux;	fanatyzm	II 26, 40, 44 III 12, 18, 19, 20, 21
50.	<i>Na dnie popiołu gwiazdzisty dyjament...</i> Dzieło Andrzeja Wajdy jako przykład polskiej szkoły filmowej Literatura i sztuka o zagrożeniach dla wolności w świecie współczesnym	wykład w podręczniku, s. 202–203; C. Norwid <i>Tyrtej</i> (podręcznik, s. 203); A. Wajda <i>Popiół i diament</i>; kadr z filmu <i>Popiół i diament</i> (podręcznik, s. 204); fotosy z filmu <i>Popiół i diament</i> (CD-ROM)	Zaprezentowanie filmu Wajdy jako rozrachunku z polską historią i mitologią narodową	– wskazać czas i miejsce akcji filmu; – zaprezentować kreacje głównych bohaterów (Maćka Chełmickiego, Szczuki, Drewnowskiego, Krystyny) i relacje między nimi; – wymienić i scharakteryzować środowiska społeczne ukazane w filmie; – odczytać symbolikę sceny podpalenia kieliszków spirytusu oraz scen zamykających film (poloneza w restauracji i śmierci głównego	– zinterpretować metaforyczny sens tytułu dzieła, odwołując się do kontekstu literackiego (wiersz Norwida); – zaprezentować postać Maćka Chełmickiego jako przedstawiciela pokolenia Kolumbów w powojennej rzeczywistości; – omówić rolę muzyki w budowaniu sensów symbolicznych filmu;	polska szkoła filmowa montaż filmowy montaż równoległy	I 23, 26, 29 II 26, 28, 29, 41 RR II 12

				bohatera);			
51.	<i>Nienawiść w służbie społeczeństwa.</i> Dlaczego inteligencja wsparła komunizm? Związki sztuki i polityki – postawy polskich intelektualistów wobec Nowej Wiary	wykład w podręczniku, s. 205–206; Cz. Miłosz <i>Zniewolony umysł</i> (podręcznik, s. 206–208); kadr z filmu <i>Pożegnanie z Marią</i> (podręcznik, s. 208); zdjęcie T. Borowskiego (podręcznik, s. 208)	Przedstawienie refleksji na temat komunizmu w dziele Miłosza	– wykorzystać kontekst polityczny oraz biograficzny do interpretacji tekstu; – zinterpretować metaforyczny sens tytułu dzieła; – przedstawić przyczyny rozpowszechniania się komunizmu po zakończeniu II wojny światowej; – wskazać dostrzeżone przez Miłosza podobieństwa między nazizmem a komunizmem;	– objaśnić alegoryczny sens murtibingizmu; – zaprezentować losy Bety jako przedstawiciela elity intelektualnej uwiedzonego przez Nową Wiarę; – wskazać cechy gatunkowe eseju w omawianym tekście;	esej	I 28 II 25, 26, 28, 29, 34, 35, 43, 44
52.	<i>Moja martwa perspektywa...</i> „Poeci przeklęci” PRL-u o swoich perspektywach młodości Różnorodność zjawisk w polskiej poezji powojennej Opisywanie rzeczywistości	wykład w podręczniku, s. 210–213; A. Bursa <i>Pedagogika</i> (podręcznik, s. 211), <i>Sobota</i> (podręcznik, s. 211–212); R. Wojacek <i>W podwójnej osobie</i> (podręcznik, s. 213); B. Linke <i>Autobus</i> (podręcznik, s. 210); P. Bonnard <i>Portret artysty w lustrze łazienki</i>	Zaprezentowanie poezji Bursy i Wojaczka jako protestu przeciwko degradacji świata i człowieka	– scharakteryzować kreacje podmiotu lirycznego w wierszach obu poetów oraz ukazane w nich sytuacje egzystencjalne; – rozpoznać w wierszach Bursy nawiązania do realiów PRL-u oraz objaśnić, na czym polega bunt wobec tej rzeczywistości w omawianych utworach; – omówić sposób przedstawienia psychiki człowieka w wierszu	– zinterpretować metaforyczny sens peryfraz nazywających twórców („poeci przeklęci”, „kaskaderzy literatury”); – scharakteryzować język utworów, zwracając uwagę na funkcje kolokwializmów i wulgaryzmów;	kolokwializacja sytuacja egzystencjalna sytuacja liryczna dezintegracja pozytywna rozdwojenie jaźni <i>alter ego</i>	I 22, 27 II 26, 30, 31, 35, 42 R II 3, 9

	PRL-u i jej kontestacja w polskiej literaturze współczesnej	(podręcznik, s. 214)		Wojaczka;			
53.	<i>Piękny jest ludzki rozum...</i> Miłosz – moralista <i>Sacrum</i> , kultura, wartości uniwersalne... – poszukiwanie ocalenia w literaturze współczesnej	wykład w podręczniku, s. 215; Cz. Miłosz <i>Traktat moralny</i> (podręcznik, s. 215–216), <i>Zakłęcie</i> (podręcznik, s. 217); C. Lorrain <i>Krajobraz z tańczącymi</i> (podręcznik, s. 216)	Omówienie problematyki etycznej w poezji Miłosza	– objaśnić znaczenie tytułów wierszy Miłosza; – scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego w utworach; – sformułować zalecenia etyczne dla człowieka współczesnego wyrażone w <i>Traktacie moralnym</i>; – objaśnić, na czym polega wartość rozumu, odwołując się do wiersza <i>Zakłęcie</i>;	– rozpoznać nawiązania kulturowe w wierszach Miłosza i wskazać ich funkcje; – omówić rolę poety w świecie współczesnym, odwołując się do omówionych tekstów; – zbadać kształt wersyfikacyjny i kompozycję wierszy;	traktat determinizm historyczny <i>theatrum mundi kalokagathia</i>	I 18, 21, 22 II 26, 27, 29, 33, 35, 44 R II 2, 3, 6
54.	<i>Właściwy pojedynek Apollona z Marsjaszem...</i> Klasycyzm Różnorodność zjawisk w polskiej poezji powojennej	wykład w podręczniku, s. 218–219; J. Parandowski <i>Marsjasz</i> Z. Herbert <i>Apollo i Marsjasz</i> (podręcznik, s. 221–222), <i>Dlaczego klasycy</i> (podręcznik, s. 223); J. de Ribera <i>Apollo i Marsjasz</i> (podręcznik, s. 220)	Interpretacja poezji Herberta jako dialogu z kulturą europejską	– przywołać kanoniczną wersję mitu o Apollu i Marsjaszu; – wskazać główny temat poetyckiej – opisać sytuację przedstawioną w utworze; – scharakteryzować postawy Apolla i Marsjasza; – wskazać przyczynę przyjęcia przez Herberta postawy klasyka;	– wykazać wieloznaczność pojęcia klasycyzm; – objaśnić, na czym polega i czemu służy rzeczowości relacji i obrazowania naturalistycznego; – omówić doświadczenia egzystencjalne człowieka XX wieku przedstawione w wierszu;	(neo)klasycyzm poezja kultury liryka opisowa liryka narracyjna renarracja transformacja reinterpretacja transpozycja	I 18, 22, 25, 28, 31 II 26, 28, 33, 34, 40, 44 R II 2, 3
55.	<i>Bądź wierny. Idź...</i>	wykład w podręczniku,	Omówienie kodeksu	– wykorzystać kontekst polityczny do interpretacji	– rozpoznać nawiązania kulturowe w poezji	etos etos inteligencki	I 18, 27, 28 II 26, 29, 31, 33,

	Imperatywy etyczne Pana Cogito Związki sztuki i polityki – postawy polskich intelektualistów wobec Nowej Wiary	s. 223–224; Z. Herbert <i>Przesłanie Pana Cogito</i> (podręcznik, s. 224–225), <i>Potęga smaku</i> (podręcznik, s. 226–227); plakat <i>W samo południe</i> (podręcznik, s. 227)	etycznego ukazanego w poezji Herberta	utworów; – objaśnić znaczenie tytułów wierszy Herberta; – objaśnić genezę imienia Pana Cogito, wykorzystując kontekst filozoficzny; – scharakteryzować kreacje podmiotu i adresata lirycznego w wierszach Herberta oraz relacje między nimi; – opisać system wartości bohaterów lirycznych wierszy Herberta;	Herberta i wskazać ich funkcje; – porównać etos rycerski i etos inteligencki; – porównać dwa światy (komunistów i opozycjonistów) ukazane w <i>Potędze smaku</i>;	nonkonformizm autoironia estetyzm kontrast drugi obieg wydawniczy	34, 35, 40, 43, 44, 46
56.	<i>Rozbijanie starych form.</i> Obraz ponowoczesnego społeczeństwa w dramacie Sławomira Mrożka Dramat absurdu jako wyzwanie wobec tradycji literackiej – groteskowa twarz współczesności	wykład w podręczniku, s. 229–230; S. Mrożek <i>Tango</i> (podręcznik, s. 230–233 oraz całość dramatu), rysunek satyryczny (podręcznik, s. 232); zdjęcie z inscenizacji <i>Tanga</i> (podręcznik, s. 231)	Nakreślenie portretu rodziny w dramacie Mrożka	– sklasyfikować bohaterów dramatu jako przedstawicieli różnych pokoleń i scharakteryzować relacje między poszczególnymi generacjami; – przedstawić sposób ujęcia konfliktu pokoleń w utworze, odwołując się do kreacji Stomila i Artura; – objaśnić, na czym polega groteskowość scenografii opisanej w didaskaliach do I aktu dramatu;	– rozpoznać w utworze nawiązania do różnych konwencji literackich i teatralnych oraz wskazać ich funkcje; – scharakteryzować sposób przedstawienia konfliktu rodzinnego w dramacie; – porównać obraz społeczeństwa nowoczesnego w <i>Ferdynandzie</i> i ponowoczesnego w <i>Tangu</i>;	rewolucja seksualna tradycja tradycjonalizm egalitaryzacja społeczeństwa komizm satyryczność	I 18, 22, 25 II 25, 26, 31, 36, 40 R I 9
57.	<i>Nam już nie</i>	wykład	Omówienie	– przedstawić program	– porównać Artura i	idea społeczna	I 18

	<i>formy trzeba, ale żywej idei...</i> <i>Tango</i> jako dramat różnych racji ideowych Literatura o zagrożeniach dla wolności w świecie współczesnym	w podręczniku, s. 234–235; S. Mrożek <i>Tango</i> (podręcznik, s. 235–237 oraz całość dramatu); G. Grosz <i>Metropolis</i> (podręcznik, s. 236)	konfliktu ideowego ukazanego w utworze Mrożka	zmiany rzeczywistości społecznej opracowany przez Artura; – wskazać przyczyny klęski Artura; – sklasyfikować postacie dramatu jako przedstawicieli określonych poglądów społecznych oraz scharakteryzować reprezentowane przez nich idee;	Konrada z III cz. <i>Dziadów</i>; – scharakteryzować dzieło Mrożka jako dramat racji, wykorzystując kontekst teoretycznoliteracki (wiedzę o dramacie jako rodzaju literackim);	progresywizm konserwatyzm	II 25, 26, 27, 40, 45 R II 8
58.	<i>Tylko władza da się stworzyć z niczego...</i> <i>Tango</i> jako parabola polityczna Literatura o zagrożeniach dla wolności w świecie współczesnym	wykład w podręczniku, s. 238–239; S. Mrożek <i>Tango</i> (podręcznik, s. 239–240 oraz całość dramatu); A. Pągowski, plakat do inscenizacji <i>Tanga</i> (podręcznik, s. 240)	Odczytanie <i>Tanga</i> jako dramatu o mechanizmach władzy	– zrekonstruować przebieg zdarzeń w III akcie dramatu; – scharakteryzować modele władzy uosabiane przez Artura i Edka; – objaśnić alegoryczny sens przejęcia przez Edka władzy po Arturze; – zinterpretować symboliczne znaczenie finałowej sceny dramatu;	– wykorzystać kontekst polityczny (dyktatura komunistyczna w Polsce) do interpretacji utworu; – porównać poglądy na temat władzy i rewolucji w dramatach Witkacego i Mrożka;	dramat polityczny anarchizm dyktatura proletariatu kontrewolucja liberalizm	I 18, 28 II 26, 28, 29, 32, 34, 35, 40, 43, 45
59.	<i>Z pomieszanych form ulicy...</i> Poetycki obraz codzienności w wierszach Mirona Białoszewskiego o	wykład w podręczniku, s. 242–243; M. Białoszewski <i>Do N.N.</i>*** (podręcznik, s. 243), <i>Głównienie</i> (podręcznik, s. 244); Ł. Korolkiewicz <i>Europa środka</i>	Scharakteryzowanie modelu poezji lingwistycznej Białoszewskiego	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego w poezji Białoszewskiego, zwracając uwagę na sposób doświadczania i poznawania przezeń rzeczywistości; – wskazać w wierszach znaki	– rozpoznać nawiązania kulturowe w poezji Białoszewskiego i wskazać ich funkcje; – zanalizować mechanizm przekształceń semantycznych w omawianych wierszach;	poezja lingwistyczna parafabularność fenomenologia poetycka poetyka fragmentu	I 18, 22 II 26, 27, 29, 30, 36 R I 11, 14 R II 3, 9

	Różnorodność zjawisk w polskiej poezji powojennej Odkrywanie miejsc peryferyjnych w literaturze współczesnej – przedmieście, prowincja, pogranicze	(podręcznik, s. 245)		codzienności; – objaśnić znaczenie tytułów omawianych wierszy; – rozpoznać i nazwać składniowe środki stylistyczne zbliżające wypowiedź poetycką do mowy potocznej oraz określić funkcję tego zabiegu;			
60.	<i>Pani Doktor trzyma się zasad.</i> Poprawność i norma językowa Pojęcie kultury języka Podstawowe typy błędów językowych Błąd językowy a innowacja językowa – rozróżnienie pojęć	wykład w podręczniku, s. 245–246; M. Białoszewski <i>Zbiorowe ustalenie charakteru Pani Doktor</i> (podręcznik, s. 247), <i>Głównie</i> (podręcznik, s. 244); N. de Saint-Phalle <i>Tańcząca Nana</i> (podręcznik, s. 247)	Dostrzeżenie odmienności w realizacji zasad poprawnościowych w języku potocznym i poetyckim	– odróżnić błąd językowy od innowacji językowej; – dokonać klasyfikacji błędów językowych; – odmienić poprawnie wyraz <i>cudysłów</i> we wszystkich przypadkach; – zastosować poprawną formę biernika zaimka <i>ta</i> w zdaniu; – rozpoznać niepoprawne formy gramatyczne w wierszach Białoszewskiego;	– podać przykłady różnych typów błędów językowych; – wyszukać i poprawić błędy językowe w wybranej wypowiedzi medialnej; – określić funkcje niepoprawnych form gramatycznych w poezji Białoszewskiego;	kultura języka poprawność językowa norma językowa norma stylistyczna zwyczaj (uzus) językowy puryzm językowy błąd językowy (ortograficzny, interpunkcyjny, fonetyczny, fleksyjny, leksykalny, frazeologiczny, składniowy) błąd stylistyczny błąd logiczny innowacja językowa	I 4 a), b) II 2, 6, 30 III 1

61.	<i>Szukać dziury w całym niebie...</i> Frazeologiczne bogactwo języka Bogactwo frazeologiczne polszczyzny Frazeologizmy jako tworzywo wypowiedzi poetyckiej i wypowiedzi potocznej	wykład w podręczniku, s. 248–249; S. Barańczak <i>Braki, odrzuty, produkty zastępcze</i> (podręcznik, s. 249–250); <i>Twożywo</i> , projekt muralu (podręcznik, s. 250)	Scharakteryzowanie frazeologizmów jako tworzywa wypowiedzi potocznej i poetyckiej	– określić istotę frazeologizmu jako połączenia wyrazowego (z odwołaniem do przykładów); – objaśnić znaczenie przykładowych zwrotów i wyrażen idiomatycznych; – określić najczęstsze przyczyny powstawania błędów frazeologicznych; – rozpoznać frazeologizmy w wierszu Barańczaka;	– dokonać klasyfikacji związków frazeologicznych ze względu na budowę składniową oraz łączliwość elementów; – omówić mechanizmy modyfikacji związków frazeologicznych w wierszu Barańczaka oraz określić funkcje zabiegów zastosowanych w utworze;	frazeologizm (idiom) frazeologia fraz wyrażenie zwrot łączliwość wyrazów defrazeologizacja	I 3 c) II 4, 30 R II 3
62.	<i>Ogłuszeni i ogłupieni doszczętnie...</i> Poezja Nowej Fali o rzeczywistość i komunizmu Różnorodność zjawisk w polskiej poezji powojennej Opisywanie rzeczywistości PRL-u i jej kontestacja w polskiej literaturze	wykład w podręczniku, s. 250–251; S. Barańczak <i>Co jest grane</i> (podręcznik, s. 251–252); okładka płyty <i>Kołobrzeg '77</i> (podręcznik, s. 252)	Przedstawienie rzeczywistości społecznej PRL-u ukazanej w wierszu	– omówić najważniejsze założenia programowe Nowej Fali; – zinterpretować tytuł wiersza Barańczaka, odwołując się do znaczenia frazeologizmu; – wskazać elementy kultury popularnej wymienione w utworze oraz określić ich rolę w komunistycznej rzeczywistości; – scharakteryzować mentalność i stan świadomości ludzi żyjących w państwie totalitarnym;	– wykorzystać kontekst polityczny (wydarzenia marcowe '68) do interpretacji utworu; – wymienić przedstawicieli pokolenia Nowej Fali; – wskazać związek twórczości Nowej Fali z tendencjami lingwistycznymi w poezji;	Nowa Fala nowomowa popkultura	I 18, 27, 28 II 28, 29, 30, 31, 34, 35, 42, 43, 46

	współczesnej						
63.	<i>Przybliżyć ucho do ust imperialnych... Cesarz jako studium autorytaryzmu</i> Literatura o zagrożeniach dla wolności w świecie współczesnym	wykład w podręczniku, s. 253–254; R. Kapuściński <i>Cesarz</i> (podręcznik, s. 254–256 oraz całość utworu); zdjęcie obelisków z Aksum (podręcznik, s. 255)	Zaprezentowanie mechanizmów despotyzmu oraz jego wpływu na ludzką psychikę	– wskazać czas i miejsce akcji utworu; – opisać funkcjonowanie dworu cesarza Hajle Sellasje; – scharakteryzować stosunek władcy do dworzan i poddanych; – omówić sposób sprawowania władzy przez cesarza;	– scharakteryzować mentalność ludzi wypowiadających się w reportażu oraz wskazać jej odzwierciedlenie w używanym przez nich języku; – odczytać utwór Kapuścińskiego jako aluzję polityczną do sposobu sprawowania władzy przez komunistów w Polsce;	autorytaryzm propaganda propaganda sukcesu manipulacja	I 18, 28 II 26, 29, 31, 34, 35, 43, 44
64.	<i>Hańbą jesteśmy okryci. Geneza i rozwój rewolucji w świetle reportażu Ryszarda Kapuścińskiego</i> świadczenia degradacji rzeczywistości	R. Kapuściński <i>Cesarz</i> (podręcznik, s. 258–260 oraz całość utworu)	Interpretacja uniwersalnej refleksji na temat rewolucji w utworze Kapuścińskiego	– omówić stanowisko cesarza wobec problemu głodu oraz wobec akcji humanitarnej; – przedstawić mentalność władzy autorytarnej oraz wskazać przyczyny braku jej skuteczności; – określić przyczyny wybuchu rewolucji w Etiopii; – scharakteryzować	– zinterpretować paraboliczne sensy utworu Kapuścińskiego; – porównać sposób postrzegania genezy rewolucji w utworach Krasińskiego i Kapuścińskiego;		I 18 II 25, 28, 40, 44, 45, 46
65.	Granice wolności człowieka w opresyjnej rzeczywistości. <i>Lot nad</i>	wykład w podręczniku, s. 260–261; M. Forman <i>Lot nad kukulczym gniazdem</i> ; kadr	Odczytanie filmu Formana jako artystycznego obrazu autorytaryzmu	– scharakteryzować siostrę Ratched i MacMurphy’ego oraz relacje między nimi; – omówić postawy wobec opresyjnej	– wykorzystać kontekst biograficzny (Forman jako emigrant z komunistycznej Czechosłowacji) do interpretacji dzieła;		I 26, 27, 28 II 25, 26, 28, 29, 34, 45 R II 12

	<i>kukulczym gniazdem</i> Miloša Formana Literatura i film o zagrożeniach dla wolności w świecie współczesnym	z filmu <i>Lot nad kukulczym gniazdem</i> (podręcznik, s. 261); fotosy z filmu <i>Lot nad kukulczym gniazdem</i> (CD-ROM)		rzeczywistości przyjmowane przez bohaterów filmu (MacMurphy, Wódz); – opisać sposób funkcjonowania szpitala dla obłąkanych; – zinterpretować metaforyczne znaczenie tytułu filmu;	– rozpoznać motywy muzyczne pojawiające się w filmie oraz określić ich funkcje; – opisać szpital psychiatryczny jako parabolę rzeczywistości totalitarnej;		
66.	<i>Odzywa się w nas głód bezpośredniość i...</i> Dzienniki jako literatura faktu	wykład w podręczniku, s. 262–263; W. Gombrowicz <i>Dziennik</i> (podręcznik, s. 263–265); G. Herling-Grudziński <i>Dziennik pisany nocą</i> (podręcznik, s. 265–266); J. Czapski <i>Lustro</i> (podręcznik, s. 264)	Zaprezentowanie problematyki dzienników Gombrowicza i Grudzińskiego	– określić tematykę cytowanych fragmentów; – zaprezentować autorów dzienników jako najważniejszych bohaterów tekstów; – wskazać cechy gatunkowe dziennika w omawianych utworach; – przedstawić różnice między prasą krajową a emigracyjną dostrzeżone przez Gombrowicza; – opisać przekonania Grudzińskiego na temat związków nazizmu i komunizmu;	– sformułować tezy, z którymi polemizują twórcy dzienników; – odtworzyć tok argumentacyjny autorów; – porównać dziennik i esej jako dwa gatunki pograniczne;	literatura faktu dziennik egocentryzm egotyzm polemika (dyskusja)	I 18 II 17, 18, 20, 26, 34, 38
67.	<i>W tak osobliwej chwili...</i> Egzystencjalna	wykład w podręczniku, s. 267; Cz. Miłosz <i>Oeconomia Divina</i>	Omówienie refleksji egzystencjalnej wpisanej	– zinterpretować tytuły wierszy Miłosza; – zaprezentować poetycką wizję	– rozpoznać nawiązania kulturowe w poezji Miłosza i wskazać ich funkcje;	paradoks relatywizm	I 18, 19 II 25, 26, 29, 30, 33, 44 R II 2, 6

	refleksja o człowieku współczesnym <i>Sacrum</i> , kultura, wartości uniwersalne... – poszukiwanie ocalenia w literaturze współczesnej	(podręcznik, s. 267–268), <i>Dar</i> (podręcznik, s. 269); P. Cézanne <i>Mont Sainte-Victorie</i> (podręcznik, s. 269)	w poezję Miłosza	katastrofy współczesnego świata w wierszu <i>Oeconomia Divina</i>; – opisać sposób przedstawienia Boga i stosunek człowieka do Boga w utworze <i>Oeconomia Divina</i> ; – scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego w wierszu <i>Dar</i> ;	– omówić koncepcję historiozoficzną przedstawioną w utworze <i>Oeconomia Divina</i> ; – scharakteryzować pejzaż mentalny w wierszu <i>Dar</i> ;		
68.	<i>By świat było widać...</i> Współczesna poezja religijna <i>Sacrum</i> , kultura, wartości uniwersalne... – poszukiwanie ocalenia w literaturze współczesnej	wykład w podręczniku, s. 270–271; J. Twardowski <i>Świat</i> (podręcznik, s. 270), <i>Drzewa niewierzące</i> (podręcznik, s. 271); M. Louis <i>Gdzie</i> (podręcznik, s. 272)	Interpretacja poezji ks. Twardowskiego jako wyrazu współczesnego franciszkanizmu	– opisać świat ukazany w poezji ks. Twardowskiego; – scharakteryzować postawę podmiotu lirycznego omawianych wierszy wobec Boga, ludzi i natury; – rozpoznać w tekstach najważniejsze środki stylistyczne oraz wskazać ich funkcje;	– sformułować ocenę człowieka współczesnego wyrażoną w omawianych wierszach; – zanalizować kompozycję wierszy ks. Twardowskiego oraz określić jej znaczenie dla wymowy utworów;	franciszkanizm teofania <i>sacrum</i>	I 18, 22, 25 II 25, 26, 29, 30, 44 R II 3
69.	<i>Zdarzyło się wcześniej. Później. Bliżej...</i> Dwugłos poetek o przypadku i przeznaczeniu	wykład w podręczniku, s. 272–274; W. Szymborska <i>Wszelki wypadek</i> (podręcznik, s. 273), J. Hartwig <i>Jasne niejasne</i> (podręcznik, s. 274)	Odczytanie refleksji o ludzkim losie wpisanej w poezję Szymborskiej i Hartwig	– opisać sytuacje przedstawione w utworach; – zinterpretować tytuły omawianych wierszy; – zaprezentować portrety kobiet ukazane w poezji Szymborskiej;	– scharakteryzować sposób wyrażania emocji w poezji Szymborskiej; – rozpoznać i zinterpretować paradoksy w wierszu Szymborskiej oraz nawiązania biblijne w utworze Hartwig;	antyteza utwór metapoetycki	I 18 II 25, 26, 29, 30, 31, 35, 44, 45

	Różnorodność zjawisk w polskiej poezji powojennej			– scharakteryzować kreację adresata w utworze Hartwig; – porównać refleksję obu poetek na temat sił rządzących ludzkim losem;			
70. – 71.	<i>On patrzy...</i> Poezja jako komentarz do współczesności Literackie świadectwa degradacji rzeczywistości XX wieku	wykład w podręczniku, s. 275; W. Szymborska <i>Terrorysta, on patrzy</i> (podręcznik, s. 276), <i>Głos w sprawie pornografii</i> (podręcznik, s. 277–278), <i>Wczesna godzina</i> (podręcznik, s. 278–279); B. Riley <i>Katarakta 3</i> (podręcznik, s. 279)	Odczytanie refleksji o współczesnym człowieku wyrażonej w poezji Szymborskiej	– scharakteryzować różne kreacje podmiotu lirycznego w poezji Szymborskiej; – opisać sytuacje, w jakich został przedstawiony człowiek w omawianych utworach; – stworzyć portret psychologiczny terrorysty na podstawie wiersza <i>Terrorysta, on patrzy</i>; – odczytać alegoryczne znaczenia określić związanych z erotyzmem w utworze <i>Głos w sprawie pornografii</i>; – sformułować postulaty etyczne wobec ludzi myślących zawarte w wierszu <i>Głos w sprawie pornografii</i>; – opisać przestrzeń ukazaną w utworze <i>Wczesna godzina</i>;	– wykorzystać kontekst historyczny (rzeczywistość stanu wojennego) do interpretacji wiersza <i>Głos w sprawie pornografii</i>; – sformułować refleksję filozoficzną i egzystencjalną wyrażoną w omawianych wierszach; – opisać sposoby budowania napięcia w poezji Szymborskiej; – rozpoznać przejawy humoru i ironii w omawianych utworach; – rozpoznać nawiązania kulturowe w wierszu <i>Wczesna godzina</i> i wskazać ich funkcje;	terroryzm alegoria rozum	I 18, 21, 22, 28 II 25, 26, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 45 R II 9
72. – 73.	<i>Taka studnia strasznie głęboka...</i>	wykład w podręczniku, s. 280, 282–284;	Scharakteryzowanie twórczości Miłosza	– wykorzystać kontekst biograficzny (pochodzenie Miłosza)	– scharakteryzować wschodniego Europejczyka jako	uniformizm (uniformizacja) unifikacja	I 18, 28, 29, 30 II 10, 25, 26, 31, 34

	Europejczyk w globalnym świecie Blaski i cienie kultury masowej	Cz. Miłosz <i>Miasto młodości</i> (podręcznik, s. 280–281), <i>Piesek przydrożny. Krzyś</i> (podręcznik, s. 283); kadr z filmu animowanego o Kubusiu Puchatku (podręcznik, s. 283); R. Woźniak <i>Wizja raju</i> (podręcznik, s. 285); film edukacyjny <i>Pojęcie kultury masowej</i> (CD-ROM)	w kontekście dwudziestowiecznych zjawisk kulturowych	i kulturowy (dzieło Milne’a i jego disney’owska ekranizacja) do interpretacji tekstów; – opisać Wilno wykreowane w eseju Miłosza; – porównać Wilno i świat Zachodu, odwołując się do eseju Miłosza; – wskazać przejawy początków globalizacji zaobserwowane przez Miłosza w przedwojennym Wilnie; – opisać sytuację przedstawioną we fragmencie ze zbioru <i>Piesek przydrożny</i>; – sformułować refleksje egzystencjalne wyrażone we fragmencie ze zbioru <i>Piesek przydrożny</i>;	przedstawiciela określonej formacji kulturowej; – odczytać metaforyczny sens przestrzeni ogrodu ukazanej we fragmencie ze zbioru <i>Piesek przydrożny</i>; – wskazać środki językowe służące budowaniu stylizacji językowej we fragmencie ze zbioru <i>Piesek przydrożny</i>;	globalizacja sylwiczność literatura popularna refleksja egzystencjalna parafraza stylizacja	
74. – 75.	<i>Ona po prostu taka już jest...</i> Kultura popularna Blaski i cienie kultury masowej Postmodernizm	wykład w podręczniku, s. 285–288; D. Masłowska <i>Wojna polsko-ruska pod flagą białoczerwoną</i> (podręcznik, s. 288–289);	Scharakteryzowanie kultury popularnej jako narzędzia interpretacji współczesności	– omówić główne założenia artystyczne pop-artu; – objaśnić, czemu służy zamysł artystyczny Warhola (z wielokrotnienie obrazu aktorki); – zinterpretować tytuł	– wskazać genezę pop-artu oraz wymienić najważniejszych twórców kierunku; – scharakteryzować kolorystykę zastosowaną przez Warhola i określić jej znaczenie; – rozpoznać w powieści	pop-art happening ikona idol	I 8, 24, 26, 27, 29 II 26, 29, 31, 35, 41 R II 9, 12

	i dekonstrukcja – przemiany w najnowszej prozie i poezji	R. Lichtenstein <i>Świątynia Apollina</i> (podręcznik, s. 286); A. Warhol <i>Dyptyk Marilyn</i> (podręcznik, s. 287); J. Koons <i>Michael Jackson i bajki mydlane</i> (podręcznik, s. 288); film edukacyjny <i>Pojęcie kultury masowej</i> (CD-ROM)		dzieła Masłowskiej; – scharakteryzować kreację narratora w powieści; – opisać światopogląd bohaterów powieści Masłowskiej; – rozpoznać w dziele literackim znaki kultury popularnej;	elementy współczesnego języka młodzieżowego w leksyce, frazeologii i składni; – wskazać elementy wspólne w dziełach Masłowskiej i Warhola; – przestawić wybrany film lub serial telewizyjny jako dzieło kultury masowej;		
76.	<i>Szaleństwo w wielkich domach towarowych...</i> Prywatność i współczesność w wierszach Tadeusza Różewicza Różnorodność zjawisk w polskiej poezji powojennej Blaski i cienie kultury masowej	wykład w podręczniku, s. 290; T. Różewicz <i>Ale kto zobaczy...</i> (podręcznik, s. 290), <i>Walentynki (poemat z końca XX wieku)</i> (podręcznik, s. 291–292); D. Hockney <i>Moja matka, Bradford, Yorkshire, 4 maja</i> (podręcznik, s. 291); T. Wesselmann <i>Wielki akt amerykański</i> (podręcznik, s. 292)	Dostrzeżenie wielowymiarowości poezji Różewicza	– przedstawić sytuację opisaną w wierszu <i>Ale kto zobaczy...</i> ; – opisać bohaterkę liryczną wiersza oraz relacje między nią a podmiotem lirycznym; – zaprezentować obraz walentynkowej mody w poemacie Różewicza; – scharakteryzować sposób postrzegania miłości we współczesnym świecie ukazany w poemacie;	– wyjaśnić, na czym polega wpływ kultury popularnej na gust i potrzeby współczesnego społeczeństwa; – charakteryzować leksykę i składnię wierszy Różewicza;	prywatność prozaizm agnostycyzm moda	I 18, 27, 29, 30 II 26, 31, 42 R II 9
77.	<i>Już nie! Już dość! Już nigdy, nigdy</i>	wykład w podręczniku, s. 293–294;	Omówienie wizerunku komunistycznej	– wskazać czas i miejsce akcji powieści; – scharakteryzować	– wykorzystać kontekst polityczny (rzeczywistość „małej stabilizacji”) do	kontestacja stylizacja biografii	I 18, 19, 28 II 25, 26, 28, 31, 34

	więcej!... Szkoła jako przestrzeń kontestacji Opisywanie rzeczywistości PRL-u i jej kontestacja w polskiej literaturze współczesnej	A. Libera <i>Madame</i> (podręcznik, s. 294–296 oraz całość powieści); zdjęcie R. Charlesa (podręcznik, s. 295)	szkoły w powieści Libery	kreację narratora; – przedstawić obraz szkolnych akademii ukazany w utworze; – zinterpretować symboliczne znaczenie sceny wykonania piosenki Raya Charlesa; – wskazać różne przejawy buntu wobec szkoły przedstawione w powieści;	interpretacji utworu; – odczytać sposób przedstawienia szkoły jako satyrę na ówczesną rzeczywistość społeczno-polityczną Polski;		
78.	<i>Gdyby nie był Polakiem, to nie byłby tym, kim był?</i> Od zaścianka do światowego obywatelstwa Postmodernizm i dekonstrukcja – przemiany w najnowszej prozie i poezji	wykład w podręczniku, s. 297; A. Libera <i>Madame</i> (podręcznik, s. 298–299 oraz całość powieści); C. Norwid <i>Moja ojczyzna</i> (podręcznik, s. 300); B. Buffet <i>Portret Jacqueline Delubac</i> (podręcznik, s. 298)	Porównanie dwóch dyskursów patriotycznych przedstawionych w utworze Libery	– przedstawić metamorfozę głównego bohatera z prowincjonalnego licealisty w obywatela świata oraz wskazać motywy tej przemiany; – scharakteryzować konflikt między dwoma sposobami postrzegania patriotyzmu i polskości w powieści; – zinterpretować wiersz Norwida jako głos w dyskusji na temat istoty polskości;	– przeanalizować język dwóch dyskursów patriotycznych (otwartego i nacjonalistycznego) zestawionych z sobą w powieści; – porównać spór wokół idei ojczyzny w powieści Libery z Gombrowiczowską antynomią Ojczyzna–Syncyczna;	kosmopolityzm zaściankowość kompleks niższości	I 18, 31 II 25, 26, 40, 42, 43, 44, 45
79.	<i>Gdyby nie było kiczu, nie byłoby wielkiej sztuki...</i> Rzecz (nie tylko) o szkolnej miłości	wykład w podręczniku, s. 300–301; A. Libera <i>Madame</i> (podręcznik, s. 301–303 oraz całość powieści);	Opisanie sposobu przeżywania miłości przez bohatera powieści	– streścić wątek miłości głównego bohatera do Madame; – scharakteryzować tytułową bohaterkę powieści; – przedstawić dwa	– określić funkcje mistyfikacji, jakich dopuszcza się bohater-narrator; – rozpoznać odwołania do dzieł literackich, muzycznych	kicz flirt	I 18, 29 II 26, 33, 34, 44 R I 10, 11 R II 2

	Blaski i cienie kultury masowej	J. Nowosielski <i>Ulica</i> (podręcznik, s. 302)		alternatywne zakończenia szkolnego romansu; – opisać stosunek obojga bohaterów do sztuki i kiczu;	i plastycznych w powieści oraz określić funkcje tych nawiązań;		
80.	<i>Ciało niezobaczone, nieprzedstawione nic nie znaczy...</i> O nowoczesnym (i ponowoczesnym) doświadczeniu ciała i dekonstrukcja – przemiany w najnowszej prozie i poezji	wykład w podręczniku, s. 304; M.P. Markowski <i>Nowoczesność: ciało niedoświadczone</i> (podręcznik, s. 304–306); postać Lary Croft (podręcznik, s. 305)	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi naukowej	– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy; – hierarchizować i syntetyzować informacje; – zdefiniować pojęcia i terminy zastosowane w tekście;	– wnioskować na podstawie zebranych informacji; – wskazać wyznaczniki naukowości w omawianym tekście;		I 7 b) II 9, 17, 18, 22, 24
81.	Nasza nowoczesna i ponowoczesna współczesność: wędrówka po motywach i tematach	wykład w podręczniku, s. 307–312; W. Sasnal <i>Andrzej</i> (podręcznik, s. 309); P. Mondrian <i>Kompozycja z czerwieni, błękitem, czernią i żółcią</i> (podręcznik, s. 311)	Synteza wiadomości na temat literatury współczesnej	– wymienić oraz omówić najważniejsze motywy i tematy literatury współczesnej oraz wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich; – scharakteryzować najważniejsze tendencje i nurty w polskiej poezji, prozie oraz dramacie okresu powojennego;	– sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury i kultury współczesnej; – objaśnić, na czym polega specyfika literatury współczesnej;		I 19, 21, 24, 25 III 12, 14, 18, 20, 26, 27
82.	Od awangardy	tematy prezentacji	Przygotowanie	– samodzielnie wybrać	– przy		III 1, 2, 12, 13,

	do ponowoczesności – propozycje tematów prezentacji	(podręcznik, s. 312– 314)	prezentacji ustnej na wybrany temat dotyczący kultury omówionej epoki/ omówionych epok (awangardy, literatury wojny i okupacji oraz literatury powojennej)	temat prezentacji i zgromadzić materiał umożliwiający realizację tematu; – na podstawie zgromadzonego materiału sformułować tezę, dobrać argumenty i wyciągnąć wnioski; – przywołać właściwe konteksty interpretacyjne.	przygotowywaniu prezentacji wykorzystać samodzielnie dobraną bibliografię przedmiotową; – posługiwać się biegle terminologią teoretyczno- i historycznoliteracką.		14, 15, 16, 17, 18, 21, 23, 25 R III 2, 3
--	--	------------------------------	---	---	--	--	---